

Juduen deportazioan
Frantziak erantzukizuna
izan zuela aitortu
du Chiracek / 15

Srebrenican 12.000
bosniar desagertu
direla salatu du
Emma Boninok / 16

Ospitalean
jarraitzeko aholkua
eman diote medikuek
Boris Ieltsini / 17

Egunkaria

Asteartea, 1995eko uztailaren 18a / VI. urtea / 1.427. zenbakia / Salneurria: 110 pta / 6 libera

JAZZALDIA

Gasteizen pozik antolatzaileak

Gasteizko XIX. Nazioarteko Jazzaldiaren antolatzaileek balantzea egin zuten atzo, eta, Iñaki Añuaren iritziz, «aurtengo ekitaldia bikaina izan da». / 22

Sancristobal eta Alvarez ere GALi buruz Garzonekin hitz egiteko prest

Miguel Planchuelok egin bezala, Julian Sancristobal Estatuaren Segurtasunerako zuzendari ohia eta Francisco Alvarez Borroka Antiterroristako Aginte Bakarreko buru izan zena prest agertu dira Garzon epailearen aurrean GALi buruz hitz egiteko. Alvarezk gaur deklaratu du «abandonatuta» sentitzen delako. / 5

Bilera bateratua egitea proposatu die HBk alderdiei eta sindikatuei

ETAk joan den apirilean egindako proposamenak aztertzeko bilera deia igorri die Herri Batasunak EAJ, EA eta CDN alderdiei. Gauza bera egin du ELA, LAB eta CCOO sindikatuekin. Floren Aoiz HBko bozeramaileak esan zuenez, helburua egungo egoera gainditzeko «komunikazio bideak irekitzea» litzateke. / 4

Hasi dira Udako Euskal Unibertsitateko Iruñeko ikastaroak

Miren Azkarate euskaltzainaren sarrera hitzaldia eman zien hasiera Udako Euskal Unibertsitateko (UEU) 23. ikastaroari atzo. Ekitaldi nagusia Kepa Altonaga UEUko zuzendaria eta EAEko nahiz Nafarroako gobernuetako ordezkariak izan ziren. Hilaren 29ra bitartean 45 ikastaro emango dituzte Larraonan. / 8

Gonzalezen Gobernuari laguntza kentzea erabaki du CiUk ofizialki

Katalanek ez dute konpromezurik hartu «oraingoz» 1996ko aurrekontuei buruz

Kataluniako Convergencia i Unio (CiU) koalizioak Felipe Gonzalezen Gobernuarekin izandako bi urteko elkarlana bertan behera uztea erabaki du. Koalizioaren lotura batzordea atzo bildu zen eta, erabakia hartu ostean, Jordi Pujol azaldu zen prentsaurrekoan horren berri emateko. Pujolen iritziz, lankidetzak «degaste handia eta

✓ CiUk aurrekontuak babesten baldin baditu, hauteskundeak udaberrira aurreratuko lituzkeela iragarri dio Gonzalezek Arzalluzi.

ahulezia» eragin du eta, ondorioz, CiUk «jokabide askatasuna berreskuratuko» duela esan zuen Generalitateko buruak.

Orain arte jakina zena atzo ofizialki adierazi bazuen ere, zalantza bakarra da 1996ko aurrekontuekin CiUk zer egingo

duen. Pujolek zuhur jokatu zuen atzo eta «oraingoz» ez dutela inolako konpromezurik hartu ziurtatu zuen. CiUk aurrekontuak babesten baditu, Gonzalezek urtarilean desegingo lituzke Espainiako Gorteak eta udaberrian antolatuko hauteskunde orokorrak, PSOEko ordezkari nagusiak Xabier Arzalluzi atzo goizean iragarri zionez. / 14

OSCAR MONTERO

Lehendakarigaiaren hitzaldia Parlamentuan

Nafarroako lehendakaria izendatzeko lehen urratsa eman zuen atzo Iruñeko Parlamentuak. PSN, CDN eta EAK osatutako hirukoaren hautagaiak «distsentsio zabala» bultzatuko duela iragarri zuen Javier Otanok programa aztertzerakoan. Atzoko hitzaldia protokolo hutsa izan zen, alde batetik, lehendakarigaiak hirukoaren programa aurkeztu zuelako, eta, bestetik, ziurtzat jo daitekeelako Iuren abstentzioarekin Otano lehendakari egingo dutela larunbateko ekitaldian. Gertaera aipagarriena izan zen HBko legebiltzarkideek jarritako 'Euskal Herria askatu' pegatinak foruzainek kendu zituztela, Lola Eguren Parlamentuko presidentearen aginduz. HBkoak kalera irten ziren protesta gisa. / 7

BESTERIK

P O L I T I K A

Goardia Zibilak froga faltsuak asmatu zituen Urigoitiaren heriotzaren inguruan / 6

G I Z A R T E A

EHUk eta Eusko Ikaskuntzak elkarlana areagotuko dute / 9

E K O N O M I A

Aurrera egiteko edo ixteko eskatu diete ARNko sindikatuek administrazioei / 12

N A Z I O A R T E A

EEBBetan egiten ari den beroak gutxienez 339 lagun hil ditu / 18

K I R O L A

Gaur Tourreko etapa nagusia eta erabakigarria korrituko dute Saint Giron eta Cauteretsen artean / 19

Ameriketarik
dator notizia

BEGO MONTORIO

EZ dute beraiek eskul-siba, mundu zabalean zehar nonahi azaleratzen baitira, hemen bezala antipodetan, jarrera eta politika zapal-tzaileak, xenofoboak, as-katasunaren kontrakoak. Baina hain dira handi eta jendetsuak, planeta osoko heda-bideetan agertzeko hain zaleak, horietarako laborategi erraldoia ematen dutela askotan Amerikako Estatu Batuek.

Adibideak, nahi beste. Eta lekuko gisa pasa den astean jasotako hiru perla, zer pentsatua eman dezaketenak bitxikeriaren gainetik salto egin nahi izanez gero.

Bat. Eskuin-muturreko talde fundamen-talista bateko buruzagiak, apaiz kato-likoak, esana: «Homosexualak, prostitutak, abortoare defendatzaileak, eskaleak eta gainerako jendilaje guztia gizartetik kanpo-ra baztertzea bat dator Jainkoaren legea-ekin, 'bere herriarentzako' eskatzen bai-tzituaren berak maitasuna eta barkamena, eta jendaila hori ez da inolaz ere 'Jainkoaren herria'. Neronek entzuna.

Bi. Washington, EEBBetako hiriburua. Hemendik aurrera, beste hainbat hiritan bezala, 17 urtetik beherakoek ezingo dute kalera irten gaueko hamaiketarik aurrera. Delinkuentzia tasa jeisteko omen da baina, hori bai, 18tik gorakoei ez diete armak era-biltzeko eskubidea kendu. Prentsak jasoa.

Azkena. Neska batek nobioa salatu zuen tratu txarrengatik Cincinattin. Epailak biak adiskidetzera lortu omen zuen, bai eta sententzia hautatzeko aukera eman muti-lari: ala sei hilabetetetik gora pasa kartzel-an, ala... neskarekin ezkondu!!! Halaxe irakurria.

Eta abar, eta abar, eta abar.

Konstituzio
bermatua

MARTIN UGALDE

KONSTITUZIOA, Estatu baten oinarritzko Legea da. Hiritar guztien-tzat demokratikoki berdina izan behar duena; bereziki kasu honetan hiritarra Se-gurtasunerako Estatu Idazkari izan bada. Ez da orain, baina lehen egindakoak ordaindu gabe irten da; eta ez dira arinak, zeren eta epailearen iritziz «oso larriak eta sistema konstituzionalaren aurkakoak» izan dira, eta politikan arbitrarioki jarri zaion 200 milioi pezetako kontuan PSOE bere parti-dua bermatzaile izan delako irten da: beste asko irtengo lirakeen bezala. Hau lehen aldiz irakurtzen ari denak, eta ez da erraza gaurko giroan honelako irakurle sosorik aurkitzea, pentsatuko du, bananak zuhai-tzetik ahora zuzenean erortzen diren herri-ren batez ari garela. Eta ez, gu hauek hiritar garen Estatu batean gertatu berria da. Eta ez behin, hiru egunetan bi aldiz gertatu da, xehetasun bat edo beste aparte, zeren eta orain gutxi eta eskandalo handiz preso jarri zuten CESID-eko gaizkile bat espetxetik irten da, «atara» egin dutela esan behar ge-nuke hemen ere, baina berez bezala irten da kazetariak apuntatutako 13.15 ordu zeha-tzean Madrilgo Alcalako espetxe militarre-tik. Hau bai, preso ohi hau ezin da Escoria-leko Los Arroyos urbanizazio barrutik ir-ten!! Hau sinetsi nahi duena, libre da, baina Alcalatik irteteko izan duen balentria ez da pentsatzeko beste jauzi hau egingo ez de-zakeenik.

● EL MUNDO

Planchueloren
aitorpena

Planchueloren lekukotasu-nak egiaztatu du Gonzalez eta Barrionuevok gezur esan du-tela, eta GAL taldeak Gober-nuak berak sortu zituela, Go-bernutik bertatik gainera. Hor-tik aurrera, bi aukera koheren-te bakarrik gelditzen dira: Es-tatu terrorismoa legalizatzea, Rafael Verak atzo elkarrizketa batean sujeritu zuen bezala, edo egia jakin eta justizia egi-tea.

Ez du balio erdizka ibil-tzeak. Edo gauza baten alde, edo bestearen alde. Era be-rean, ez du balio Barne eta Justizia ministroa azaltzen ari den zehazgabetasunak. Alde batetik, babes ekonomiko-a kendu dio Planchuelori, eta zeharka Garzon epailearen aurrean aitortzera bultzatu du. Bestetik, kasuan inhibitu egin

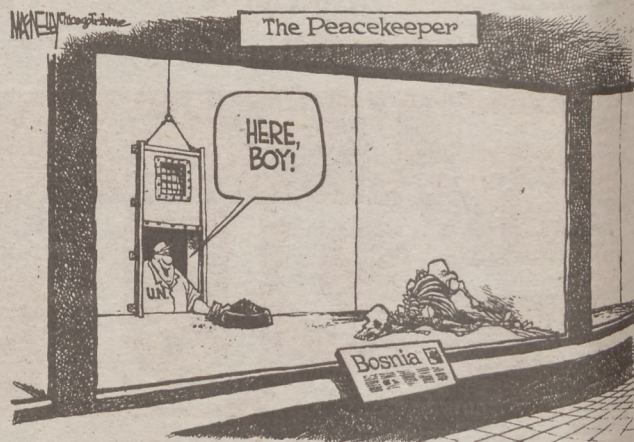
da, eta bestaldera begira jarri, urrats bat bera ere ematen au-sartu gabe. Amedorekin gauza bera egin zuen. 'El Mundo' ziur dago Juan Alberto Bello-chek ondo baino hobeto dakie-la GAL taldeak Gobernuak sortu zituela, Felipe Gonzale-zen baimena —ez bada partai-detza— izanik. Horregatik, onartezina da Gobernuan Gonzalezegatik jarraitzen duela esatea, eta egunen ba-tean karrera judizialera itzuli nahi izatea.

EDITORIALA

● EL CORREO ESPAÑOL

Frantziarren
bonbak

Izugarrizko zalaparta era-gin du mundu osoan Chiracek aurrikusitako zortzi proba ato-mikoen hurbiltasunak. Arma nuklearrak ez ugaltzeko tra-tatua zabaltzea helburu zuen Konferentzia bukatu berritan,

Bakegilea. Hemen duk!

CHICAGO TRIBUNE

Frantziak hitzartutakoa haus-tea erabaki du. Akordioa hau zen: herri nuklearrek saioak gelditu behar zituzten eta, ho-rrer truke, klub nuklearrean sartu nahi zutenek alde bat utzi behar zuten bonba atomikoa egiteko edo probatzeko ideia. Frantziarren haustura aitzakia izan liteke akordio hori paper erre-a besterik ez izateko.

Harrokeria eta goganbe-harra: Chiracek ez du atzera egin

nahi. Uztailaren 14ko festa na-zionalaz baliatu da bere eraba-kia justifikatzeko. *Si vis pa-cem para bellum* (Bakerik na-hi baduk, hago prest gerrara-ko). Lehendakariak erroma-tarren maxima zaharra erabili du proba nuklearrak bermat-zeko. «XX. mendeko tenore honetan, zioen, bakea hain zuzen ere disuasio nuklea-rrean oinarritzen da».

MANUEL LEGINETXE

ZUZENDARIARI

Euskera indartzeko
herri erakundeez
zenbait erreflexio

Ezin da ukatu azkeneko urteetan euske-rak aurrerapauso batzuk eman dituela, ba-tez ere irakaskuntzaren alorrean, zertxo-bait administrazioan (azken bolada hone-tan administrazioa euskalduntzeko proze-suan arazoak sortu badira ere zeinbait sek-torerengandik) eta komunikabideetan; de-na den badira zenbait alor behar bezala jo-ratzeke eta horietaz zerbait ekartzea da nere asmo apala: Euskeraren egoera mer-kataritzan. Egia da orain dela zenbait urte gertatzen ez zena gertatzen ari dela. Pix-kanaka publizitatea euskeraz sartzen ari dela bai erdal medioetan eta bai euskeraz-ko medioetan. Bide interesgarria ireki da, merkatariek hobeto helarazi diezaioten beraien produktuak euskal eroslekoari.

Hau pixkanaka-pixkanaka normaliza-tzen ari dela iruditzen zait eta beraz nere

ustez esparru berri oso garrantzitsuan sar-tzen ari da euskera. Dena den esan beharra dago bide hau urratzea lan zaila dela eta oraindik ere iristen zaizkigun iragarki na-hiz etxera bidalitako propaganda nagusiki erdera hutsez izaten da, badaude ere zen-bait enpresa publizitate elebiduna egiten dutenak.

Jakina da ere zorionez herriz herri pix-kanaka-pixkanaka era guztietako jendeaz osaturiko euskeraren aldeko elkarteak sortzen ari direla. Elkarte hauetan ilusioa somatzen dut jende askorengan. Egite-koak asko dira beraien baitan eta ni bat proposatzen ausartuko nintzateke: alegia, pixkanaka-pixkanaka elkarte hauetan, lan taldeak osatzea kontzientziatzeko herrie-tako enpresak beraien publizitatea guttie-nez bi hizkuntzetan egin dezaten. Esate baterako etxera bidaltzen diren publizitate orrietan bi hizkuntzetan egotea, argudia-tuz, beste gauzen artean, produktu on bat Euskal Herrian, bere kalitateak zer ikusi-rik handia izan arren saltzerakoan, hiz-

kuntz kalitatea edo berari egiten zaion tra-tamendua produktu horietan garrantzitsua dela guztiz asetzeko bezeroak. Horrez gainera esan dakieke ere beraien produk-tuen etiketajea zein produktuari buruzko informazioa bi hizkuntzetan ematea. Sal-tzaileari ziur aski ideia ona iruditu dakio-ke, baina eragozpenak ikus ditzake ideia hauek gauzatzerakoan. Gaur egun badira zenbait bide hau errealitatea egiteko. Esa-te baterako udaletxe askotan badago zer-bitzu bat dohainik dena eta berari esker merkataritza alorreko alderdiak euskeratu daitezke. Nik uste dut horrek orain arte ez duela behar bezala funtzionatu, beste arrazoiaren artean, emandako informazioa ez zaiolako jende guztiari iritsi.

Zer esanik ez gaur egun badaude ere bai Hegoaldean zein Iparraldean zenbait itzultzaile enpresak testuak euskeratzen dihardutenak, oinarria izanik ere bai alor honetan aurrera joateko.

AIMAR ARRESE-IGOR ETXEBURUA

Donostia

GAIA JARRITA

Julio Iglesias

Julito Julio *latin lover*-a
Euskal Herrira etorrita.
Hey Pais Vasco, Spanish people
I love Vitoria, I love 'gita'.
Mendizorrotzan mila maruja,
hiru mila folklorika,
beste hainbat monarkika,
zazpi andra histerika,
galako erropak (lazoaz noski)
pamela ta pajarita,
herri zahar honek eskeintzen dizu
egin diguzun bisita.

JON MAIA

Egunkaria

Batzorde Parekidea: 72564 E / Lege Gordailua: SS 800/90
ISSN 1134-640X

OJDK IKUSKATUTAKO HEDAPENA

Administrazio Kontseiluko Lehendakaria: MARTIN UGALDE

Kontseilu Editorialeko Zuzendaria: JOAN MARI TORREALDA

Kontseilari Ordezkarria: INAKI URIA

Zuzendaria: MARTXEO OTAMENDI

Gerentea: FERMIN LAZKANO

Publizitatea: MARI JOSE SARASA

HELBIDEAK

Egoitza nagusia: Gudarien etorbidea, z/g / 20140 Andoain

☎ 300 222 / Erredakzio faxa: 300 255 / Publizitateko faxa: 300 707

Araba: San Antonio, 20-1. ezker. / 01005 Gasteiz / ☎ 23 38 72 / Faxa: 23 38 73

☎ Publizitatea: 13 19 65

Nafarroa: Iratxe Monastegia, 45-13. esk. / (Irrintzi dorrea) / 31011 Iruteta

☎ 17 80 78 / Faxa: 17 80 77 / ☎ Publizitatea: 17 66 86

Bizkaia: Zabalburu Enparantza, 2-1. ezker. / 48003 Bilbo

☎ 410 40 46 / Faxa: 410 37 15 / ☎ Publizitate Orokorra: 410 38 55

Publizitate Lokala: 410 38 46

Lapurdi / Nafarroa Beherea / Zuberoa: Pannecau 14, 1 / 503 Posta

kutxatila, / 64100 Baiona / ☎ 59 59 35 75 / Faxa: 59 25 75 11

Espainia: atzerria eta inperioa

HERRIARTEKO ERLAZIOAK.

Arantxa neska da. Argi, baldin mutila bada, Arantxa eta Argiren arteko erlazioak pertsonen arteko erlazioak izango dira. Baina Argi aldamenekoaren zakurra baldin bada, Arantxa eta Argiren arteko erlazioak pertsona-abereen artekoak izango dira.

Berdin. Espainia Herria da. Baldin Euskal Herria Herria bada eta Xantiren zaldi txuria zaldia baldin bada, orduan Espainia eta Euskal-Herria arteko erlazioak herriarteak edo nazioarteko edo internazionalak izango dira. Baina baldin Euskal-Herria Herria ez bada eta Xantiren zaldi txuria zaldia ez bada, orduan Espainia eta Euskal-Herria arteko erlazioak ez dira internazionalak izango. Motellak, bai azkarrek garetla idazleok!

Euskal-Herria Herria dugunez, espainiarak eta portugaldarrak atzeritarrak zaizkigu; beste gauza da onak ala txarrak. Baina Xantiren zaldi txuria zaldia da. Horrek esan nahi du PP, PSOE eta IU espainiar alderdiak eta CCOO, UGT sindikatu espainiarrak Euskal Herrian atzeritarrak direla. Berdin. HB, PNV, EA, ELA eta LAB alderdi sindikatu euskaldunak, bai Espainian bai Portugalen atzerrikoak dira. Espainolek atzeritartzat hartzen dituztelako, ez diete botorik ematen gure alderdi sindikatuak.

2.-Inperioa.

Zer dela eta, orduan, Espainiako alderdi sindikatu atzeritarrak Euskal-Herrian aurkeztu eta botoak lortzen dituzte? Zer tranpa dago hor tartean gure alienazioaren sortzaile? Tranpa hori ideologikoa da eta guda psikologikorako oso garrantzitsua noski. Espainiaren urrats ideologiko handia da, euren alderdi

sindikatuak Euskal-Herria Herria lez ez errekonozitzea. Horrela zera lortzen dute: Espainia eta Euskal-Herria arteko erlazioak nazioartekoak bezala ez perzibitzea.

Beste urratsa da 'Estatu-aren' kontzeptuaz baliatzea. Espainia izena 'Herri' bezala erabiltzea onartzen ez badugu, baina 'Estatua' bezala erabiltzea onartzen badugu, denok (espainiar eta euskaldun) Estatu berbera eta batekoak bagina eta Estatu hori amankomuna bageneza, berriz ere espainol eta euskaldunok Espainiaren izenpean batuta geundek. Espainiako 'Herriak' lotzen ez bagaitu, lot gaitzala Espainiako Estatuak, esango dute espainolek. Tranpa ideologiko hori dela bide, Estatu amankomunarena alegia, espainolek beren muturrak gure etxera sartu eta atzeritarrak izanik, etxekoak bihurtzen zaizkigu. Lehenengo tranpa ideologikoaren bidez ez bada (euskaldunok Espainiako herrikide garetla alegia), bigarren tranpa ideologikoaren bidez (Euskal-Herria Espainiako Estatuaren zati bat dela alegia) erresultado berbera lortzen dute, Euskal-Herria Espainia dela eta espainolen alderdi, sindikatu, instituzioak eta legediak gureak direla alegia.

3.-Espainia Euskalherriarentzat atzerria eta inperioa da.

Gu (7 Probintziak) Estaturik gabeko Herria gara. Madrilgo Estatu ez da gurea, espainiarrena baizik, euskaldunoi inposatzen digutena. Autodeterminaziorik gabe. Gure herrietasuna ukatuz. Gure buruaren jabe izaten utzi gabe. Aurrena guk geure burua eratu eta gero Espainiako Herria eta Estatuarekin zer erlazio moeta izango ditugun erabakitzen utzi gabe. Gure menperaketarako. Gure suntsiketarako. Halako baldintzetan, Espainolen Herri eta Estatuak, guretat, inperialak dira.

'Errealitate politikoa' definitu beharrean gaude. Baina definitu zertarako, askatasunerako ala inperialismorako? Guk ezin dugu 'errealitate' (?) politikoa espainolek bezala definitu. Zer da Espainia espainolentzat? Euren Herria eta Estatuak. Zer da Espainia, ordea, euskaldunentzat? Atzerriko Herria eta inperioa. Nola nahi dute espainolek, guk, Euskaldunok, Espainia hartzea? Euren nahi dutena da, guk Espainia gure Herritzat eta gure Estatzat hartzea noski.

Espainia gure Herria al da ala ez? Ez dago bien tartekorik. Euskalherria gure Herria bada, Espainia euskaldunentzat atzerria da. Espainia gure Estatu al da ala ez? Ez dago bien tartekorik. Espainia gure Estatu bada, ez gara Estaturik gabeko Herria. Aitzitik, Espainia gure Estatu ez bada, Espainia Euskal-Herriarentzat inperioa da. Espainia ez da Suitza. Espainolen ikuspegitik gu espainolak gara: Espainiako herrikide bezala ala Estatuakide bezala, baino espainolak. Guk bata eta bestea ukatu behar.

Espainiari dagokionez, euskaldunok 'Estatu' hitzaren ordez, 'inperio' hitza erabili behar dugu. 'Estatu' hitza erabiliz, inperioa legitimatu eta Espainiako Estatuak gurea bezala hartzen dugu. Utikan halakorik! Modernitatean Estatu gehienak inperio gisa eratu dira. Espainiako alderdi, sindikatu eta instituzioak atzeritar eta inperialak zaizkigu; horrela, deslegitimazio eta desnormalizaziorako bideak irekitzen dira. Sotistek (PNV eta EE) Espainia Herri bezala ez dute onartzen, baina Estatu bezala bai. Gu ordea arantistak gara; Espainia atzerria eta inperioa zaigu.

MIKEL URKOLA

EHU-KO IRAKASLEA

Nazionalistek gogoeta egiteko hainbat puntu

GIZADIAK ez badu etikan eta humanismoan garapen zientifikoan bezain azkar aurrera egiten, gizakiak etengabeko arriskua izango du gure planetatik nola fisikoki hala psikikoki desagertzeko. Gizateriaren etorkizuneko gobernuak, gizakiaren zerbitzura egon nahi bada, ezinbestean Edukitzea bilatzen duen politika neokontserbadorearen ordez Izatea helburu duen politika askatzailea aukeratu beharko du.

Horretarako beharrezkoa da gobernuaren oinarrian erregimen subsidiarioa egotea, eta horrek herri naturalak askatasun osoz gartzeko eta horietako herritarrak oinarritik bertatik administrazioan ordezkatzuta egoteko aukera ematea.

2.— Gizakiak ezin ditu galdu herrietako kulturek historian zehar sortu dituzten balore humanistak, gizadiak horien beharra baitauka, egun inoiz baino gehiago kontuan hartzen bada neokontserbadurismoaren inbasio egoista, gizarte osoa giza antibaloretz kutsatzen ari dena.

Era berean, nazioak naturatik sortuak eta estatuak baino lehenagokoak baitira, azken hauek ezin dituzte irentsi edo dituzten legeen izenean menperatu, hori giza arrazak duen eskubiderik garrantzitsuenari —Zuzenbide Naturalari— erasotzea bailitzateke.

3.— Euskal Herria Nazio bat denez, naturatik bertatik eta ez beste inondik sortua eta,

beraz, Estatuaren eskubide konstituzional guztiak baina lehenagokoa eta goragokoa, euskal kausa bidezkoa da eta, horregatik, euskal nazionalismoa munduan justizia berrezartzeko politika bihurtzen da, Lur planetan bizi garen guztiok ezinbestean bete beharrekoa.

Euskal kausa justua delako eskubide hau oinarritzat hartuta, Sabin Aranak argi utzi zuen bere doktrinan zein den euskal nazionalismoaren xedea.

'Euskal nazionalismoa politika berritzailea da; bere xedea aspaldi eta bidezketasun osoz izan zuen askatasun egoerara itzultzea da, hau da, askatasuna gogoz kontra galdu baino lehenagoko herri hura izatea. Euskal nazionalismoak Euskal Herria erabat independentea izatea lortu nahi du, eta tradizioan funtsezko duenaren arabera eraberritu'.

4.— Sabin Aranaren ustez, Euzkadiren independentziak bere baitan gizakiak aske izatea darama. Sabinentzat, 'separatismoa ez da nazionalismoa barne hartzen duen guztia'. Euskal nazionalismoak Euzkadiren erabateko burujabetasuna ezezik euskal herriaren izaera asimilatzea eta praktikan gauzatzeko konprometua hartzea ere inplikatzeko du, historian zehar izan duen demokrazia eta humanismo guztia jasoz. Jose Antonio Agirrek hitz argigarri hauekin azpimarratu zuen Euzkadik izan behar zuena: 'Uneotan pentsatuko banu Euzkadi askea Euzkadi gaiztoa izango dela, eta

bertako semeek beren baitan maitasunaren ordez gorrotoa eramango dutela, orduan nik, Sabin Arana maisuak bezala, eta nirekin batera zuek bezala, aberriari uko egingo nioke, ez litzatekeelako aberririk izango'.

5.— Euskal nazionalismoaren zeregina behinena gure herri osoa kontzientziatzea da argi eta garbi jakin dezan bere historiagatik eskubidea duela geroa askatasunez erabakitzeke beste herrien eskuhartzerik gabe, eta horretan litzkeen baliabide material eta pertsonal guztiak erabili behar dira, Euzkadin bizi den orok jakin dezan Euskal Herriak eskubidea duela Espainiaren eta Frantziaren menpekotasunetik independente izatea exigitzeko.

Eginkizun hori, logikoa denez, lehenik eta behin gure militanteen artean gauzatu behar dugu ideia hori argi jaso dezaten, eta gure herriaren baitan betekizun horren aldarrikatzaile efektibo eta egiazkoak izan daitezen.

Zerbait zabaltzeko, beharrezkoa da lehena go horren ezagutza izatea, eta hori da euskal nazionalismo ororen eginkizuna: bere herriaren historia eta aske izateko dituen eskubide guztiak ezagutzea.

VALENTIN HERRAN INTXAUSTI

ENPRESARIA

● Erredakzioan itzulia

BERRIAKZIRI

RAFA DIEZ USABIAGA
LABeko koordinatzaile nagusia
EL MUNDO

«EAJk negoziatzea

onartzen badu, ezker abertzaleak bat egingo du bide horretan»

JOSEBA ARREGI
EAJko parlamentaria
DEIA

«Sakabana-tuta dau-

den presoak preso dira; hortaz, ez dago zertan gehiago sufirarazi etxetik urrun izanda»

JOSE ANTONIO GRINAN
Espainiako lan eta Gizarte Segurantzako ministroa
EL PAIS

«Oraindik ere uste dut

posible dela aurtun egunero 1.000 lanpostu sortzea»

PATXI IZULAIN
Gipuzkoako Caritaseko zuzendaria
EL CORREO

«Militantzia zentzua

galdua da, eta uste dut berreskuratzea egin behar dela»

ZAKILIXUT

© Olariagak

ETAren agiria aztertzeke proposamena egin die HBk alderdi eta sindikatuiei

EAJ, EA, CDN, ELA, LAB eta CCOOri bilera bateratua egitea proposatu die

ETak joan den apirilko agirian egindako proposamenak aztertzeke bilera bateratua egitea proposatu die Herri Batasunak EAJ, EA eta CDN alderdiei eta ELA, LAB eta CCOO sindikatuiei. Helburua komunikazio bideak irekitzea dela esan du HBk, eta egungo egoera gainditu eta «konponbide politiko negoziatua» lortzeko urratsak ematea.

PANTXIKE AGIRRE / DONOSTIA

HBko Mahai Nazionalaren izenean Floren Aoizek, Jose Luis Elkorok eta Rufi Etxeberriak aurkeztu zuten atzo proposamena. Zuzendu zaien alderdi eta sindikatuetakozuzendaritzei ere atzo goizean igorri zien HBk bere eskaera.

Floren Aoizek azaldu zuenez, agerikoa da «tentsio soziala eta aurkamendu politikoa» areagotu egin direla azken hilabeteotan, eta «egoera desblokeatzeko eta bide berriak jorratzeko urratsak inoiz baino beharrezkoagoak» dira orain.

Azken hilabeteotan izan diren hiru gertaera ere hartzen ditu kontutan HBk bere proposamenen: ETAren kontrako itunen «porrota»; ELA eta LAB sindikatuek aurtengo Aberri Eguna- ren inguruan kaleratutako agiria —autodeterminazio eskubidea aldakarrikatu eta negoziazioaren beharra nabarmentzen zuen— eta ETak joan den apirilaren 26ko agirian eginiko proposamena.

HBk proposamen hori hartu

Elkorok, Aoizek eta Etxeberriak eman zuten Mahai Nazionalaren proposamenaren berri.

A. GILLENEA

du oinarrian EAJri, EAri, CDNri, ELAri, LABi, eta CCOOri mahai batean jesartzea proposatzeko, «tresna baliagarria delako egoera honi norabide berria emateko». Konfrontazio egoera gainditzeko gakoa autodeterminazio eskubidea eta lurralde batasuna onartzea dela dio ETAren agiriak, eta euskal gizartearen partehartzearekin erabaki behar dela Euskal Herriak zein etorkizun eredu nahi duen. Konponbide prozesu horretan amnistia ere beharrezkoa litzatekeela esan zuen ETak, eta horren guztiaren ondorioz berak jarduerak armatua utziko lukeela.

«Azken urteotan bakoitzak izan dituen estrategietatik at, Euskal Herriaren eraikuntza nazionala helburu duenak ezin uka

dezake ETak egin zuen demokraziarako proposamena egungo egoera baino alternatiba hobea dela», dio HBk atzo aurkeztutako agiriak. Autodeterminazio eskubidea eta lurralde batasuna abertzale eta demokraten «topagune» izango dela uste du, eta ETAren proposamena bakea lortzeko «erabakigarria» izan daitekeela, «ausardiaz eztaba- datzen bada eta bide emateko beharrezko neurriak hartzen badi- ra».

Horrela, bilera bateratua egiteko eskatu die HBk aipatu alderdi eta sindikatuiei, ETak gatazka politikoa gainditzeko egiten dituen proposamenak aztertzeke. Denak batera esertzea posible ez balitz, HB bi aldeko bilerak egiteko prest dagoela

esan zuen Aoizek.

Proposamena konponbide elkarriketatuaren alde mintzatu izan direnei luzatu nahi izan die- tela esan zuen Aoizek, eta IU, PSOE eta PP ez sartu izana azal- tzeko, orain gutxi alderdi horie- tako Madrilgo zuzendaritzei igorritako gutunak ez zuela erantzunik izan gogoratu zuen. Oraingo proposamenak «erant- zun positiboak» izatea espero du HBk.

Lehen erantzuna Elkarri mu- gimenduaren aldetik etorri zen atzo arratsaldean, HBren ekime- na txalotuz. «Edukiari edo plan- teamenduari dagozkion ñabar- duren sartu gabe, elkarriketa bidean iniziatiba hartzeak balo- razio ona merezi du», adierazi zuen.

Soares Ganboa arin ekar dezaten ahaleginduko dela dio Atutxak

GASTEIZ

Juan Mari Atutxa Barne sailburuak atzo Gasteizen adierazi zuenez, «nire esku dagoen guztia egingo dut estradizio prozesua arin- tzeko, euskal gizartea ba- kebidean jartzeko modu bat baita». Hala ere, Barne sailburuak argi utzi zuen Soares Ganboa Santo Do- mingon dagoen deporta- tuaren estradizio paperak egitea, ez dagokiola Gas- teizko Gobernuari, «Es- painiako Gobernuaren es- kumena da, edota Domini- kar Errepublikakoarena».

Atutxak azaldu zuenez, «gustura» jaso zuen Soares Ganboaren eskutitza, bere ustez «erakunde armatuko kide izan den batek, go- goeta egin eta bidea ez dela hori esateko indarra izan duela erakusten du». Santo Domingoko errefuxiatuak berarengana jo duelako «pozik eta harro» agertu zen Atutxa, «herri honeta- ko gatazka konpontzen la- guntzeko konpromezua hartua dut, horregatik poztan nau asko nigan jo izanak. Beraren alde zer- bait eginez, gizartearen al- de egitea espero dut».

Zenbait gaztek hiru komunista jipoitu zituzten Iruñeko txosnetan

IRUÑEA

San Fermin jaien amaieran, gazte talde ba- tek sekulako jipoia eman zien Alderdi Komunistako hiru kideri. Jipoia- ren ondorioz zauritu- etako bat (Diego Robles) ospitalean dago oraindik. Robles- i lau sai- hets eta sudurreko he- zurra hautsi zit- zioten osti- kadaka. Beste biek (Jose Sanchez Viedma eta Eu- lalio Tamames) ere kolpe gogorrak jaso zituzten.

Gertaerak igande goi- zaldean izan ziren, Iruñeko barraka politiko- en ingur- uan. Zauritu- en arabera, gazte talde bat proboka- tzen hasi zitza- ien, Aldai- ren bahiketari buruz zer pentsatzen zuten galdetuz. Gero iraindu egin zituzten eta, azkenik, lurrera bota eta kolpatu.

CCOOk, IUK eta PSN- PSOEek elkartasuna adie- razi diete zaurituei eta go- gor gaitzetsi dute «KAS inguruko gazte faxisten» eraso.

Alditransko langileen ondoan bildu dira LAB sindikatukoak

DONOSTIA

Alditransko langileek as- teleheneroko kontzentrazioa egin zuten atzo enpresariaren atarian, Jose Maria Aldaia ugazabaren askatzea eskatze- ko. Gaur 71 egun beteko dira ETak aipatutako enpresaria bahitu zuela. Alditransko langileen ondoan, LAB sindi- katuko kideak bildu ziren eta bi pankarta zabaldu zituzten, 'Iruzur fiskala, ustelkeria, di- ru bereziak, desentregua... Benetako terrorismo soziala' eta 'Euskal Herria askatu' le- loekin. Kontzentrazioan ze- har, 'Hiltzaileek lazo urdina daramate' eta 'Presoak ere

langileak dira' oihuak bota zituzten LABekoek.

Alditranskoen kontzen- trazioan zenbait ordezkari in- stituzional agertu ziren, esa- terako Juan Maria Bandres Errefuxiatuaren Laguntzara- ko Espainiako Batzordeko (CEAR) presidentea eta EA- ko Gipuzkoako hiru foru di- putatuak —Jose Julian Irizar, Joaquin Villa eta Koro Aizar- na—. Halaber, Iñaki Zarraoa ETBko zuzendari nagusia eta Aldaiaren bi seme-alaba, Os- car eta Idoia, izan ziren. Lan- gileei elkartasuna azaldu nahi ziela adierazi zuen Bandre- sek, eta bahiketa gaitzetsi zuen.

Grabazioek balio duten erabaki arte ez dute epaituko Gorostiza

MADRIL

Entzutegi Nazionalak Txemi Gorostiza abokatuaren aurkako epaiketa atzeratzea erabaki zuen atzo, Auzitegi Konstituzionalak Gorostizari ETako presoekin hitz egiten ari zela grabatu zit- kioten magnetofoi zintak bali- agarriak diren erabaki arte.

Gorostizaren aurkako biga- rren epaiketa atzo zen hastekoa; izan ere, Auzitegi Gorenak 1994an ETako preso- en aboka- tuari egin zioten epaiketa errepi- katzeke agindu zuen joan den apiril- ean. Lehen aldiz epaitu zu- tenean, tribunalak ez zituen on- tzat eman grabazioak eta Goro- stiza absoltu egin zuten era- kunde armatuari laguntza ema- tearen delitutik. Auzitegi Gore-

nak epaiketa berriz egiteko agindua eman zuenean, Kepa Landak errekurtsioa aurkeztu zuen Auzitegi Konstituziona- lean, organo hau zinten baliaga- rritasunaz mintza dadin.

Tribunala osatu orduko, Do- lores Marquez fiskalak eta Kepa Landa Gorostizaren abokatuak epaiketa atzeratzeko eskatu zu- ten, Auzitegi Konstituzionala zinten baliagarritasunari buruz mintzatu artean. Tribunalak onartu egin zuen eskaera, «bi al- deen adostasuna» argudiatuz. Gainera, Auzitegi Konstituzio- nalak grabazioak froga gisa onartuko ez balitu «prozesua antzua» izango litzatekeela esan zuen. Pedro Cerracin, herri eki- mena aurrera daraman abokatu- a, erabakiaren aurka agertu zen.

GAL auzia

berriz ikerbidean

Sancristobal eta Alvarez ere GALi buruz hitz egiteko prest azaldu dira

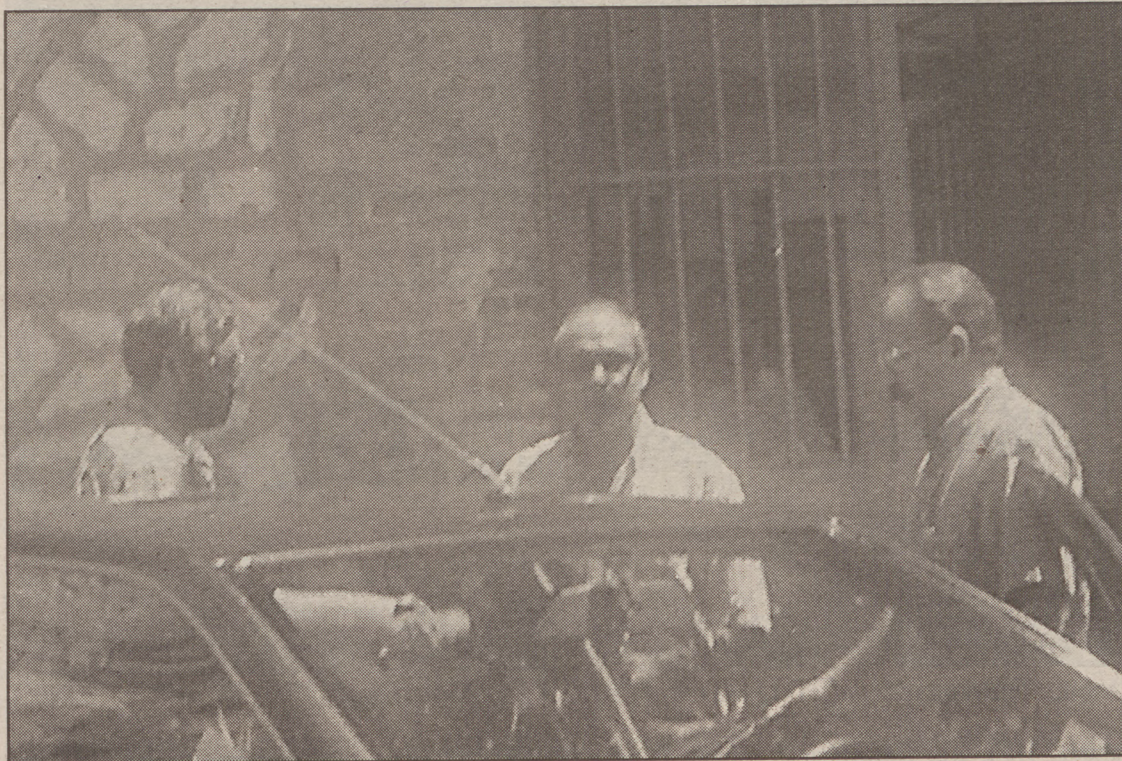
Planchuelok Segundo Mareyren bahiketan inplikatu zuen Barrionuevo

Miguel Planchuelok, Bilboko Poliziako buru ohiak, Jose Barrionuevo Barne ministro ohi eta PSOEko diputatua inplikatu zuen GALen auzian, Segundo Mareyren bahiketa dela-eta epailearen aurrean egindako deklarazioetan. Bide honi jarraituz, Julian Sancristobalek eta Francisco Alvarezek ere hitz egiteko asmoa agertu dute. Alvarezek gaur deklaratu du Garzonen aurrean.

MADRIL

Planchuelo 15 eguneko baimenarekin irten zen atzo Guadalajarako espetxetik. Epaileak «osasun arrazoiak» direla medio eman dio baimena, «artrosi degeneratiboa» duelako. Baime-narekin irten aurretik, Miguel Planchuelok berak hala eskatuta, Baltasar Garzon GALen auzia ikertzen ari den epailearen aurrean deklaratzeko igaró zituen larunbata eta igandea. Komisarioak aitortu egin zuen 1983an Segundo Mareyren bahiketan zerikusia izan zuela, baina «Madrilgo Gobernuko buruzagien» aginduak betetzea besterik ez zuela egin gaineratu zuen.

Planchueloren atzetik, Julian Sancristobal Estatuaren Segur-tasunerako zuzendari ohiak eta Francisco Alvarez Borroka Anti-terroristako Agente Bakarreko buru ohiak prest agertu dira Garzonen aurrean GALi buruz hitz egiteko. Sancristobalek larunb-atean jakinarazi zion epaileari bere nahia, eta atzo arratsaldean

Planchuelo Guadalajarako kartzelatik atera zen atzo, 15 eguneko baimenarekin.

EFE

deklaratzera joatekoa zen arren, datozen egunetarako atzeratu da epailearen aurreko agerraldia. Sancristobal, Planchuelo bezala, Guadalajarako espetxean dago.

Alvarezek, berriz, atzo azaldu zuen, Manuel Murillo bere abokatuaren bitartez, Garzonen aurrean deklaratzeko nahia. Abokatuak esan zuenez, «GALi buruz dakien guztia esango du». Funtzionarioak «abandonatuta sentitzen» direla esan zuen, eta «guztia argitzea eta konponbide orokorra bilatzea nahi» dutela gaineratu.

Planchueloren arabera, Mareyren bahiketaren ondoren, Sancristobalek Barrionuevori hots egin zion gertaeren berri emateko. Era berean, Rafael Vera Segurtasunerako Estatu idazkari ohiak ere gertatzen ze-

naren jakinaren gainean zegoela ziurtatu zuen Planchuelok. Garzon epaileak oraingoz Barri-
nuevoren inguruan ez duela ezer egingo jakinarazi zuten atzo En-tzutegetik, «erreferentziak de-klarazioak besterik ez baitira».

Bilboko poliziburu ohiak aitortu zuen 1983an Colindresko (Kantabria) etxe batera joan zela. Segundo Marey hantxe egon zen bahituta hamar egunez, eta bere lana «Marey askatzeko opera-zioa antolatzea» izan zela esan zuen. Alvarez, Sancristobal eta Danborenearekin Mareyren ba-hiketari buruz mintzatzeko bildu izana ere aitortu zuen. Plan-chuelok ukatu egin zuen 'Bat-zoki' eta 'Consolation' tabernen aurka GALEk egin zituen aten-tatuetan zerikusirik izan zuela. Aldiz, Rafael Masa Goardia Zi-

bileko komandante ohiak aten-tatu horien berri bazuela dekla-ratu zuen.

Planchuelo joan den aben-duaren 19an espetxeratu zuten lehenengoz GALen auzian inpli-katuta zegoelako. Martxoan irten zen espetxetik, baina 15 egun igarota, Garzonek berriz kartze-laratzeko agindua eman zuen, Jose Amedo polizia ohiak 'Bat-zoki' eta 'Consolation' tabernen aurka egindako atentatuetan in-plikatu zuelako.

Planchueloren agerraldia Ve-ra askatu eta egun gutxi barru gertatu da.

Planchueloren bertsioa «astakeria» dela dio Barrionuevok

MADRIL

Jose Barrionuevok, Barne ministro ohiak eta diputatu sozialistak, atzo Ser irratiari egindako adierazpenetan azaldu zuenez, «Planchuelo-ren akusazioak, zentzuga-beak eta astakeria hutsa di-ra». Barrionuevok ukatu egin zuen Segundo Mareyren ba-hiketetan inolako zerikusirik izan zuela.

Bere hitzetan, egia baldin bada Planchuelok GALen auzian inplikatu duela «mundu guztiak epaitu ahal izango du gizakiaren haus-kortasunaz». Barrionuevok ez du auzipetu izateko arra-zoirik ikusten. «Injustua izango litzateke egin ez ditu-dan gauzengatik auzipetzea», adierazi zuen.

Planchuelorekin, hura Bilboko Poliziako buru zela, inolako harremanik eduki izana gogoratzen ez duela adierazi zuen Barne ministro ohiak. Aldiz, Barne Ministe-rioko buruzagi ohiak, Plan-chuelo tartean, kartzelaratu zituztenean bisitatzea joan zen Barrionuevok. «Agian, ni-re bisitaldietako batean agurtu dut, eskua eman diot eta hitzen bat trukatu dugu, baina kortesiagatik», esan zuen. Julian Sancristobalen espetxe berberean zegoelako bisitatzen zuela esan zuen Barrionuevok, «baina azken bi asteotan «Sancristobalek esan zidanez, Planchuelok jada ez zuen ni ikusteko in-teresik». Barrionuevo auzi-petzen badu, kasua Auzitegi Gorenaren esku utzi beharko luke Garzonek.

Uztaritze-Tolosa elkartasuna

Uztaritze abertzaleek Joxi eta Joseanekiko elkartasuna adierazi zuten igandean, herriko besten karietarat. Lapurdiko hiriburu ohiak Gipuzkoako Tolosa herria-
rekin adiskideturik dago eta adis-kidantza egunean, orain 11 urte bahitu, eta ondotik «torturatu eta hil» zituzten bi gazte tolosarrak oroitu zituzten. GALen ekime-nak, ehorzketaren inguruko lis-karrak eta «Rosaren erailtzea» ere salatu zuten Uztaritze-
ko abertzaleek.

Hona aukera ona!
ESKAINZA BEREZIAK

BIDEOA eta MUSIKAGINTZA.
XIBERERA IKASTAROA.

ZER?	NOIZ ?	MATRIKULATZEKO AZKEN EGUNA	ZENBAT ?
BIDEOA eta MUSIKAGINTZA	Uztailaren 30etik 13ra	Uztailak 20	37.500 pta. 1.445 l.
XIBERERA	Uzt.-Abuzt. 31tik 6ra	Uztailak 20	18.900 pta. 725 l.

informazioa:

ARABA: 25 24 00
IPARRALDEA: 59 25 76 09
GIPUZKOA: 47 19 35
NAFARROA: 22 02 13
BIZKAIA: 424 77 10

aek
ELUSKAL
HERRIKO
ALFABETATZE
ELUSKALDUNTZE
KOORDINAKUNDEA

Goardia Zibilak froga faltsuak asmatu zituen Urigoitiaren kasuan

Luis Navajas Donostiako fiskalburuak auzia berriz irekitzeko eskatuko du

Goardia Zibilak Lutxi Urigoitia ETako kidearen heriotzaren froga faltsuak asmatu zituen, «epaileen jarduna saihesteko asmoz», CESIDen barruko agiri batean oinarriturik 'El Mundo' egunkariak atzo argitara eman zuenez. Luis Navajasek, Donostiako fiskalburuak, kasua berriz irekitzeko eskatuko du.

GASTEIZ

Lutxi Urigoitia otxandioarra 1987ko uztailaren 22an hil zen, Goardia Zibilak ETako Donosti taldearen aurka egindako operazio batean. Heriotza eragin zion tiroa burura 40 zentimetrotik eginga izan zela-eta, hainbat zailantza ageri ziren gertakizunen inguruan, baina kasua azkenean artxibatu egin zuen Donostiako Entzutegiak, frogarik eza argudiatuz.

Atzo plazaratutako informazioek diotenez, berriz, Goardia Zibileko kideak kasuaz arduratu zen Juan Piqueras epailearen etxera sartu ziren, Urigoitia hil zen tokian aurkitutako balaren ordeze beste bat jartzeko; erabilitako armaren kanoia aldatu egin zuten, eta operazioan erabilitako tiroen aurkako babes-jantzia manipulatu, tiroketa izan zelako itxura eman nahian.

Bestalde, beti ere atzo argitaratutakoari jarraiki, Felipe Gonzalez Espainiako lehendakaria, Jose Barrionuevo Barne ministro ohia eta Rafael Vera jakinararen gainean zeuden benetan gertatu-

Goardia Zibilak hil zuen Lutxi Urigoitia 1987an, ETaren aurkako operazioan.

A. GILLENEA

takoaz. Hala ere, Gonzalezek garai hartan kritika gogorrak egin zituen Goardia Zibilaren jokabidea zalantzan jarri zutenen kontra eta «asesinatzeko prest zen pertsona bat hilda» zegoela besterik ez zuen nabarmendu.

Luis Navajas Donostiako Entzutegiko fiskalburuak atzo jakinarazi zuenez, kasua berriz irekitzeko eskatuko du, behin 'El Mundo'-ko informazioa eskuratu eta aztertu ondoren.

HB ETA AAB-EN ERREAKZIOA

HBren ustez, kasu mota hauetan egin izan diren «salaketak benetakoak» direla egiaztatu da Lutxi Urigoitiaren

inguruan jakin denaren ondotik. «Borroka antiterrorista delakoak izaten dituen ilegaltasuna eta in-punitatea ageri-agerian geratu dira», esan du HBk prentsa ohar batean.

Gonzalezek eta Barrionuevok, gertakizunen ondotik adierazitakoak ikusirik, «gezurrak» bota zituztela dio HBk, eta halaber, azkenaldion agertuz doala «gure herriaren kontrako Estatuaren gerrak oinarrian daukan gezur handia».

Amnistiaren Aldeko Batzordeak ere mintzatu dira kasuari buruz. Izan ere, Mikel Kortaren iritziz, Urigoitia «exekuzio estrajudizial» batean hil zuten, eta

modu horretan 38 euskaldun baino gehiago hilik gertatu direla gaineratu du.

Urigoitiarekin egindakoa «Polizia batzuen borondate kriminala» izaten dela uste du Kortak, «eta kasu guztietan segadak gertatzen dira, biktimak ihes egiteko modurik ez daukala, kontrolatan nahiz etxebizitzetan».

AABen iritziz, dagoeneko ez du gaitzespen hutsak balio, «Justizia eskatzeko garaia iritsi da, gerra zikinari, exekuzio estrajudizialei, torturei aurre egiteko... Euskal Herriaren existentziak eskatzen duen erantzun demokratikoa lortzeko bideak zabaldu behar dira».

Gazteriek-ek udako kanpaina berezia abiatu du

H. GOROSTIAGA / ANGELU

«Gazteriek Euskal Herrian bizi nahi du» talde abertzaleak udako kanpainaren aurkezpena egin zuen atzo. Gazteriek egundituen arazoak salatzeaz gain, gazteen eta Euskal Herriaren geroa zaintzeko antolatzeak duen garrantzia azpimarratu nahi dute, oro har uda aldiko hila-be-tetan turistek soilik zuzentzen zaizkien ekimenak salatuz.

Herriz herri egingen duten kanpainak bi une azkar izanzen ditu. Heldu den ostiralean Angeluko Barrako hondartzan, egungo agintarien turismoarekiko jokamoldea salatuko dute kontzertu-mitin baten bidez. «Instituzioek urtean zehar ez dute deus ere antolatzen gazteontzat, eta udan zerbait eginez gero turistak erakartzeko baizik ez dute egiten. Azken finean eskaintzen diguten gauza bakarra gizarte kontsumoan sartuz kultura uniformizatu eta zantzaile kontsumitzaile hutsak bihurtzea da», azaldu zuten Gazteriek-eko ordezkariak.

Bigarren hitzordu garrantzitsua Ipar Euskal Herriko barnealdea zeharkatuko duen bizikleta-martxan kokatu dute. Heldu den abuztuaren 11tik 14ra bitartean, Ipar Euskal Herri bi errealtate ezberdin izan arren, kostaldeak eta barnealdeak «elkarrekin» garatu behar dutela aldarrikatuko dute gazte erakundeko partaideak.

Arzalluz axolagabe eta ezkor azaldu da Felipe Gonzalezekin bildu ostean

MADRIL

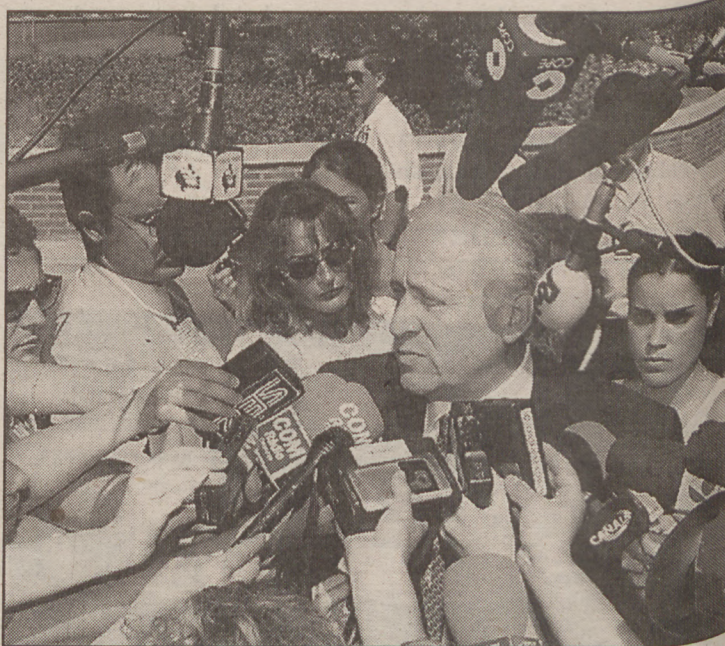
Felipe Gonzalez Gobernuak presidentek Xabier Arzalluz Euzko Alderdi Jeltzaleko presidentea hartu zuen atzo goizean Moncloako jauregian, hauteskundeak aurreratzeko aukeraz oposizio alderdien iritzia jakiteko zabaldu duen elkarriketa txandaren barruan. Bileraren amaieran, axolagabekeria eta ezkortasuna erakutsi zuen Arzalluzek. Alde batetik, EAJ lege-gintzaldia agortzearen aldekoa dela esan zuen, baina aurreratzen badira, berdin zaiola noiz egin. Aldi berean, ezkor azaldu zen hauteskundeetatik aterako denaz. «Niri gutxi axola zait noiz izango diren, ez dut arazorik, eta

ez dut itxaropen handirik etorriko denaz», adierazi zuen.

Gonzalez eta Arzalluzen arteko bilerak ordu eta laurden iraun zuen. Buruzagi jeltkideak adierazi zuenez, Gonzalezen asmoak entzutera mugatu zen bera. Ildo horretan, 1996ko aurrekontuak onartzeko CiUren babesla lortzen badu, urtarilean Gorteak desegin eta hauteskundeetara deituko duela jakinarazi zion Gonzalezek. Kasu horretan, Gorteak desgiteko asmoa baldin badu, aurrekontuak osatzearen zentzuaz galdetu zion Arzalluzek. EAJko buruzagiaren arabera, Gonzalezen erantzuna «sinesgarria» izan zen, «ekonomia bide onetik joan dadin, aurrekontu egokituak izan beharra», hain zuzen.

Aurrekontuen inguruan, Arzalluz ados azaldu zen Gobernuarekin defizit publikoa eta gastua murriztu beharra dagoela esatean, baina ez zuen aurreratu nahi izan zein izango den EAJren jarrera, aurrekontu proiektua ikusi arte. Hala ere, defizit publikoaren murrizketa ekarriko duten aurrekontu zorrotzak osatzeko beharra «arrazoi garrantzitsuak» dela adierazi zuen buruzagi jeltkideak.

Aurrekontuekin batera, Europako Batasuneko Lehendakartza bide onetik eramateko premia da lege-gintzaldiari urte bukararaino eusteko Gonzalezek azaldutako beste arrazoia. Arzalluzek agertu zuenez, urtea amaitu bitartean CiUren babesla

Arzalluzek deklarazioak egin zituen bileraren amaieran.

EFE

izango duela uste du Gobernuak presidentek, baina horrela ez bada, ez du boterean segitzeko asmorik. «Batzuek diote presidentek temati eusten diola bo-

tereari, eta nik ikusten dut beste batzuek zoroen moduan eusten diotela botereari orain hiru urtetik hona», esan zuen Xabier Arzalluzek.

Hirukoak Nafarroako politikagintza berrituko duela agindu du Otanok

Lehendakariak PSN-CDN-EA koalizioaren programa azaldu du Parlamentuan

PSN-CDN-EA koalizio gobernua politikagintza berrituko duela agindu du Otanok. Lehendakariak PSN-CDN-EA koalizioaren programa azaldu du Parlamentuan, Nafarroako gobernuburua izendatzeko lehen saioan.

A. UNANUE / IRUÑEA

Nafarroako Gobernuko lehendakaria izendatzeko prozesuaren hasierak ez zuen ikusmin handirik sortu, jakina baita dena alde zuzenetik lotuta dagoela. Aurreneko aldiz, koalizio gobernu bat osatuko da Nafarroan eta gobernuburua ez dute prozedura automatikoaren bidez izendatuko, gehiengoak baizik. Hori larunbatean gertatuko da. Javier Otano PSN-CDN-EA hirukoaren hautagaiak orduan beregarnatuko du lehendakari kargua, Izquierda Unidaren abstentzioaren laguntzaz.

Gauzak honela, atzoko ekitaldiak protokolo kutsu nabarmena izan zuen. Ustegabeko gertaera bakarra Herri Batasunako parlamentariena izan zen. Talde horretako lau parlamentariak (Floren Aioz ez zegoen) 'Euskal Herria Askatu' zioten' pegatinak itsatsi zituzten euren eserlekuaren aurrealdean. Lola Eguren Parlamentuko lehendakari berriak pegatinak kentzeko eskatu zion ekitaldi hasieran, baina Patxi Zabaletak ezetz erantzun zion, beraien «adierazpen demokratiko bat» zela argudiatuta. Eguren bereari eutsi zion, Parlamentuko araudiak halakorik ez duela baimentzen esanez. «Ezta debekatzen ere. Esango al zeniguke araudiaren zein artikuluk debekatzen duen Euskal Herriaren askatzea eskatzea?», ihardeusi zion Zabaletak. Azkenean plenoaren etenean eta pegatinak kentzeko agindu zion Eguren fozuz. HBko parlamentariak ez zuten eragozpenik jarri, baina Parlamentutik atera ziren, protesta moduan.

«INTEGRATZAILEA ETA BERRITZAILEA» Gertaera horren ondorioz, Otanok ordu laurdeneko atzerapenarekin hasi zuen bere azalpena. Lehendakariak sozialistak ia hitzez hitz leitu zuen PSNk, CDNk eta EAK Sanferminetako jaien aurretik hitzartutako programa. Egitarau hori, Otanoren arabera, integratzailea da eta egonkortasuna emango dio Nafarroako Gobernuari.

Hirukoaren hautagaiak Nafarroako politikagintza berritzeko premia azpimarratu zuen. Halaber, aurrerantzean politikagintza berrituko duela agindu du Otanok: «Adostasuna bilatuko dugu elkarriketaren bidez eta gardentasuna bermatuko dugu, orain arte antzeman ditugun zinkeriak garbituz eta kontrola areagotuz. Horrela, inork ezin du politikagintza bere interes pertsonalen edota bere alderdiaren mesedetan erabili, ezta iruzur egiteko ere». Honi lotuta, kontratazio lege berri bat jarri, alderdi politikoen finantzaketa kontrolatu eta ikerketa batzordeen osaketa errazteko konpromezua hartu zuen.

Nafarroako hurrengo gobernuaren helburuak eta konpromezuak azaldu zituen Otanok. OSKAR MONTERO

derdi politikoen finantzaketa kontrolatu eta ikerketa batzordeen osaketa errazteko konpromezua hartu zuen.

Era berean, autogobernua sendotu, EA Erekiko harremanak hobetu eta euskararen erabilera bultzatzeko asmoa azaldu zuen Otanok. Honek esan zuenez, koalizio gobernuak Nafarroako hizkuntza, kultura, eta gizarte aniztasuna integratzeko ahaleginak egingo ditu.

Indarkeriari dagokionez, hiruko Gobernuak irmotasunez jokatu duela, baina aldi berean

elkarriketaren bidez distentsio soziala lortzen saiatuko dela adierazi zuen. Otanoren arabera, «euren helburuak lortzeko indarkeria erabili behar ez da, baina baztertzeko dutenak bakarrik galdituko dira integrazio kanpo».

Gaur PSNko lehendakariak azaldu zuen asmoei erantzuteko parada izango dute alderdi politikoei. CDNren eta EAREN aldetik ez da kritika handirik espero, alderdi horiek partehartze zuzena izan baitute Otanok defenditutako programari; bai, ordea, UPNren eta HBren partetik. Eztabaidaren ondoren lehendakariak gehiengo absolutua behar duenez, Otanoren kandidaturak ez du aurrera egingo (hirukoaren 23 botoak bakarrik izango ditu alde). Etzi beste bozketak bat egingo dute, hau ere alferrikakoa, eta larunbatean hirugarrena. Horretan gehiengo soila nahikoa denez, Otano Nafarroako gobernuburu izendatuko dute.

Sanz: «Barregarria izan da, ez du ezer zehaztu»

A. U. / IRUÑEA

Miguel Sanz UPNko zerrendaburuak oso gogor kritikatu zuen Javier Otanoren diskurtsoa. «Haserretzeko modukoa izan da, zeharo hutsala eta edukirik gabekoa, orokortasunez betea. Ez du ezer zehaztu, barregarria izan da, Felipe Gonzalezek egin ohi duenaren kopia txar bat. Eta jakina da Gonzalezek ezer esan gabe hitz egiteko trebetasuna daukala. Horixe egin du gaur Otanok. Ez dut zenbaki bakar bat aditu, ezta zehaztapen bakar bat ere, eta berrikuntza gisa saldu dizkigun proposamenak Nafarroaren nortasunaren aurkakoa direla iruditzen zait», adierazi zuen Sanzek.

Oso urduri, UPNko agintariak ez zuen ezkutatu hauteskunderen zerrenda bozkatuena izan arren oposizioan gelditu izanak eragin dion haserre. «Gure alderdia, maiatzaren 28an 93.000 nafarren konfiantza jaso zuena, erabat baztertu dute Gobernua osatzerakoan. Beraz, alferrik ari dira orain elkarriketa eta adostasun eske», erantzun zuen Sanzek koalizio gobernuari laguntzeko prest ote dauden galdetu ziotenean.

Felix Taberna IUko ordezkariak «protokolozko» iritzi zion Javier Otanoren diskurtsoari, baina, hala ere, politikagintza berritzeko konpromezua pozgarria zela azpimarratu zuen.

PUNTUZ PUNTU

Helburuak eta konpromezuak

Hona hemen Otanok aurkeztutako programan agertzen diren zenbait helburu eta horiek lortzeko konpromezu jakinak.

- **EUSKAL KULTURA ETA EUSKARA:** Gobernua Nafarroaren nortasun kulturala sendotuko du eta arreta berezia eskainiko die euskarari eta bertako kultur adierazpenei. Horretarako, Euskararen Legea aldatuko du, euskarazko irakaskuntza Nafarroa osora zabaltzeko asmoz, eta euskarazko irratien legezkatzea bultzatuko duela hitz eman du.
- **EAE-REKIKO HARREMANAK:** Euskal Autonomi Elkartearikiko harremanak hobetzeko Hegoaldeko bi gobernuen arteko batzorde iraunkorra eratuko dute. Hego Euskal Herriko lau herrialdeetan eragina duten gaietan garapen bateratua gauzatzen saiatuko da aipatu batzordea.
- **ENPLEGUA:** Koalizio gobernuak enplegua sortzea izango du lehen helburu. PSN-CDN-EA hirukoak lanpostuak sortzeko plan bat jarriko du.
- **NAFARROAKO UBIDEA:** Otano lehendakariak Itoizko urtegia bukatu eta Nafarroako Ubideari lehentasuna emango diotela esan zuen, herrilari hori herrialdeko erdialdea eta hegoaldea ureztatzeke ezinbestekoa delakoan.
- **INTSUMISIOA:** Koalizio gobernuak «kezka» azaldu du Nafarroako intsumisioaren egoeratik, Justizia herrialde honetan gainerakoetan baino gogorrago jokatzen ari omen delako. Halaber, intsumisioak askatzeko eta kartzela zigorak kentzeko eskatuko dio Madrilgo Gobernuari.
- **ABORTOA:** Gaur egungo legegiaz abortuari buruz agintzen duena Nafarroan ere bete egingo dela bermatuko duela dio PSN-CDN-EA hirukoak. Egun Nafarroan ez da abortorik egiten ez sare publikoan ezta pribatuan ere.

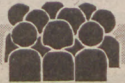
AYUNTAMIENTO DE PAMPLONA
IRUÑEKO UDALA

UDAKO EUSKAL UNIBERTSITATEA - DIRU LAGUNTZAK

Larraona ikastetxean egingo diren Udako Euskal Unibertsitatearen ikastaroetan parte hartu nahi duten Iruñearrek diru laguntza jaso ahal dute:

- Eskakizunak egingo dira Uztailaren 3tik Abuztuaren 18ra arte Udal Erregistro Nagusian.
- Iruñeko erroldan egotearen ziurtagiria.
- U.E.U.ren ikastaroetan parte hartuaren egiaztagiria.
- Diru laguntza matrikularen kostuaren %25ekoa izanen da.

HIRITAR ERAGINTZA ARLOA

Ezinduentzako oporraldiak antolatu ditu Gorabidek

G.A. / BILBO

Gorabidek, ezindu psikikoen aldeko Bizkaiko elkarteak, 550 laguntzako oporraldiak eta aisialdiko jarduerak antolatu ditu udako hilabete hauetarako.

Ezintasun psikikoak dituzten 503 laguntzako udako hemeretzi programa ezberdin prestatu ditu Gorabidek. Elkarrekin prestatu dituen 149 begirale bolondresen laguntzarekin, ezindu psikikoek opor egun batzuk igaroko dituzte Espainiako hainbat tokitan. Esate baterako, Bartzelona, Arenys de Mar, Pineda de Mar, Santander edo Venta Baños bezalako udalekueetan eguraldi onaz eta hondartza gozatu ahal izango dute.

Aldi berean, Gorabideko 18 ume eta gaztetxok Bizkaia, Gipuzkoa eta Arabako Foru Aldundiek antolatutako Udaleku eta Udagaztean hartuko dute parte uztail-abuztuaren zehar. Ekimen hauetan ezintasun psikikoak dituzten haur eta gaztetxoak besteekin batera jolastu eta bizi dira egun batzuetan. Gorabideko bolondresak haur hauen jarraipena egiten dute udalekuak irauten duen bitartean.

Gorabideko beste hamabi gaztetxok, berriz, Eusko Jaurlaritzak antolatzen dituen lan eremuetan hartzen dute parte. Era berean, ezintasun psikikoak dituzten beste 20 haur eta gaztetxok aisialdi elkarteek antolatzen dituzte kanpamenduetan izaten dira.

Ezindu psikikoak dituzten familientzako atsedenaaldiak antolatzen ditu Bizkaiko elkarte honek. Uda honetan Gorabidek 21 laguntzako tokia du Plazakola erresidentzian.

Aurkezpen ekitaldiak hasiera eman die UEUko Iruñeko XXIII. ikastaroak

UEUko zuzendaria eta Nafarroako zein EAEko gobernuetako partaideak izan ziren bertan

Atzo hasi zen Iruñean Udako Euskal Unibertsitatearen (UEU) Udako Ikastaroen bigarren ekitaldi nagusia. Baionan aurreko astean burututakoaren ondoren, atzotik hilaren 29ra bitartean Iruñeko Larraona ikastetxean eskainiko dira UEUko XXIII. ikastaroak.

NEREA AMIGOT / IRUÑEA

Miren Azkarate euskaltzainak Hizkuntza ereduen inguruko sarrera hitzaldia egin aurretik, Kepa Altonaga UEUko zuzendariak agurra eta ongi etorria eman zuen. Zuzendariak gain, Angel Perez Nafarroako Gobernuak Hizkuntz Politikarako Zuzendaritzako ordezkaria eta Jokin Azkue Eusko Jaurlaritzako Kultura Saileko ordezkaria ere izan ziren aurkezpen ekitaldian.

Kepa Altonagak oso positibotzat jo zuen UEUk ia mende laurdenean egindako ibilbidea. Bere ustez, orain dela hogeita lau urte zenbait euskaltzalek UEU eratzea proposatu zutenean «inor gutxi inajina zezakeen orduan ekimen hark halako ibilbide luzea izango zuenik; euskararen mundua eta unibertsitatearen mundua uztartu nahian egindakoa alegia». UEUren garrantziaren erakusle, Altonagak hiru zenbaki aipatu zituen: 1970etik hona, gutxi gora-behera 700 ikastaro eta 8.000 hitzaldi eman dira eta 12.000tik gora ikasle izan dira udako ikastaroetan.

Apirilean UEUk egindako lehen kongresuan eztabaidatutakoari buruz daturik eman ez zuen arren, «han erabakitakoaren isla ikastaro hauetan igerriko dela» uste du zuzendariak. Ildo horretatik, gaiei dagokienez «beti bezala dimentsio akademikoa

Nola Nafarroako hala EAEko gobernuetako ordezkariak Larraonan izan ziren atzo.

OSKAR MONTERO

zaintzeaz gain, dimentsio sozialari ere garrantzi berezia ematen saiatu» direla adierazi zuen; inguruko errealitateko gaiak jorratu eta gizartearen arazoak gaineko gogoetak planteatu, alegia.

Angel Perez Nafarroako Gobernuak Hizkuntz Politikarako Zuzendaritzako ordezkariaren aburuz, euskarari dagokionez «gauzak franko aldatu dira Nafarroan» 1977an UEUko ikastaroak aurreko aldiz Iruñean egin zirenetik hona. Perezek ibilbide honen «lekuko eta erdutzat» jo zuen Udako Euskal Unibertsitatea; bere hitzetan, UEUk «erakutsi digu aurrera

egiteko modurik hoberena zuzenean lana dela eta bidea ibilean egiten dela».

Angel Perezek adierazi zuenez, Nafarroako Gobernuaren «hizkuntz helburu nagusia euskararen erabilaren normalizazioa» da eta xede hau «erakunde publikoen, pribatuaren eta herritarren ahaleginak batuz soilik» gauza daiteke. Ildo horretatik, UEUren lana nabarmendu zuen Perezek: «Nafarroa mailan unibertsitatearen hutsunea betetzen du, oraindik ere garatzeko bidean dagoena». 1990ean Nafarroako Gobernuak eta UEUk sinatutako lankidetzak hitzarmenak «bizi-

rik» dirauela eta «aurrera segi» nahi dutela azaldu zuen, sinetsiak baitaude «horrek onura ekartzen diola nafar orori».

Jokin Azkue Eusko Jaurlaritzako Kultura Saileko ordezkariak adierazi zuenez, Euskal Herriko Unibertsitateko (EHU) hainbat adarretan euskararen erabilera nabaria da eta UEUk zeresan handia izan du horretan, bereziki irakasleen eta materialen prestakuntzan. Azkueren iritziz, formazio akademikoaz gain ikasleek behar dituzten ekintza kulturalak, gogoeta bideak eta talde-lanean aritzeko aukera eskaini die UEUk.

Azkarate: «Hizkuntz eredu egokiak aurkituz, euskaraz bizitzeko ahalmena izango dugu»

N.A. / IRUÑEA

Miren Azkarate euskaltzainaren sarrera hitzaldiak hasiera eman zion atzo Iruñean UEUren Udako Ikastaroen bigarren ekitaldiari. Orain dela hiru urte euskaltzain oso denak, hizkuntza ereduen inguruan hitz egin zuen Larraona ikastetxean.

Azkarateren iritziz, batasuna ez da euskarak hurrengo urteetan duen erronkarik handiena, «hizkuntz erregistro edo erabilera maila bakoitzeko eredu egokia aurkitu beharra» baizik. Bere ustez, «egoki sentitzen ditugun ereduak aurkitzen ditugun neurrian bakarrik izango dugu osoki euskaraz bizitzeko ahalmena»;

izan ere, eredu egokiak «naturaltasuna» ematen dio hizkuntzari.

Eredu hauen eraikuntzan oraindik ere erantzun gabeko galdera ugari daudela aitortu zuen Azkaratek, baina bere hitzetan «galderak eginez hasten omen da jendea erantzun bila». Hasteko, hizkuntz ereduak zein ezaugarri behar dituen aztertzen euskaltzainak eta, bere ustez, eredu izateko bi baldintza bete behar ditu: zuzentasuna eta egokitasuna; «ezinbesteko baldintza gramatika akatsik, hutsik ez izatea eta Euskaltzaindiak batasunerako emandako arau eta gomendioak betetzea da» bere ustez. Dena dela, bi ezaugarri izan arren gerta daiteke darabil-

gun hizkuntza modu hori egokia ez izatea, «pedanteria edo arlotekeria» erortzeagatik.

Gaur egun nagusi den hizkuntza estandarrean entzun daitezkeen akats nabarmenak ere gogorarazi zituen. Batez ere, haurrek darabilten hizkuntza dela eta kezkatu agertu zen Azkarate, zeren D ereduaren eskolatu-tako haurren hizkuntza ere maiz akatsez josia dago. Ildo horretatik, «geureari ez diogu nahikoa atxikimendurik izan» adierazi zuen; askotan etxean ikasitako euskara baztertzeko dugu bere ustez, «apala eta pobrea» delakoan. Bere aburuz «etxe euskalkien transmisioa indartu behar dugu eta eskolakoarekin aberastu».

EUSKO JAURLARITZA

LURRALDE ANTOLAMENDU,
ETXEBIZITZA ETA
INGURUGIRO SAILA

GOBIERNO VASCO

DEPARTAMENTO DE ORDENACION
DEL TERRITORIO, VIVIENDA
Y MEDIO AMBIENTE

IRAGARKIA

ARABAKO LURRALDE HISTORIKOKO AGURAINEN 4 ETXEBIZITZA SOZIAL ESLEITZEKO ESPEDIENTEARI HASIERA EMATEA

1995eko uztailaren 17ko Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian 1995eko ekainaren 20ko Agindua dator argitaratuta, Lurralde Antolamendu, Etxebizitza eta Ingurugiro Sailburuarena, Arabako Aguraingo udalerrian lau (4) etxebizitza sozial eta haur atxekitako ganbarak esleitzeko espedienteari hasiera emateari buruzkoa, era berean, herri horretako Udaletxeko Iragarki-Taulan dago jendearentzako ikasgai. Agindua horretan 4 etxebizitza eta haur atxekitako ganbara horien esleipenari buruzko baldintza guztiak datoz erasota eta, bertan adierazten denez, eskabide-orriak aurkezteko epea hilabeteko izango da, aipatutako Agindua Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratzen den hurrengo egunetik kontatzen hasita.

EHUko uda ikastaroak

EHUk eta Eusko Ikaskuntzak elkarlana areagotuko dute

Bi erakundeek hitzarmena sinatu dute helburu komunak bideratzeko

Juan Jose Goiriena
EHUko errektoreak eta
Gregorio Monreal Eusko
Ikaskuntzako
lehendakariak hitzarmena
sinatu zuten atzo Donostian
«bi erakundeen
amankomuneko helburuak
hobeki bete daitezten, eta oro
har kulturaren eta
ikerikuntzen hedapen eta
ikerketak ekimenak
erregulatu eta
errentabilizatzeko».

PERU C. SABAN / DONOSTIA

Atzo izenpetutako hitzarmenak bost urteko iraupena izango du eta ondoren beste bost urtez luza daiteke, bi erakundeek hala erabakitzen badute. Goirienak adierazi zuenez, «egiten ari garen elkarlana instituzionalizatu eta areagotzeko ekimena da». Bi erakundeek onurarako hitzarmena da atzokoa, «baina baita gure herrialdearentzat eta gure gizartearentzat ere».

Hitzarmenak hainbat atal ditu, bi erakundeek goi ikerketa zentro gisa elkar ezagutzea oinarritzat hartuta. Lehen puntuak zera dio: «Bi erakundeek ikerketaren alorreko lankidetzak proiektu espezifikoko ahalbideratu eta garatuko dituzte, amankomuneko lerro bereziak indartuz eta elkarren berri emanez ikerketa-programazio orokorreari dagokienez».

Hitzarmen honen arabera,

Goirienak eta Monrealek sinatu zuten hitzarmena.

GILLENEA

besteak beste, aurrerantzean bi erakundeek beren ikerketa-ondarearen amankomuneko erabilera erraztuko diote elkarri. Zehazki, Eusko Ikaskuntzak bere Dokumentazio Zentroa praktikan diharduten EHUko ikasleentzako esku jarriko du.

Argitalpen alorrean bien arteko lankidetzak sustatuko da euskal ikaskuntzei buruzko zientzia produkzioa zabaltzeko helburuarekin. Horrez gain, EHUk lagundu egingo du Eusko Ikaskuntzak duen unibertsitate arteko eta nazioarteko ikerketa Zentro aurreratu bi abiarazteko proiektua gauzatzen. Euskal ikaskuntzei dagozkien master eta graduatu-ondoko programak sortu eta gauzatzeko ere lankidetzak bultzatuko dute erakunde biek.

Hitzarmenak jasotzen dituen

helburuak bideratzearren, EHUk eta Eusko Ikaskuntzak jarraipen batzorde bat eratuko dute, bi erakundeetako hiruna lagunek osaturikoa.

Gregorio Monrealen aburuz, atzokoa «aktu bat gehiago besterik ez da elkarlaguntza kate baten baitan». Goirienak bezalaxe, Monrealek EHU Euskal Herriko unibertsitate bakarra ez dela nabarmendu zuen, eta Hegoaldeko zein Iparraldeko beste unibertsitateekin antzeko akordioak lortzea garrantzizkotzat jo zuten. Unibertsitatea gizartera hurbiltzea ere beste helburu bat da.

Gaurko unibertsitate sistemaren eta Eusko Ikaskuntzaren arteko lotura sakona azpimarratu zuten hitzarmena sinatu zutenek. Goirienak EHU «Eusko Ikaskuntzaren seme» dela nabarmendu zuen.

Surflarien protesta Angelun saio nuklearrak salatzen

L. ETXETAHARRETA / ANGELU

Angeluko Urrezko Hondartzan berrehun surflari bildu ziren Surf rider foundation-en deia erantzunez. Minutu batez itsasertzean etzan ziren Frantziako Moruroan arma nuklearrekin hasi behar dituen saioen salaketa egiteko. Ezohizko ekintza bake-tsua jendearen interesa piztu zuen.

Angeluko hondartzak omen handikoak dira surflarien artean, eta nazioarteko jende salda hor gaindi dabil urtean zehar kirol ikuskariaren praktikatzeko. Hondartza horren baliatzea protesta ekintzaren burutzeko, hortik datorke ere.

Egurdian bildu ziren, beren taulek marraztu munduko bakezaleen ikurraren inguruan. Banderola batzuk ziren ere, bomba atomikoaren salaketa zekartenekin. Azken aste hauetan hedatua den eslogana bazegoen ere, «The endless connerie» (betiko pitokeria). «The endless summer» (betiko uda), surflariak modan jarri zuten filmaren titularen parodia erabiltzen da hor.

Gibus de Soultrait, Miarrizteko itsas eta ur ingurugiroen babes elkarten animatzaileak hitza hartu zuen egun horren unibertsaltasuna eta erranahiak errepikatuz. Kalifornian, Australian eta beste toki askotan, ordu berean egin protesta aipatu zuen, erantzun baketsua goretziz.

Franck Tabaste Frantziako Surf Rider Foundationeko ordezkariak ekintza hori «Moruroako saio nuklearren aurkako ekintzetarik bat bai zik ez dela baina bere garrantzia duela» agertu zuen. «Manifestazioek saio horiek betiko gelditu arte, protestak egingo ditugu», adierazi zuen. Surflarien partaidetza ekintza horietan azaldu zuen, «Polinesia surfarentzat gune premiazkoa» delako. Ekintza hori «ez dela politika» zioen, «guk nahi duguna hau da: horiek gure guneak ez zikintzea».

Angeluko ekintzaren garrantzia azpimarratu zuten antolatzaileek, beren poza agertuz bildu zen jendetzagatik. Surflariak ere ekintzak egin zituzten Aturriko ur kutsadurak salatzen.

Egun hauetako ikastaroetan gizarte zientzietako gaiak jorratuko dira

P.C.S. / DONOSTIA

Atzo egin zuten Miramar jauregian aste honetan egiten ari diren bost ikastaroren aurkezpena. Aste honetako ikastaroetan gizarte zientziak nagusitzen dira eta horien artean nabarmenki nazioarteko politika eta letren arloak.

«Euskara biziberritzeko saioak» izenburua duen ikastaroak Joshua Fishmanek egindako ereduaren arabera herri honetan eman diren urratsak aztertuko ditu. Euskal Herriko hizkuntzaren normalizazio prozesuan egindakoa aztertu eta etorkizunerako ildoak proposatuko dituzte zenbait arlotako adituek. Miren Azkarate euskaltzainak

euskararen kalitateari buruzko hitzaldia emango du gaur ikastaro horren barnean.

«Gerra irudiak Euskal Herriko idazleengan» ikastaroaren bidez omenalditxoak egin nahi izan diete antolatzaileek mende honetako azken gerretan parte hartu zuten euskaldunei, «gerren kroniketan ahaztuak garelako euskaldunok». Euskal Herriko idazleek batez ere II. Mundu Gerran eta Gerra Zibilean idatzitako obrei hurbilduko zaie ikastaro hau filosofia, historia eta literatura ikuspuntutik. Besteren artean, Bernardo Atxagak bi hitzaldi emango ditu bihar gai hauek jorratuz.

«Hamarkada sortzailea: kultura eta gizarte zibila Euskal He-

rrian» ikastaroak 60ko hamarkadan Euskal Herrian gertatu ziren gertaera kulturalak aztertuko ditu. Euskal sortzaileek berrikuntza eta abangoardiaren alde egin zuten apustua aztertuko da, funtsezkotzat jotzen baita epe hori arte garaikidea ulertzeko. «Ez dok amairu», Aresti eta Mitxelena obrei gainbegiratu emango zaie.

«Lurrarentzako politika bat» ikastaroan mendebaldeko ongizatearen eredu mundu osora zabaltzeko ala ez aztertuko dute.

Nazio Batuen berrogeita hamar urteetan nazioarteko gizarteak izan dituen aldaketak aztertuko dituzte atzo aurkeztutako bosgarren ikastaroan.

aizu!ren harpidedun izan nahi dut!

Izen abizenak.....
Helbidea.....Tnoa.....
Herria.....Herrialdea.....P.K.....
Bankua.....
Sukurtsal zk.....Kontu zk.....

Urte osorako harpidetza: Hego Euskal Herria, 6.300 pta. Ipar Euskal Herria, 11.300 pta. Atzerria, 11.300 pta.
Diputazio kalea, 3 - 1.goa. 48009 Bilbo.
Tnoa. 94-423 15 52

Uste baino zigor txikiagoak jarri dituzte epaileek plutonioaren aferan

Bengoetxeak hiru urteko espetxe zigorra jaso du eta Orozek hiru urte eta bederatzi hilekoa

Plutionio kontrabandoan aritu izanagatik Alemanian epaitu dituzten bi euskal herritarrek fiskalek eskatutakoa baino zigor txikiagoa jaso dute azkenean: Javier Bengoetxeari hiru urteko espetxe zigorra ezarri diote, eta Julio Oroz nafarrari hiru urte eta bederatzi hilabetekoa.

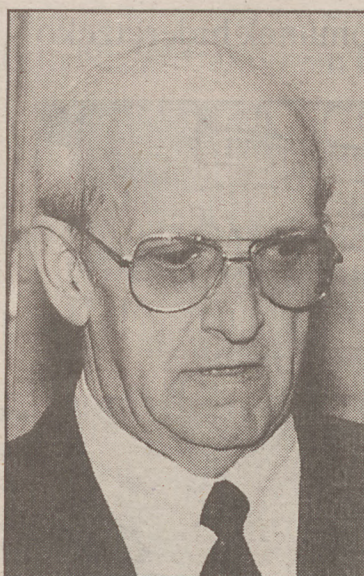
MUNICH

Bi lagun hauez gain Justiniano Torres kolonbiarra ere epaitu zuten, eta azken honek jaso du zigorrik handiena: lau urte eta hamar hileko espetxe zigorra. Izan ere, kolonbiarra Moskutik bueltan zetorrela Municheko aireportuan atxilotu zuten iazko abuztuaren 10ean, eta bere poltsan 363 gramo plutonio atzeman zizkioten. Bengoetxea eta Oroz, bestalde, bere konplizeak zirela erabaki dute epaileek.

Nolanahi dela, azken zigor

Javier Bengoetxea eta Julio Oroz euskal herritarrak.

hauek fiskalek eskatutakoak baino dezente txikiagoak dira. Izan ere, epaileen ustez hiru lagunak delitua egitera bultzatu egin zituzten, eta hori aringarri modura hartu dute.

Hiru lagunak Alemanian atzeritarrak direla eta euren jorkaera ona dela kontutan izanda,

berriz, zigor erdia baino ez dutela beteko uste da.

ZENBAIT ARINGARRI KONTUTAN

Euren epaia ematerakoan epaileek zenbait aringarri izan dituzte kontutan, hala nola, epaitutakoek aurrekin penalik ez izatea, euren delitua aitortu izana

edota eurretario bat bera ere arma trafikoaren profesionala ez izatea. Hala ere, epaileek ez zuten kontuan izan defentsako abokatuaren alegatoa; abokatuaren ustez plutonioaren afera guztia Alemaniako agintariek, zerbitzu sekretuek (BND) eta BKA eta LKA Poliziek antolatu zuten, eta hau dela-eta euren irudiko bidegabeko probokazioa izan zen tartearen.

Abokatuaren salaketa hori bazter utzi bazuten ere, Heinz Alert epaimahaiburuak errudunak egin zuten egitera «bultzatu» zituztela onartu zuen; bultzatu zituztenak, berriz, eta beti ere Alerten ustez, ez ziren izan erakunde ofizialak, «mozorrotutako agentek» baizik.

Hala ere, Municheko Probinzia Auzitegiko penaleko bederatzigarren epaimahaiak argi utzi zuen prozesuaren hasieratik bertatik bere lana ez zela auzian izan zitezkeen erantzukizun politikoak argitzea, hiru akusatuen inguruko salaketak argitzea baino.

Polizia Foralak Sanferminetan gazte bat jipoitu zuela salatu dute

IRUÑEA

Iruñeko Gazte Asanbladak (IGA) taldeko kide bati Sanferminetako azken egunean Polizia Foralak emandako jipoia salatu du. IGAKo kideek prentsa oharrean diotenez, joan den ostiralean, hilak 14, gaztea, bere laguna eta bion 3 urteko alaba zezeketako azken zezena ikustera sartzen saiatu ziren. Jendea sar zedin ateak parez pare ireki zirenean, Polizia Foralak IGAKo partaideak hartu eta zezenplazara sartu zuen, bizkarrean zeraman alaba botatz. IGAKoek diotenez, hiru foralek gaztea jipoitu zuten, ostikoak eta ukabilkadak eman baitzizkioten. Gainera, hau gertatzen zen bitartean ateak itxi omen zituzten jendeak deus ere ikus ez zezan.

Geroxeago, Polizia Foralaren egoitzara eramán zuten, gorputz horren hiru autoren babespean. Han ere erasotzen jarraitu zuten, eta barrabiletan eta bizkarrean jo zuten IGAKo kidea. Sei orduz eduki zuten eskuburdinak jarrita eta Polizia Foralaren egoitzan oherik ez zegoenez, Polizia Nazionalarenera eramán zuten eta han igaro zuen gaua osoa. Gazteak gaixotasun bat omen dauka eta beharrezkoa du egunero botikak hartzea, baina egun hartan ez zioten utzi bere lagunari Poliziaren egoitzara sartzen behar zuena emateko.

Larunbat goizean epailearen aurretik pasatu ondoren, honek aske utzi zuen ez zuelakoan ezeren errurik. IGAKoek, era berean, Sanferminetan atxilotzen diren pertsonen ematen zaien tratatu txarra salatu nahi dute.

OSKAR MONTERO

Amaiurko karroza, onena

Amaiurko karrozak irabazi zuen Baztandarren Biltzarraren lehen saria, igandean Elizondon egin zen festaren barruan. Otxondoko merendatokia zen karrozaren gaia, eta epaimahaiaren laudorioa merezi izan zuen. Hori izan zen duela 32 urte ospatzen hasi zen baztandar guztien festaren ekitaldi nagusia, baina laxo partidua, mutildantzak, musika, eta, nola ez, herri bazkaria —1.500 lagunendako— ere present egon ziren karriketan.

HILDAKOAK

ARABA

■ GASTEIZ Jose Luis Crespo Marzana, 60 urte. Gregorio Fernandez Petisme, 61 urte. Jose Ignacio Ullibarri Martinez de Agirre, 49 urte. Eduvigis Santos Guarda, 77 urte.

BIZKAIA

■ BILBO Consuelo Sevilla Llovet, 84 urte. Iñaki Ruiz Aguilar, 40 urte. Luis Otero Fernandez, 38 urte. Bernabe Anton Garcia, 77 urte.
■ ABUSU-OLLARGAN Zigor Genaga Garate.
■ AJANGIZ Feliciano Erkoreka Txertudi, 57 urte.
■ AREETA Pepita Perez Garcia, 70 urte.
■ BAKIO Martin Garai Markaida, 99 urte.
■ ERANDIO Hermenegilda Ugalde Abio, 83 urte.
■ DURANGO Ciriaco Kapanaga Akasolo, 67 urte.
■ GALDAKAO Eustasio Azkueta Egiluz, 83 urte.
■ GERNIKA Francisca Ibaibarriaga Aurre, 97 urte.
■ ONDARROA Jose Miguel Galarraga Arrizabalaga, 50 urte.
■ ZALLA Milagros Gonzalez Ortiz, 79 urte.

GIPUZKOA

■ DONOSTIA Antonia Bergara Diaz, 92 urte. Roque de Aranbarri Epelde, 78 urte.
■ ANDOAIN Eutiquio Gallego Modrovejo, 68 urte.
■ AZPEITIA Sebastian Azkue Iturralde, 62 urte.
■ BILLABONA Martina Asuabarrena Agirre, 81 urte.
■ ELGOIBAR Juan Antonio Gorostiaga Uruga, 54 urte.
■ ERRETERIA Jose Domingo Badiola Noriega, 72 urte. Jose Domingo Badiola Noriega, 72 urte. Carmen Lekuona Manterola, 83 urte.
■ GETARIA Maria Azpeitia Ezenarro, 67 urte.
■ HONDARRIBIA Carmen Arbelaz Olazabal, 92 urte.
■ LASARTE Victoriana Romero Romero, 88 urte.
■ PASAIA Maria Pilar Hernandez Alonso, 85 urte. Felix Mato San Jose, 81 urte.
■ TOLOSA Luis Mendez Alonso, 72 urte. Encarnacion Etkezarreta Aizpuru, 84 urte.
■ ZALDIBIA Juliana Armendariz Mendiaraz, 93 urte.

LAPURDI

■ BAIONA Jeanne Saint Laurent, 86 urte. Jean Rouy, 61 urte. Andree Lebeaupin, 75 urte. Odile Mirande Ite. Renee Carty, 71 urte.
■ ANGELU Zoe Leskure, 86 urte. Maurice Monchet, 66 urte.
■ BIDARTE Marcelle Gicquel, 92 urte.
■ BOKALE Yvette Marie Jeanne, 63 urte.
■ HENDAIA Albert Penaud, 86 urte.
■ LARRESORO Antonio Sarabando, 49 urte.
■ MIARRITZE Germaine Durty. Roger Landrieux.
■ MILAFRANGA Paul Amestoy, 61 urte. Odette Orleac, 61 urte. Marthe Napias, 87 urte.
■ URRUNA Marguerite Issosta, 88 urte.

NAFARROA

■ IRUÑEA Esperanza Peñalver Rodriguez. Agustin Miguel Anton Aili, 63 urte.
■ ALLOTZ Angel Maria Barrena Garcia, 49 urte.
■ EULTZ Jose Ganuza Andueza, 85 urte.
■ IRUNBERRI Candelario Lasa Larrea, 84 urte.
■ SESMA Aurelio Campos Jimenez, 65 urte.

ESKELAK

ESKELAK
ARRATSEKO 7AK
ARTE HARTZEN DIRA:
(943) 300 222

Eusko Ikaskuntzak Humboldt buruzko ikastaroa prestatu du

DONOSTIA

Eusko Ikaskuntzak Wilhelm von Humboldt ikerlari eta jakintsu alemaniarri buruzko ikastaroa prestatu du heldu den irailerako. 'Wilhelm von Humboldt: Hezkuntza, Hizkuntza, Euskal Herria' da ikastaroaren izenburua, eta Oñatin egingo da irailaren 5ean eta 6an.

Era honetan, beraz, Eusko Ikaskuntzak bere 'Oñatiko Unibertsitatea' Eusko Ikaskuntzetako programa zabaltzeko egingo du. Programa hau Giza, Gizarte eta Komunikazio zientzietan Bigarren eta Hirugarren zikloetako unibertsitate ikasle eta irakasle eta profesionalentzat dago zuzenduta, eta Eusko Ikaskuntzak goi mailako heziketaren eskaintza lez planteatu du.

Programa honek, bestalde, datoen urteetan ere jarraipena izango du. Izan ere, Eusko Ikaskuntzaren xedea programa honek Euskal Herriko goi mailako hezkuntza berezitan eragin nabarmena izatea da. Honez gain, Karl Wilhelm von Humboldten bitartez, euskal eta germaniar kulturen arteko trukeak eta kontaktuak ere sortu nahi dituzte. Matrikulazioari dagokionez, berriz, atzodanik ikastaroa idazkaritzara (Donostiako Miramar jauregia, alegia) jo dezake matrikulatu gura duenak. Informazio gehiago nahi izanez gero badago 943-310855 telefono zenbakira deitzea ere.

EAEko turismoak igoera «sendo eta etengabea» izan duela dio Diezek

Lehenengo bost hilabeteetan % 8 handitu da bisitarien kopurua

Urtarriletik maiatzera bitartean EAEko turismoak igoera «sendo, etengabe eta arrazoizkoa» izan duela dio Rosa Diezek, Eusko Jaurlaritzako Turismo sailburuak. Epe honetan % 8 goratu da bisitarien kopurua eta uda sasoi honetarako hazkunde orokorra aurrikusi da hiru probintzietan.

G. AGIRRE / BILBO

Rosa Diez Turismo sailburuak atzo eskaintako datuen arabera, aurtengo aurreneko bost hilabeteetan EAEa etorri diren bisitarien kopurua % 8 hazi da, iazko epe berarekin alderatuz gero. Era berean, batez besteko egonaldia % 4 luzatu da eta igarotako gauen kopurua % 11 igo da.

Sailburu sozialistak nabarmendu zuenez, «bost hilabete hauetan Euskadiko turismoak igoera sendo, etengabe eta arrazoizkoa izan du. Igoera orekatua izan du hiru probintzietan». Bisitari kopuruaren hazkunde nagusia Araban izan da (% 13), ondoren Gipuzkoan (% 12) eta Bizkaian igoera % 5 baino handiagoa izan da.

EAEko bisitarien jatorriari dagokionez, Espainiakoak % 5 ugaritu dira eta ia lau aldiz handitu da gainerako herrietatik etorritakoen kopurua (% 9). Atzeritik datozen bisitari gehienak frantsesak dira (% 23) eta, ondoren, Alemania eta Britainia Handitik etorritakoak, % 15 eta % 15 gutxi gora-behera.

Hasita dagoen uda sasoi honetarako EAEn bisitarien igoera orokorra aurrikusi da. Araban hilabete honetan igoera nabaria espero da, baina abuztuan eta irailean kopuruak berdin jarrai-

Orain arteko emaitzak ontzat jo zituen Rosa Diezek.

SIMAL

Egunkari turistikoa

G. A. / BILBO

■ Eusko Jaurlaritzako Turismo Sailak egunkari turistiko bat kaleratu berri du. Egunkariak uda sasoi honetan turistak Euskal Autonomi Elkartearen (EAE) aurki ditzakeen zerbitzuei eta egin ditzakeen aktibitateei buruzko informazioa eskaintzen du.

Guztira 100.000 ale kaleratu dituzte eta doan banatuko dira bidaiari gehien biltzen diren lekuekin: aireportuak, tren eta autobus geltokiak, turismo bulegoak, hotelak, kanpinak, landa turismoko

tuko du. Diezek azpimarkatu zuenez, «Araba sendotuz doa udako oporraldiak igarotzeko gune legez». Bizkaian iazko kopurua ez da aldatuko; Gipuzkoan, berriz, abuztuan okupazioa erabatekoa izango da.

baserriak eta jantokiak.

Rosa Diez Turismo sailburuak adierazi zuenez, «herrietako jaien berri emateaz gain, hiru probintzietako ikuspegi orokorra eskaintzen du. Aldi berean, gure herrialdea hobeto ezagutzeko ibilbideak gomendatzen ditu».

Ekimen hau Turismo Sailak eratutako 'Zatoz eta kontatu' kanpainaren barruan kokatzen da. Diezek balorazio positiboa egin zuen aurtengo kanpainari buruz, 5.000 lagun baino gehiagok informazioa eskatu dutela gaineratuz.

Abuztuan EAEko landa-turismorako baserrietan eta kanpinetan okupazioa erabatekoa izango da. Dena den, uztailaren eta irailaren iaz baino bisitari gehiago espero dira Rosa Diez Turismo sailburuaren esanetan.

'II. Mundu Gerra 50 urteren buruan' jardunaldiak hasi dira

GASTEIZ

Javier Ugarte Euskal Herriko Unibertsitateko (EHU) irakaslearen ustez, II. Mundu Gerra azaltzeko testuingurua, XIX. mendeko eredu liberalaren krisiarekin bat dator. Ugartek eman zien hasiera, atzo Gasteizen, 'II. Mundu Gerra 50 urteren buruan' lelopean antolatu diren jardunaldiak.

Ugarteren arabera, II. Mundu Gerra azaltzeko, beti termino geopolitikoetan oinarritu dira adituak, potentzia handien gatazkaren ikuspegitik, «Alemania eta beste potentzien sistema politikoaren ondorio gisa; nik, berriz, debate hura gaindituta dagoela uste dut, eta gerra esplikatzeko duen benetako testuingurua eredu liberalaren krisia dela, hau da, XIX. mendeko bukaerako bigarren iraultza industrial eta intelektualen iraultzarekin sortu zen krisia».

Ugartek esan zuenez, zenbait idazleek II. Mundu Gerra gatazka geopolitiko eta nazio barneko gatazka zibilaren ikuspegitik azaltzea du helburu: «I. eta II. Mundu Gerrak lotuak daude eta XX. mendean gertatutakoaren hasia dira». «Arazoa, XX. mendeko momentuko kinka politikoarena dela gehienbat» aitortu zuen.

Bere aburuz, demokrazia soziala XIX. mendeko liberalismoaren ondorio da, XX. mendeko forma demokrata eta sozialerako bidean, hau da, 1906. urtean hasi eta I. Mundu Gerrara iritsiko zena.

Ingurugiro Arbitrajerako Gortearen Europako egoitza Donostian izango da

N. ARANA / DONOSTIA

Munduko jurista talde garantzitsu batek bultzatuta, Ingurugiro Arbitrajerako Nazioarteko Gortea 1994ko azaroan sortu zen, ingurugiroaren defentsarako beharrezko jotzen duten nazioarte mailako ordenamendu egoki baterako tresna juridikoa bihurtzeko xedez. Gobernu Kanpoko Erakunde (GKE) hau osatzen duten 28 kideen egoitza nagusia Mexikon dago. Europako egoitza, berriz, Donostian izango da, Roman Sodupe atzo Donostian eskaintako prentsurrekoan jakinarazi zuenez.

Gortea Donostian aurkeztuko da aurtengo Euskal Herriko Unibertsitatearen (EHU) laguntzaz antolatu diren ingurugiroaren politika eta eskubidearen arazoei buruzko jardunaldietan. Asteazkenean hasi eta larunbata bitartean egingo dira jardunaldiak. Lehenengo bi egunetako mintegiak irekiak izango dira eta Donostiako udaletxean egingo dira. Ostiral eta larunbateko bilerak, berriz, Gorteko kideentzat soilik zuzenduak daude eta Foru Aldundian egingo dira.

Nazioarte mailako erakunde juridikoki ingurugiroaren problematikak ekar ditzakeen na-

zioarte mailako istiluei irtenbide egokia bilatzeko lanean diharduten munduko pertsona independente eta sonatuz osatua dago. Ekimen honek lan mota ezberdinak bultzatuko ditu. Edozein erakunde pribatu zein publikok eskatuta, ingurugiroa kaltetu dezakeen edozein ekintza kontrolatu, miatu, aholkuak eman edo salatu eta edozein gatazkaren aurrean adiskidetzeko eta arbitrajerako lana beteko du.

Aipatu Gortea osatu eta bultzatu dutenen ustez, «ingurugiroaren defentsa nazioarteko tresnekin egin beharra dago. Egun, ingurugiroaren defentsan

Jose Luis de la Cuesta, Iñaki Txueka eta Demetrio Loperena. GILLENIA

erakundearen defizita agerian da. Estatuak beren muga geografikoetan gerta daitezkeen arazoei irtenbidea emateko gai dira, bai-

na ez mugetatik at gertatzen dena defenditzeko, bai borondate faltagatik baita tresnen faltagatik ere».

ARN: aurrera egiteko edo ixteko eskatu diete sindikatuek administrazioei

Langileen egoera «jasanezinaren» ardura Gasteiz eta Madrili leporatu diete

Astilleros Reunidos del Nervionen (ARN) jabe diren ELA, CCOO, UGT eta LAB sindikatuek untziolarekin «aurrera egitea edo ixtea» erabakitzeke exigitu diete administrazioei. «Ezin dugu gurditik tira guk bakarrik», esan dute. Langileen egoera «jasanezina» dela salatu dute eta finantza beharrei aurre egiteko Gasteiz zein Madrildik «oztopoak besterik ez» dituztela jarri ziurtatu dute.

M. ARREGI / BILBO

Madrilgo Industria Zuzendaritza Nagusiari zein beste erakundeei «ARN untziola ixteko elkarrizketak hasia eta langileen kaleratze baldintzak negoziatzeari ekitea» eskatu diete sindikatuek. Ekimen honekin ARNren «egoera dramatikoari» bukaera eman nahi diote sindikatuek eta administrazioak atzera edo aurrera egitera behartu.

Sindikatuaren ustez «tamalgarrria» da ixtea negoziatzeko eskatzera iristea untzigintza sektorearen hobekuntza «nabaria» denean eta ARNn «untziak erakitzeko operazioa eta mugimendu batzuk antzeman» dituztenean.

ARNren egoera «erabaki politikoa» dela deritzote sindikatuek. ELA, CCOO, UGT eta LABeko kideek «entzun» dutenez, Madrilek agindua eman du La Naval untziola publikotik lanik ez azpikontratatzeko ARNri.

Langileek ez dutela kobratzen eta langabeziaren laguntzak agortu dituztela salatu zuten sindikatuek. SIMAL

Sindikatuaren arabera, «benetan larria da langileentzat jasangaitza den egoerara iritsi izana, irtenbidea bilatzeko ahalmena daukatenen jarreragatik». Konponbidea bilatzeko aukera Madrilgo Gobernuak, Eusko Jaurlaritzak eta kiebra organoak dutela diote erakunde sindikalek.

Erakunde hauek untziolaren finantza beharrei aurre egiteko «oztopoak» jarri dituztela salatu zuten atzo Bilbon egin zuten prentsaurrekoan. Finantza beharrik urtarrietik kobratu barik dauden langileen soldatak zein kontraturen bat gauzatzeko behar den dirua lirateke.

GASTEIZ ETA MADRILI ESKAERA

Madril eta Gasteizko administrazioen «ekimen bateratua eta sendoa» exigitu dute sindikatuek, kiebra organoaren eta langileen ordezkariekin batera ARN behin-betiko ixtea ebitatzeko.

Untziola hau ixtea «Eusko Jaurlaritzaren porrot handienetakoa» litzateke, sindikatuaren iritziz. «ARNk zeukan gaitasunarekin onartezina da Gasteizek ezer ez egitea», esan zuten.

ARNko 336 langileetatik batzuk egunero joaten dira untziolara ezer kobratzeke instalazioak zaintzera. Gainontzekoak mobizatu egiten dira irtenbide eske.

Protesta ekintzetan jarraitzeko asmoa daukatela iragarri zuten sindikatuetatik, eta irtenbiderik ezean ekintzak «gogortuko» dituztela ohartarazi. Azken mobilizazioetan zauritutako langileak ospitalean daudela eta beren osasunak hobera egin duela jakinarazi zuten. Behargin gehienek langabezi laguntzak agortuta dituzte.

Untzigintza sektoreak izan duen hobekuntza ikusita, ARNrekin aurrera jotzeko «une egokia» dela deritzote sindikatuek. Untziolak gaur egun daukan pasiboaren zati handiena erakunde publikoekiko zorrak osatzen dute.

Bolantadun untzia itsasoratzea gaitzetsi dute arrantzaleek

J. AIARZA / DONOSTIA

Gipuzkoa, Bizkaia eta Kantabriako arrantzaleen kofradiak ez daude prest bolantadun untzi bat itsasoratzeko, sare hauek egiten dituzten kalteak frogatzeko asmoz, Galizia eta Asturiasko kofradiak proposatu duten bezala.

Aipatutako hiru federazioak Bilbon bildu ziren atzo eta gaitzetsi egin zuten proposamena, «sare hauek egiten dituzten kalte ekologikoak nahiko demostratuta daudelako», Esteban Olaizola Hondarribiko kofradiako presidenteak adierazi zuenez.

Hegaluzearen arrantzan ari den Kantauriko flota horrelako sareak erabiliz untzi bat itsasoratzea aztertzen ari da iragan as-

teburuaz geroztik. Untzi horretan komunikabideetako ordezkariak ere joango lirateke, sare hauek sortzen dituzten kalteak erakusteko.

Olaizolak «oso susmagarritzat» jo zuen proposamen hori, zenbait arrantzalek bolantak erabiltzen hasteko asmorik ez ote duten susmoa zabaldu baita euskal arrantzaleen artean.

Horrez gain, bolantekin bildutako atuna ez komertzializatzeko eskatu zuten Kantabria, Bizkaia eta Gipuzkoako kofradiak, Frantzia eta beste zenbait lurraldetako arrantzaleek lege kanpoko sareak erabiltzen jarraitzen dutela ikusita. Ildo horretatik, arraina saltzen den merkatuetara bisitaldiak egingo dituzte, arrainaren komertzializazioaren jarraipena egiteko.

LABURREAN

ACBren inguruko enpresentzako lurak Sestaon

Udalarenak diren 57.000 metro karratuko lurak eman ditu Sestaoko udalbatzak AHVren tokian jarriko den altzairutegi trinkoaren (ACB) inguruan enpresa osagarriak kokatzeko. Aceria Compacta de Bizkaia inguruan enpresak jartzeak herriaren etorkizun ekonomikoa «ziurtatzen» duela adierazi du Segundo Calleja alkateak. ACBren inguruko lurri El Carmen esaten diete.

LABek

kontzentrazioa deitu du Bermeon

LAB sindikatuak Aldi Baterako Lan Enpresen (ETT) aurka egiten ari den kanpainaren barruan kontzentrazioa deitu du gaur eguerdian, Bermeon (Bizkaia) ireki berri duten mota honetako enpresa baten aurrean. ETTek «langabezia egoera aprobeztatzen» dutela deritzo sindikatuak eta langileei eskaintzen zaizkien lan eta soldata baldintza «eskasak» salatu ditu.

ENPRESEN kanpo promoziorako hitzarmenak

Eusko Jaurlaritzako Merkataritza Sailak 17 hitzarmen sinatuko ditu EAEko zenbait elkarte eta erakunderekin, enpresen kanpo sustapena laguntzeko. Ekimen honetan 472 milioi pezeta inbertituko dira, horietatik 208 milioi Rosa Diezen sailak jarrita. Proiektu hauek esportazioak ezezik enpresen internazionalizazioa ere sustatuko dute mundu osoko 62 lurraldetan.

TRATERMAT 95: ikerkuntza enpresen beharrik

Tratermat 95, tratamendu termikoei eta azalen tratamenduei buruzko biltzarra egin da iragan egunetan Donostian, Inasmet materialen teknologi zentroak antolatuta. Biltzar honetan parte hartu duten 200 ordezkariak «ikerkuntza enpresen beharretara egokitzeke premia» azpimarratu dute, antolatzaileek azpimarratu dutenez.

AHV tramiteak egiten hasi da 1.579 lanpostu erregulatzeke

BILBO

Bizkaiko labe garaietako (AHV) zuzendaritzak 1.579 langileren enplegua erregulatzeke espediente bat zabaltzeko tramiteak hasi zituen atzo. Erregulazio hau altzairugintzarako egitasmo estrategikoak jasotzen du eta horren helburua Barakaldo eta Sestaoko lantegietako langileek enpresa uztea da, instalazioak ixten diren neurrian.

Erregulazio hau 1996ko urtarilaren batean jarriko da indarrean, eta orduantxe hasiko dira instalazio produktiboak ixten, Europako Batasunak horixe agindu baitu.

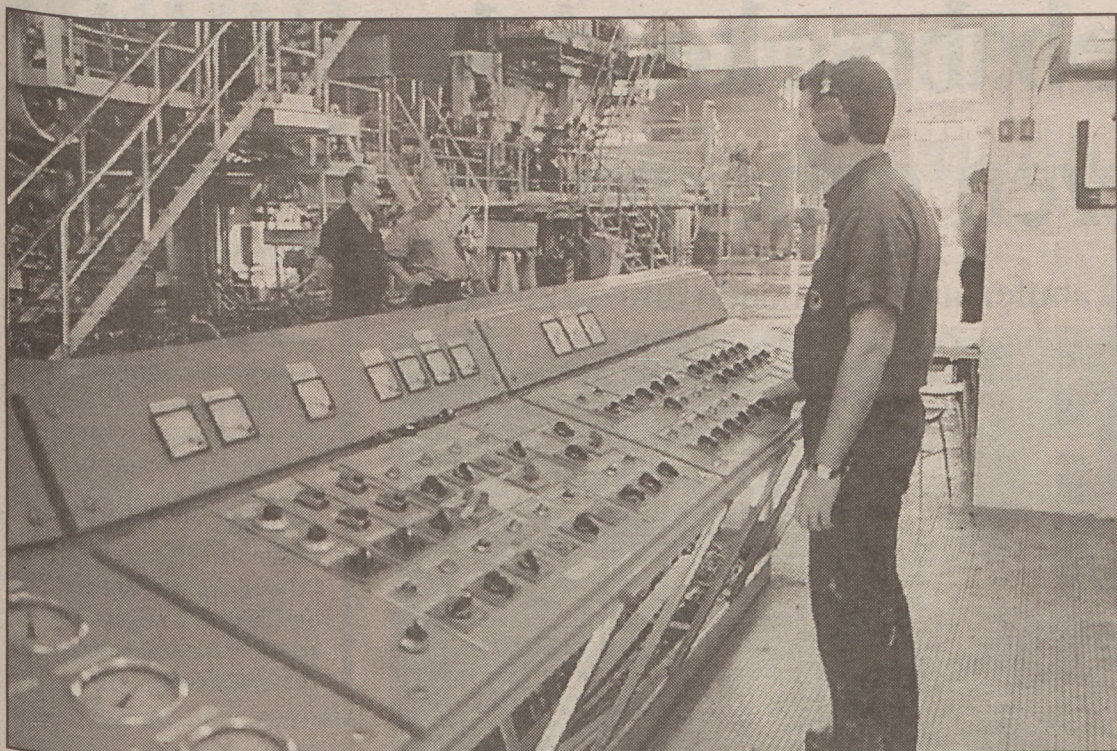
Espediente horrek hasieran 1.579 langilerengan eragina izango badu ere, langile kopuru

hau gutxituz joango da batere ez izan arte, langileek enpresa utzi ahala.

Altzairugintzako plan estrategikoak AHVren lantegi nagusiak ixtea jasotzen du, eta honek eragindako langileen kaleratzea bideratzeko aurre-jubilazioak, saritutako bajak, leku aldaketak eta beste enpresetan kolokatzeko aurrikusita daude.

AHVko zuzendaritzak eta sindikatuek egutegia zehaztu dute espediente hau negoziatzeko. Negoziaketak aste honetan bertan hasiko direla jakinarazi du enpresak.

Era berean, AHVko zuzendaritzak jakinarazi dio enpresa batzordeari lantegi nagusiko instalazioak saltzeko negoziatioak egiten ari dela.

Hazkunde tasa handiak sektore guztietara zabaldu ziren maiatzan.

EAEko industri produkzioa % 11,3 hazi da lehen bost hilabeteetan

«Jarduera maila oso handia da oraindik ere», dio Eustatek

Euskal Autonomi Elkarteko Industri Produkzioaren Indizeak % 11,7ko urtearteko hazkunde positiboa izan zuen iragan maiatzan eta, ondorioz, aurtengo lehenengo bost hilabeteetako hazkunde tasa % 11,3koa izan da iazko epealdi berarekin alderatuta, Eustatek (Euskal Estatistika Erakundeak) atzo jakinarazi zuenez.

J. A. / DONOSTIA

Industri jarduerak maiatzan izandako bilakaera hori ontzat jo du Eustatek, «jarduera maila oso handia baita oraindik ere eta, be-

raz, aurreko hilabeteetako emaitza onak ez baitira eten».

EAEko hiru lurralde historikoek oro har EAEko bilakaera positibo bertsua izan dute, baina hazkunde tasa handiena Arabak izan du, % 13,4koa, ondoren Gipuzkoak % 12,7koa eta Bizkaia % 9,3koa.

Urtearteko hazkunde tasa handiak sektore guztietara zabaldu ziren maiatzan, ehungintza eta zapahtagintza sektoreak izan ezik, honek % 3,6ko hazkunde negatiboa izan baitzuen. Batez besteko tasaren gainera honako hauek daude: kimika, % 23,4ko hazkundearekin; metalezko eraikuntzak % 22,1 hazi ziren; papergintza eta grafikagintza, % 20,6; material elektrikoak % 20; garraiorako materiala, % 16,2 eta kautxua eta plastikoa, % 11,8.

Aurtengo lehenengo bost hilabeteetako hazkunde tasa metatua iazko epealdi berarekin alderatuz gero, esan behar da bilakaera positiboa bi sektoretan oinarritu dela: metalen eraldaketa eta bestelako manufaktura industrien sektoreetan hain zuzen, hurrenez hurren % 16 eta % 12,1 hazi baitziren. Ondoren, oinarritzeko industria eta energia datoz, % 7,6 eta % 1,8ko hazkunde tasekin, «tasa positiboak baina nahiko motelak», Eustaten arabera.

Produkzioaren helburu ekonomikoari dagokionez, aipatzekoa da ekipo-ondasunen eta kontsumo-ondasunen atalen bilakaera, % 15,6 eta % 14,6ko hazkundeekin hurrenez hurren. Bitarteko ondasunen atalak, berriro, % 8,5ko hazkunde apalagoa izan du.

EAEko haziendek zergen bidez bildutakoa % 13,5 gehitu da lehen bost hilabeteetan

J. A. / DONOSTIA

Araba, Gipuzkoa eta Bizkaiko foru diputazioek 251.706 milioi pezeta bildu dituzte aurtengo lehenengo bost hilabeteetan kontzertatutako zergen bidez, batez ere PFEZ, BEZ eta elkarteen gainera zergen bidez. Diru kopuru hori % 13,5 handiagoa da iazko ekitaldian bildutakoa baino, Eusko Jaurlaritzako Hazienda Sailak Legebiltzarrera igorritako datuen arabera.

Pertsona Fisikoen Errentaren gainera Zergaren (PFEZ) bidez bildutako dirua % 19,9 gehiago izan da aurtengo urterrietik maiatzera iazko epealdi berean baino. Hazkunde horren arrazoia aurtengo iazko errentaren gainera

kanpainan diru itzulera gutxiago izatea da. Errentako itzulera kontutan hartu gabe, haziendek PFEZren bidez bildutakoa % 11,2 gehitu da.

Elkarteen gainera zergari dagokionez, bildutako dirua % 3,9 gutxiago izan da. Zerga honen osagarri nagusia kapitalaren etekinen gainera ordainketak dira eta hauek gutxitu egin dira aurreko joera hautsuz, «enpresa handiek ordaintzen dituzten dibidenduak urtearen hasierara eramane dituztelako», Haziendaren arabera. Nolanahi ere, «itxaron beharko da uztaila eta abuztura arte, orduantxe biltzen baita zerga honetako diru gehien, urtearen bukaera aldera izango den bilakaera ikusteko».

Balio Erantsiaren gainera Zergarekin bildutako dirua etengabe gehitzen ari da, hala diputazioek zuzenean biltzen dutena nola Estatuaren bidez jasotakoa. Lehenengoa % 9,9 hazi da eta Estatuarekiko zerga egokipenaren bidez jasotakoa % 16,2 gehitu da, gehienbat aduanetan bilduak.

Gainontzeko zergei dagokionez, Gasteizko Haziendak azpimarratu du ondorengotza eta dohaintzaren gainera zergekin bildutakoa % 19,9 gehitu dela eta ondarearen transmisioagatik bildutakoa % 11,1 hazi dela. Zenbait garraibideri buruzko zergak eta makina nahiz tresna automatikoei buruzkoak, aldiz, gutxitu egin dira.

Bilboko Portuan % 9 jaitsi da trafikoa urtarrietik ekainera

BILBO

Bilboko Portu Autonomoan % 9 jaitsi da merkantzien trafikoa aurtengo lehen bost hilabeteetan, iazko epe berarekin alderatuz. Beherakadaren arrazoia petrolio eta eratorrien trafikoaren % 15,2ko jaitsiera izan da batez ere. Produktu hauen trafikoa Bilbon mugitzen denaren % 57koa zen 1994an, eta aurtengo % 45 izateraino jaitsi da.

Hala ere, kalitatezko merkantzien trafikoa gora egin duela azpimarratzen du Madrilgo Gobernuak ordezkariak kaleratu berri duen

'Ventana Económica' aldizkariak. Merkantzia orokorrean trafikoa % 13,7 hazi da, 2,36 milioi tonara iritsiz. Edukiontzien trafikoak % 23,6 egin du gora.

Igoera azpimarragarria izan du bidaiari trafikoak ere. 1994ko lehen bost hilabeteetan baino % 35,8 lagun gehiago untziratu dira aurtengo Bilboko Portuan, 14.027 hain zuzen.

Bilbora heldu diren kopuruan % 32,5 egin du gora trafikoa eta 15.688ra heldu da. Granel solidoa gehi merkantzia orokorra neurtzen dituen karga sikuen atalak % 9,5eko hazkundera izan du.

Japoniak 11.800 milioi dolarreko superabit komertziala du EBrekin

TOKYO

Japoniak 11.800 milioi dolarreko (1,4 bilioi pezeta edo 59.000 milioi libera) superabit komertziala izan du Europako Batasunarekin aurtengo lehenengo sei hilabeteetan. EEBBekin ere 25.150 milioi dolarreko superabita izan du Japoniak epe berean.

Asiako lurralde honen harreman komertzialak nabarmen bere aldekoak diren arren, bere kanpo balantzearen saldoa jaitsi egin da urtarrietik ekainera. Saldo honek % 3,9 egin du behera urteko

lehen erdialdean, eta guztira 57.420 milioi dolarreko izan da, Japoniako Gobernuak atzo jakinarazi zuenez. Beherakada honen arrazoi nagusia dolarren ahulezia eta yenaren sendotasuna dira.

Japoniak 36.940 milioi dolarren esportazioak egin ditu Europako Batasunera ekainaren arte, iaz baino % 2,7 gehiago, eta 25.056 milioiren inportazioak, % 17,6 gehiago.

EEBBekin duen superabita, ordea, % 2,6 handitu egin du Japoniak, nahiz eta amerikarrek harreman komertzialak berdintzeko presioak egin.

VAP
HERRI ARDURALARITZAREN
EUSKAL ERAKUNDEA

XIV. UDA IKASTAROKAK. VII EUROPAR IKASTAROKAK

"HIZKUNTZ PLANGINTZA ADMINISTRAZIO PUBLIKOETAN"

HELBURUAK

- Herritarren eta funtzionarioen hizkuntz eskubideak aztertzea.
- Estatuko Administrazioetako hizkuntz plangintzaren -eta, bereziki, Euskararena- ebaluatzea.

HIZLARIAK

- Alessandro Pizzorusso, Pisako Unibertsitateko Irakaslea.
- Robert Senelle, Gant-Belgikako Unibertsitateko Irakaslea.
- Jaume Vernet i Llovet, Tarragonako Unibertsitateko Irakaslea.
- Antoni Milian i Massana, Bartzelonako Unibertsitate Autonomoko Irakaslea.
- Peru Bazako, Gipuzkoako Foru Aldundiko Ogasun Sailako Letratua.
- Iñaki Lasagabaster, Euskal Herriko Unibertsitateko Irakaslea.
- Andoni Esparza, Lesakako Udaleko Idazkaria.
- Pilar Chueca, Berako Udaleko Idazkaria.
- Iñaki Agirreazkuenaga, Euskal Herriko Unibertsitateko Irakaslea.
- Josu Iñaki Erkoreka, Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundearen Idazkari Nagusia.
- José Manuel Castells Artetxe, Euskal Herriko Unibertsitateko Irakaslea.
- Xabier Iriondo, Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundearen bekaaduna.
- José Mari Ceberio, Hizkuntz Politikako Sailburuordea.
- Jokin Azkue, Herri Administrazioetan Hizkuntza Normalizatzeko Zuzendaria.

TOKIA ETA DATAK

- Miramar Jauregia, DONOSTIA
- Uztailaren 20, 21 eta 22an.

ARGIBIDE ETA IZEN EMATEA

- Miramar Jauregia: 1042 posta Kutxatila; 20080 DONOSTIA
- Telefono zenbakia: (943) 21 95 11. Fax zenbakia: (943) 21 95 98

EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO

CiU koalizioak bere babesak kenduko dio Felipe Gonzalezen gobernuari

Lankidetzak eragindako «desgaste handia eta ahulezia» nabarmendu dituzte katalanek

Convergencia i Unio (CiU) koalizioak bere laguntza kenduko dio Felipe Gonzalezen gobernuari, Jordi Pujol Generalitateko buruak atzo arratsaldean adierazi zuenez. Koalizio katalanek ez du inolako konpromezurik hartu «oraingoz» datorren urteko aurrekontuei begira. Gobernuaren eta CiUren lankidetzak bi urte iraun du.

BARTZELONA

CiU koalizioaren lotura batzordeak egin zuen bilera berezi baten ondoren irakurritako komunikatu batean eman zuen Jordi Pujolek erabaki horren berri. Erabaki honen bidez koalizioak bere «jokabide askatasuna berreskuratzen» duela dio komunikatuak eta Gobernuarekin urte hauetan izandako lankidetzak «desgaste handia eta ahultasuna» ekarri dituela, eta hori «oso negatiboa da egonkortasun politikoaren onerako».

Felipe Gonzalezek hauteskunde orokorrak aurreratu behar litzukeela gogorarazi zuen, berriz ere, Jordi Pujolek, eta berarek Espainiako Gobernuak Europako Batasunaren buruan egingo dituen sei hilabeteen «ondo-ondoren» antolatu beharko liratekeela adierazi zuen. Konpromezu hori betetzen bada, Kataluniako hauteskundeak datorren udazkenean egingo direla

Miquel Roca eta Jordi Pujol CDCren batzordeak atzo goizean egindako bileran.

FRANCESC ADELANTADO

ziurtatu zuen Generalitateko lehendakariak.

Koalizioa osatzen duten CDC eta UDC alderdiek zenbait bilera egin dituzte azken egun hauetan, Felipe Gonzalezen gobernuarekiko gorde behar duten jarrera politikoa zehazteko asmoz. CDCko buruak atzo goizean bildu ziren eta sekretuan aritu ziren arratsaldeko prentsurrekoa eskaini arte. Alderdiko buruek adierazpen ugari egin zituzten alde zuzenetik, ordea, eta gehientsuenak babesak kentzearen aldeko agertu dira. Joaquim Molins koalizioak Madrillgo Kongresuan duen buruak, adibidez, garbi utzi zuen bere iritzia

herenegun bertan. «CiUk Gobernuaren konpromezuetatik libre sentitu behar du» azaldu zuen Molinsek.

Josep Antoni Duran Lleida, koalizioaren beste alderdiko burua, laguntza kentzearen alde agertu da ere bai. Bere ustez, boto emailek ez lukete ulertuko CiUren eta PSOEren arteko haustura, «baina Gobernuarekin negoziatuko ditu 1996. urteko aurrekontuak».

Erabaki honek Felipe Gonzalezen gobernuaren eta PSOE alderdiaren asmoak hondatu ditu, exekutiboko zein alderdiko zenbait buru katalanekin lan egiten segitzearen alde agertu baitziren

atzo egun osoan zehar. Alfredo Perez Rubalcaba Lehendakari-zako ministroak aitortu zuen «elkarrekin lan egiten jarraitzeko» itxaropena zuela. «CiUren jarrera edozein izanda ere, elkarrekin aritzea gustatuko litzaidake Gobernuak datozen sei hilabeteetarako dituen bi helburuak bete ahal izateko». Pasqual Maragall Bartzelonako alkateak, berriz, «hauteskundeen datekin merkadeorik ez duela egon behar» adierazi zuen. Maragall ustez, «ez da horrenbeste hitz egin behar hauteskundeen aurrerapenaz eta lehendakariak ez luke horren mediatizaturik egon behar».

Balearretako PPk Cañellasen dimisioa onartu du alderdiaren batasunari eusteko

MADRIL

Gabriel Cañellas Balearretako lehendakariak Partidu Popularren batasuna arriskuan gera ez dadin dimittitu duela adierazi zuen atzo Maria Luisa Cava del Llano PPko batzorde erregionalearen bozeramaileak, alderdiko zuzendaritza nazionalarekin batera egindako bileraren ostean. Balearretako PPk onartu egin du horrela autonomi elkarteak presidente eta batzorde erregionalearen buruaren dimisioa, joan den larunbateko erabakia atzera bota ondoren. Hala ere, Cava del Llano diputatuak Cañellasen aldeko atxikimendua agertu nahi izan zuen atzo kazetarien aurrean egindako adierazpenetan, PPren batasunarekiko atxikimendu es-tua nabarmentzeaz gain.

Balearretako beste hiru alderdikide agertu ziren bilerara, Ca-

va del Llanorekin batera: Joan Huguet, Menorcako Kontseiluko lehendakari eta talde parlamentarioko presidentea; Rosa Estarás, Balearretako Gobernuak lehendakariordea; eta Cristoforo Soler Legebiltzarreko presidentea. Horiakin bat, PPko zuzendaritza nazionalako kideak izan ziren atzoko bileran: Jose Maria Aznar alderdiko presidentea; Francisco Alvarez Cascos ordezkari nagusia; eta Mariano Rajoy idazkariorde nagusia.

Cava de Llanok garbi utzi nahi izan zuen Cañellasek aginduta joan zela batzordea Madrilerara, «azken egun hauetan sortutako nahasketa saihestu eta Balearretako alderdiaren jarrera PPko lehendakariari helarazteko asmotan». Bozeramaileak irletako alderdikideen jarrera agertu zuen kazetarien aurrean: «Gure leialtasuna eta atxikimendu erabate-

koa adierazi nahi diogu Cañellas presidenteari, beti ere PPren batasun hautsiezinen barnean». Hala ere, Cava de Llanok zehaztu zuen beren jarrera ez dela «baterere aldatu», larunbatean ere «argi utzi baikenuen ez gurela Cañellasen dimisioa onartzeko, alderdiaren batasuna arriskuan jartzen ez zen bitartean».

Gaur bertan bilduko da Partidu Popularreko Batzorde Eragile Nazionala Balearretako batzorde erregionaleko lehendakariaren dimisioa onartzeko, Mariano Rajoyk bileraren ostean aurreratu zuen bezala. Cañellasek irletako taldea bilduko du bihar.

SUMARIOAN DAUDENEN DIMISIOA

Vicente Tur sozialistak, berriz, Sollerko tunelaren aferan nahasita dauden guztiek dimittitu egin behar luketela adierazi zuen atzo, horien artean

Maria Luisa Cava del Llano.

Antonio Mari Calbet Eivissako (Ibiza) kontseiluko lehendakariak eta Joan Huguet Menorcako kontseilukoak. Eivissa eta Formenterako PSOEko kidearen iritziz, «PP tematsu jarri zen Calbet eta Huguet kontseiluakotako presidente izendatzeko garaian, biak ere aferaren sumarioan inplikaturik zeudela jakinaren gainean izanda».

LABURREAN

ZAZPI estatu

Moruroako saio nuklearren aurka

Europako Batasuneko zazpi estatutako Kanpo Arazoetarako ministroek deitoratu egin dute Moruroako atoloiko saio nuklearrei berrekiteko Frantziako Gobernuak hartu duen erabakia. Danimarka, Finlandia, Irlanda, Austria, Luxemburg, Holanda eta Suediak «deitoragarri, salagarri eta dezeptatzaile» jo dute erabakia.

A hirurogei

pertsona hil dira asteburuko irteera operazioan

Guztira 57 lagun hil ziren Espainiako errepideetan joan den asteburuan egindako irteera operazioan. «Uztailaren 15a» izeneko operazio hau ostiral eguerdian hasi zen eta bart gauera arte iraun du, eta bertan 46 istripu larri gertatu dira orotara. Udako bigarren operazio honetan uztailaren leko irteeran baino 22 lagun gehiago hil dira. Orduan 35 lagun hil ziren gertatutako 32 istripuetan.

TOTAL elkarteak

legez jokatu duela nabarmendu dute

Total elkarte pribatuak Iranen egindako ekintzen legaltasuna nabarmendu du Frantziako Gobernuak, gogoratuz horrek ez daukala zerikusirik petrolio taldeak bere bazkide irandarrekin sinatutako kontratuekin. «Frantziako Estatuak ez dauka baliabide legezkorik enpresa pribatu baten ekintzak mugatzeko, ezta horiek debekatzeko ere», adierazi du Gobernuak bozeramaile batek.

RUZUR fiskala

210.000 milioi-tik gorakoa izan da

Espaniako iruzur fiskala dela eta osatutako akten inportea 210.000 milioi pezetatik (8.400 milioi libera inguru) gorakoa izan da urteko lehen bost hilabeteetan, iaz tenore horretan hasitakoak baino % 18 gehiago. Enrique Martinez Robles Haziendako Estatu idazkariak eman zituen datuok Menendez y Pelayo Unibertsitatean antolatutako ikastaroen barnean.

Juduen deportazioan Frantziak «erantzukizun ezabaezina» izan zuela aitortu du Chiracek

Orain arte Estatu frantsesa errudun izan zenik ez zuten inoiz aitortu presidentek

Frantziako agintariek 1942. urtean Parisko juduen aurka egindako sarekadan eta nazien esku uztean «erantzukizun ezabaezina» izan zutela aitortua, Jacques Chirac Errepublikako presidentek haustura historikoa gauzatu du. Orain arte, Frantziako estatuburuak inoiz ez zuten aitortu nahi izan antzeko kulparik.

ÁLANDE SOKARROS / BAIONA

Claude Bartolome, PSko bozeramaileak atzo adierazi zuenez, «Jacques Chiracek arrazoi izan du juduen genozidioan esku hartu zutenen gaitzestean», baina burukide sozialistak berehala gehitu zuenez, «alabaina, ez dagokio Errepublikari barkamenak eskatzea, bera suntsitu egin zutenen ordainez». Hitz hauekin, PSko eledunak, gutxi gora-behera, François Mitterrand Errepublikako presidente ohiak azal dutako jarrerari eutsi zion.

Agintean hamalau urtez izan zenak ez zuten inoiz aitortu nahi izan Frantziak erantzukizunik izan zuela, frantziar juduen deportazioan eta, beraz, naziek egindako holokaustoan. Mitterrandek 1994ko irailean adierazi zuenez, «ez dut barkamenik eskatuko Errepublikaren izenean;

Frantziak izandako erantzukizuna onartu du Jacques Chiracek.

Errepublikak ez du horrekin zerikusirik; Frantziak kulparik ez duela iritzi diot». Gertaeren azalpen gisa, Mitterrandek gehitu zuenez, «gera galduko zutelakoan botereaz jabetzeko baliatu ziren aktibista gutxi batzuk izan ziren krimen horien ardura-dunak, eta ez Errepublika ezta Frantzia ere».

Hitz hauek ihardokitze biziak eragin zituzten juduen komunitatean baina ez hainbestekorik politika munduan zein gizartean. Hori dela eta, iragan igandean Parisko 'Vel d'Hiv'-ko sarekadan 53. urteurrenaren ospakizunetan Jacques Chirac Errepublikako presidentek esandakoak ezuste handia eragin du. 1942. urteko uztailaren 16 eta

17an Frantziako Poliziak 13.000 judu atxilotu eta Parisko 'Vel d'Hiv' neguko belodromoan bildu ondoren, Alemaniako esterminazio eremuetara bidali zituztela esan zuen Chiracek. «Egun hartan, Frantziak, giza eskubideen aberriak eta lur harrera emaile eta babesleak, barkaezinekoea egin zuen». Frantses estatuburuak gaineratu zuenez, «bai, okupatzailearen erokeria kriminalari laguntza eman zioten frantziar batzuek, Frantziako Estatuak berak».

«EZ ZEN BENETAKO FRANTZIA»

Adierazpen hauek historikotzat jo dituzte politika jarraitzaile eta historian aditu guztiek, lehen aldia izan baita

frantses Errepublikako presidente batek Frantziako agintaren erantzukizuna aitortu egin duela juduei egindako pertsekuzioan. Hain zuzen, alemaniarren okupazio eta Vichyko erregimenaren garaian Frantziatik deportatu zituzten 80.000 juduekin «ordainezinako zor bat dauka» adierazi zuen Chiracek. «Iraganeko erruak eta Estatuaren kulpak aitortzea, gure historiako itzaldurak ez tapatzea, gizakiaren eta bere askatasun zein duintasunaren zaintzea besterik ez dira». Horrela jokatzeko «sator lanetan diharduten ilunpeko indarrei aurka egitea» dela azaldu, presidentek «erregimeno» deia egin zuen «han integritasmoak eta hemen bazterketak eta beldurrak hazten duten gorrotoaren izpirituak bizirik dirauelako».

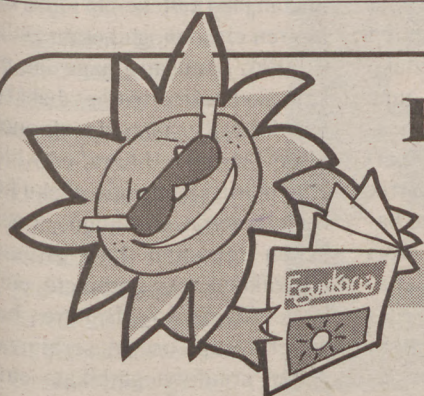
Deportazioko martirien oroitarriaren aurrean egindako hitzaldi eta lore sorta jartzearen kariatarat adierazitakoari Chiracek gehitu zion, hala ere, kolaborazio garaiko Frantzia ez zela benetako Frantzia. «Frantzia zuzen eta bihoztoi hori ez zen Vichyn kokatzen eta bai, ordea, aske bizi nahi zuten frantziarrak borrokatzen ziren lekuetan eta Londresen zen de Gaulle jeneralari jarraitzen ziotenen baitan». Frantziako presidentearen arabera, «frantses izaera askatasun, justizia eta tolerantzia balioetan oinarritzen da».

Sekretu Ofizialen Batzordera agertuko da laster Suarez Pertierra

MADRIL

Gustavo Suarez Pertierra Espainiako Defentsa ministroa Diputatuen Kongresuko Sekretu Ofizialen Batzordera agertuko da aurki CESIDeko pertsonalaren estatutuaz hitz egiteko asmoz, ministroak berak atzo San Lorenzo de El Escorialen egin ari diren udako ikastaroetan aurreratu zuenez. Suarez Pertierrak 'Pentsamendu estrategikoa eta defentsa kultura' izenburuko ikastaroa zabaldu zuen, Madrilgo Unibertsitate Konplutenseak antolatutako klaseen barnean.

Defentsa ministro berriak esan zuen Gobernuak «abuztua baino lehen» onartuko duela CESIDeko pertsonalaren estatutua eta ondoren horren berri emango diola Batzordeari, Felipe Gonzalezek Legebiltzarrean hartutako konpromezua betez. CESIDen erreformaren gainean, zehaztu zuen astiro definitutako dituztela intelgentzia zerbitzuen funtzioak, «herrialde moderno batek legalitatearen barruan eskatzen dizkion funtzioak bete ditzaten, segurtasun eta defentsa politiken euskarri gisa eta elkarbizitza sistemarekin bat eginda».

Euskaldunak nora,

LANDAK

Egunkaria hara

CAPBRETON

- Maison de la Presse
- Lassus
- Darrieu Merlou
- Hypermarché Leclerc

CASTETS

- LACAZE Yves
- rue de la poste

CONTIS PLAGE

- GRATACOS Stéphanie

HOSSEGOR

- HOSSEGOR PRESSE
- Librairie Fandango
- MOUSQUES Tabacs-Journ Plage
- DESPOUYSS Tabac-Loto

LABENNE

- Presse Ocean

LEON

- GILLES Philippe
- Grand' rue
- MIGNON Dominique
- Village s/s les pins
- LACOSTE Marie-Jeanne
- au bord du Lac

LESPERRON

- LABOUDIGUE Pierre
- Le Bourg

LEVIGNAC des LANDES

- BORDELONGUE Jean
- Le Bourg

LINXE

- DARRICAU Nicole
- Le Bourg

LIT et MIXE

- MORA Dominique
- Avenue de la Cote d'Argent
- PEHAUT François
- Cap de l'Homy
- SEGUIN
- Camping Les Vignes

MESSANGES

- LOU PIGNADA
- Camping
- SCONPARIN
- Camping
- LABAT Claude
- Camping
- CANPAGNE Pierre
- Boulangerie

MEZOS

- FAGOO Fabrice
- Alimentation
- DAGREOU Claude
- Camping Sen Yan

MOLIETS

- FRECHES Martine
- route de la plage
- HARITSELAR Robert
- Camping Les Cigales
- LABORDE Bernard
- Camping St. Martin
- SAUFNAI Dominique
- Centre Commercial La Bastide

ONESSE et LAHARIE

- SEGUIN Didier
- "Au bourg"

SAINT GIRONS

- ALBALADEJO Pierre
- Camping EUROSOL
- BARONE. Camping Arnachoud
- WAGNON Maurice
- route de Mimizan
- DUPLA Jose. La place

St. JULIEN en BORN

- GRATACOS Yannick
- route d'Uza

SEIGNOSSE le PENON

- BADETS
- Centre Commerc. ESTAGNO
- CORRIHONS
- La Presse des trois Mats
- ZUBIALDE
- Hall de la Presse
- QUIFILLE
- Centre Commerc. BOURDAIN
- Guyenne ety Gascogne
- Camping Les Oyats
- Presse-Tabac

VIELLE St. GIRONS

- PAVIE Philippe
- Camping du Col Vert

VIEUX BOUCAU

- DE VALICOURT. Plage
- TILLO Monique
- Maison de la Presse
- DARRIAU Roland. Plage
- TILLO Patrick
- Hall de la Presse

Bosniako gerra

okerbidean

Srebrenican serbiarrek sei egunez atxilotuta izan zuten bosniar bat familia besarkatzen Tuzlako kanpamenduan.

MICHEL EUELER / AP

Nazioarteko potentziek Bosnian zer egin jakin gabe jarraitzen dute

Frantziak gogor esku hartzeko egin proposamen guztiak baztertu dituzte besteek

Srebrenicako Nazio Batuen 'babes eremua' serbiarren esku geratu eta gero, gainontzeko 'babes eremuak' har ez ditzaten hartu beharreko neurriei buruz ados jarri gabe jarraitzen zuten atzo nazioarteko potentziek. Bitartean, Zepako 'babes eremua' erortzeaz zegoela ohartarazi zuen atzo Yasushi Akashi NBEko Bosniarako ordezkari bereziak.

KOLDO ALDABE / DONOSTIA

Frantziako Gobernuak azken bi asteotan gune musulmanak babesteko indarra erabiltzeko ekimen aurrera eramanez nahian ibili da, baina 'ezezkoa' jaso du orain arte beste potentziengatik. Asteburuan EEBBeko, Erresuma Batuko eta Frantziako Defentsa arduradunek eta militarrek Londresen egin zuten bileran, ordezkari frantziarrak tropa franko-britainiarren talde bat osatzea proposatu zuen Zepa eta Gorazdeko guneak defenditzeko. Horretarako EEBBek helikopteroak jarri beharko lituzkete, Parisek

egin zuen proposamenaren arabera. Baina asteburuan behintzat ez zuten erabakirik hartu eta ordezkari guztiak euren herrietara itzuli ziren gobernuekin kontsultak egitera.

Bosniako serbiarrek eurek konkistatutako lurraldeetan dauden enklabe musulmanak bereganatu nahi dituzte eta akordioz ez baldin bada indarrez egingo dutela ohartarazi zuen herenegun Karadzic serbiarren liderrak. Srebrenicaren ondoren, badirudi Zepari dagokiola serbiarren esku

erortzea. Yasushi Akashik hala ohartarazi zuen atzo.

ESKU HARTZEKO HAINBAT AUKERA

Nazioarteak zerbait egin behar duela ez dute zalantzan jartzen potentziek. Baina aukera desberdinen artean ez dira ados jartzen. Serbiarrei ez diete gainontzeko 'babes eremuak' konkistatzen utzi nahi, besteak beste Nazio Batuen benetako porrota izango litzatekeela eta ondorioz bertako NBEren misioa bertan behera

geratuko litzatekeela. Indar serbiarren aurkako potentzien gerra zuzena al da batera utzitako aukera da. Indar serbiarrei gune horiek hartzea eragozteko neurriak bat izan litzateke, baina oraingoz Frantziak bakarrik babesten du ideia hori. Beste balioko neurri bat gune horiek erori aurretik bertako biztanleak ebaquatzeko litzateke, baina hori egiteak serbiarrek Srebrenican egin duten garbiketa etnikoaren jarraipenean konplize bilakatuko litzateke kasko urdinak.

«Gorazde babestea posible da»

SARAJEVO

■ Bosniako ekialdean dagoen Gorazdeko 'babes eremua' tropa franko-britainiarrak bidaltzea «arriskutsua» izan liteke, «baina posible da», Gary Coward NBEko Babes Indarren (Unprofor) bozeramaileak adierazi zuenez. Gune hori serbiarren esku geratuko balitz, 84 kilometro mendebaldera dagoen Sarajevoren de-

fentsa arriskuan izan liteke.

Londresen igandean EEBBeko, Frantziako eta Erresuma Batuko armadetako goi karguek egin zuten bileraren ondoren, ez da baztertu Washingtonek 200 'Apache' motako helikoptero uztea, Gorazdera tropa franko-britainiarrak eramateko.

Cowardek baieztatu zuenez, Tuzlatik 30 kilometrora dagoen Sapnako Bosniako Armadak

ofentsibari ekin zion atzo.

Bestalde, Haris Silajdzic Bosniako lehen ministroak Belgrad salatu zuen Bosniako gerran berriro parte hartu duelakoan. «Belgradek armak bidaltzen dizkie Bosniako serbiarrei, hainbat operazio zuzentzen ditu eta Batjnicako erradar antiaereoek jasotzen duten informazioa ere Bosniako serbiarrei ematen die» adierazi zuen Silajdzicek.

Srebrenican 12.000 bosniar desagertu direla salatu du Boninok

ERROMA-GENEBA

Emma Boninok, Jugoslavia ohiari laguntza humanitarioa emateko Europako Batasuneko komisario nagusiak salatu zuenez, 12.000 bosniar desagertu dira Srebrenica hiria Bosniako serbiarren esku geratu zenetik. «Inork ez daki zer gertatu den haiekin», adierazi zuen Boninok Erroman, Tuzla hirira egindako bidaiaren gora-beherez informatzeko eman zuen prentsaurrekoan.

Tuzla hirira sartu dira, hain zuzen ere, Srebrenicatik iritsitako 23.000 errefuxiatu baino gehiago azken aste honetan. Berarekin, 5.000 baino gehiago aireportuko pistan daude oraindik kanpaturik. «Zeharo beharrezkoa da leku horretatik ateratzea, serbiarrek bonbarda baitituzkete, eta, gainera, dauden tenperatura altuak direla kausa, deshidratazio arriskua oso handia baita», adierazi zuen Boninok.

Bosniako Gobernuak «NBEko errefuxiatutzat» hartzen dituen pertsona hauek, erakunde horrek babestutako eremu batetik baitatoz, eta Boninok kontsiderazio horrekin «erabat ados» dagoela adierazi zuen.

EBko ordezkariak kezka agertu zuen beste 100.000 bosniar ingururen bizia arriskuan dagoelako Zepa, Gorazde eta Bi-hacen, «NBEren 'babes eremu' deiturikoetan. Bertan edozein unetan jazo daiteke eta indar serbiarren erasoak», gaineratu zuen.

EBko komisario nagusiak eskatu zion nazioarteari erabaki bat har dezan Bosniari dagokionez: «Edo babesten ditugu, edo biolentzia iritsi baino lehen leku horretatik ateratzen ditugu, honela azken egunotan ikusi ditugun bortxaketak eta garbiketa etnikoak eragozteko». Bigarren hau aukeratzeak, ordea, serbiarrek egiten ari diren garbiketa etnikoan parte hartzea izango litzatekeela azpimarratu zuen Boninok.

GURUTZE GORRIA BAIMENAREN ZAIN

Gurutze Gorriko nazioarteko komitea Bosniako serbiarren agintariei baimena eman zain dago oraindik, Srebrenica hiria erori ondoren egindako presoengana iritsi ahal izateko eta haien osasuna zaintzeko, Ruben Ortega erakunde horren bozeramaileak jakinarazi zuenez.

Ortegak ez zuen esan nahi izan zenbat preso atxilotu zituzten serbiarrek Srebrenican. Aitzitik, NBEko Errefuxiatuentzako Komisariatu Nagusiak (UNHCR) azaldu zuenez, serbiarrek 4.000 pertsona baino gehiago atxilotu zituzten Srebrenican.

Ieltsinek ospitalean jarraituko du bihotzeko tratamendua jasotzeko

Errusiako lehendakariak bertan behera utzi ditu aste honetako ekitaldiak

Boris Ieltsin Errusiako lehendakaria «ongi ari da bihotzeko iskemia gaitzetik errekuiperatzen eta bere osasun egoera ez da larria», baina ospitalean jarraitu beharko du aste honetan ere, atzo Kremlino iturriek informatu zutenez. Lehendakari errusiarrak bertan behera utzi behar izan zituen aste honetako ekitaldi guztiak.

MOSKU

Gaur zortzi sartu zuten Ieltsin Moskuko ospitalean, eta asteburua baino lehen atzo alta emango ziotela esan bazuten ere, sendagileek ospitalean jarraitzeko aholkatu zioten Errusiako lehendakariari, «bertan beharrezko guztia baitago lehendakariaren tratamendurako» esan zuten Kremlino iturriek. Iskemia kardiakoa dauka Ieltsinek, odolaren koagulazioa eragiten diotena, baina joan zen astean esan zutenez behintzat, gaitza kontrolatua daukate eta lehendakari errusiarraren osasuna ona da, «egoera horretan atsedenaldia behar duen arren».

Egunak joan ahala, Ieltsinen gaixoa «luzeak» zer esan ugari eman du Errusiako prentsan, eta batzuen ustez diotena baino okerrago egon liteke Kremlino agintaria. Moskuko iturri ofizialek, ordea, kontrakoak diote, eta lehendakariak asteburuan ere lanean jarraitu zuela esan zuten atzo.

Ivan Ribkin Errusiako Legebiltzarreko Behe Ganbarako edo Dumako lehendakariak atzo iragarri zuen, gaurko iragarritako zegoen Ieltsinen eta Parlamentuko batzordeetako lehendakarien arteko bilera bertan behera geratu zela. «Baztertu egin dugu bilera ospitalean bertan egitea. Lehendakariak erabat osatu behar du. Ez dago zertan lehendakaria atsekabetu» esan zuen Ribkinek eta gaineratu zuen gaurko iragarritako zegoen bilera lehendakaria ospitalean sartu aurretik erabaki zutela. «Ieltsin azken unera arte aritu zen bilera egin beharra zegoela esaten eta ez zuen bere programa aldatu. Hala ere, sendagileek 'ezet' esan zioten» azaldu zuen Dumako lehendakariak.

Astebetez estatuburu lan guztiak ezin beterik egon eta oraindik ospitalean jarraitzen duen arren, Kremlinen ez da Ieltsinen gaixotasuna dela medio aldaketa handirik izan. Konstituzioaren arabera, estatuburu gaixorik dagoenean lehen ministroak

hartu behar ditu behin-behinean lehendakari lanak. Baina kasu honetan Viktor Txernomirdin gobernuburuak ez ditu oraingoz

lan horiek hartu eta bere ohizko zereginetan dihardu. Txernomirdinek Ieltsinen kargua hartu ez izanak lehendakariaren gai-

xotasuna ez dela larria eta ospitalean lanean segi dezakeela esan nahi du, Kremlino iturrien arabera.

Boris Ieltsin.

TXIMAX

EZAUGARRIAK: 30-40 minutuko 2 emanaldi
4-10 urteko haurrentzat
Enparantza edo areto txikia
HARREMAN eta KONTRATUAK: Euskaldunon Egunkaria
Tel: (943) 300222
Fax: (943) 300707

EGUNKARIAren TXOTXONGILOAK

EEBBetan egiten ari den beroak 339 lagun hil ditu bost egunotan

Chicago da hiririk kaltetuena, han gutxienez 130 lagun hil baitira

Estatu Batuetako zenbait eskualdetan azken bost egunotan egin duen beroak hildako ugari utzi ditu. Agintariek dagoeneko 339 biktima zenbatu dituzte, kopuruak gora egingo duela dakiten arren. Zaharrak eta haurrak dira beroaren eta honek eragindako istripuen ondorioz arrisku handiena duten kolektiboak, iturri ofizialek esan zuten.

WASHINGTON

Bero itogarriaren —40 gradutik gora egunotan— ondorioz jende gehien hil den lekua Chicago hiria izan da, Illinois estatuan. Agintariek 130 hildako zenbatu dituzte neguan zero azpitik hamar gradu egiten dituen hiri horretan. Biktimen artean aire egokituaren sistema konpontzen ari ziren zenbait langile daude, lanean ari zirela elektrokutatuta hildakoak. Richard Daley Chicagoko alkateak adierazi zuenez, Illinoisko hiri nagusiko dependentsia municipal guztiak alerta egoeran daude larrialdizko egoera horretan ahal duten laguntza guztia emateko, eta egun hauetan egin duen beroaren ondorioz hil diren pertsonen kopurua berrehunera irits litekeela gaineratu zuen.

Chicagoko alkateak aldame-neko hirietako agintariei ohartarazi zien neurriak hartzeko, bereziki zaharren osasunari buruzko azterketa sakona egiteko, kolektibo horretako jende askok arnasketa eta bihotzeko arazoak izaten baitituzte termometroak gora egiten duenean.

Chicagoko Udaleko funtzionario batek adierazi zuenez, egoera horrek ez du aurrekaririk eta beroak trafiko istripu ugari

Herritar bat mangerarekin dutxatzen New Yorken. MIKE SEGAR / REUTER

eragin ditu, baita barruti horretan izan zen hegazkin istripu bat ere. Larunbat eta igandean, hezetasuna zela medio, berrogeita hamar gradu gaintu zuen.

Bi haur hil ziren itota auto batean ordubete baino gehiago

eman zutelako Chicagon eta gizezko bat elektrokutatuta hil zen aire egokitua konpontzen ari zela. Milwaukee-n bertako forense batek informatu zuen 38 lagun hil zirela beroarengatik. Filadelfian 21 lagun hil direla

informatu zuten, eta New Yorken, berriz, 11 lagun. EEBBeko hiriburu ekonomikoan termometroak 40 gradutik gora igo ziren larunbatean eta igandean.

Fenomeno meteorologiko horrek eragindako biktimen artean Washington hiriburuko Parke Zerbitzuetako langile bat dago, bihotzekoak jota hila, eta aire egokiturik ez zuen etxean bizi ziren bi adindu ere bai.

Berrogei graduko hozberoari lurralde horretako ohizko hezetasuna gehituz gero, adituen arabera 45-50 gradu egingo balitu bezala da. Hiri handietan milaka dei jaso dituzte Poliziak eta ospitaleek deshidratazio kasuak salatuz. Nekazaritza lurraldeetan, berriz, abere asko akabatu ditu beroak. Nebraskan, Kansasen eta Iowan 850.000 oilasko eta 4.000 ardi hil dira beroarengatik, iturri ofizialek adierazi zuten.

Jendearen ohiturak ere aldatu ditu beroak, eta ez soilik jende arruntarenak, Bill Clinton lehendakariarenak ere bai. Clintonek lasterka egin ohi dituen ohizko hamar kilometrokoak bost kilometro dira orain, eta asteburuan jokatu ohi duen golf partida ere bertan behera utzi behar izan zuen. Orain arte neguko tenperatura hotzek bakarrik galarrastzen zioten lehendakari estatubatuarri asteburuko golf partidua jokatzeari, baina orain befoa izan da eragilea.

Washington hirian 16 urtetik beherakoentzat jarritako etxeratzeko deialdia ere malguagoa izan zen asteburuan, haur horientzat ezinezkoa baitzen etxeetan geratzeari aire egokiturik gabe eta Poliziak ere arinago jokatu baitzuen atxilotetarako; izan ere, kalera irten baino nahiago zuten autoen barruan geratu eta aire egokituaz disfrutatuz.

LABURREA

BAGDADEK

kondenatu bi estatubatuar askatu egin ditu

Irakek zortzi urteko kartzela zigorra ezarri zien David Daliverti eta William Barloom estatubatuarrek igandean askatu zituen. Irakeko INA albiste-agentziak informatu zuenez, William Barlon Kongresuko kideak eginko tramiteen ondoren, Saddam Husseinek berak eman zien amnistia Iraken legez kanpo sartzeagatik zortzi urteko zigorra bete behar zizuten iparramerikarrei.

POLONIA: 29

hautagai hauteskundeetan

Poloniako estatuburua aukeratzeko udazkenean izango diren hauteskundeetan 29 hautagaik hartuko dutela parte ziurtatu dute jadanik. Eskuineko alderdiek bakarrik, xenofoboeneratik moderatuenera, hemeretzi hautagai aurkeztu dituzte. Lech Walesa lehendakariak ez du oraindik baieztatu hautagai izango den ala ez.

ALGERIA: bonba auto

bat polizien etxeen kontra

Hamar lagun baino gehiago zauritu ziren joan den igandean Algerian, polizien etxebizitzaren kontra jarri zuten bonba-auto baten leherketaren ondorioz. 'Liberte' egunkariak atzo jakinarazi zuenez, atentatu hiriburutik gertu dagoen Bularik herrian izan zen eta inguruko etxeetan kalte ugari eragin zituen.

NEKAZARIEK lurra

uzteari uko egin diote Hondurasen

Hondurasen iparraldean dagoen La Lima nekazaritza eremua iaztik okupatuta dagoen 500 nekazari baino gehiago prest agertu dira hantxe jarraitzeko. Orain arte bantur landatzen zen lur hori, Tela Railroad Company multinaziolarak da lege baina lurroko husteko erabak hartu zuenetik, hainbat laborarik okupatzea deliberatu zuten. Orain aihoko eta pistolez lagundurik Poliziari eta Armadari aurre egiteko prest daude.

Turkiarren etxebizitza batean nahita egin sutean hogeit lagun zauritu dira Alemanian

REMSCHIED

Hogeit pertsona, horien artean zenbait haur, zauritu ziren atzo goizaldean Alemaniako Remscheid hirian (Ruhr-eko arroan) gehienbat turkiarrek bizi diren etxebizitza batean nahita egindako sutean, iturri ofizialek informatu zuten. Lehergaietan adituak diren Poliziako kideek lehergai puskak aurkitu zituzten etxebizitzako beheko solairuan, eta frogatuta geratu da sutea na-

hita eragindakoa izan zela. Hala ere, polizi iturriek ez zuten sutea atentatu xenofobo edo arrazistarekin lotu nahi izan, besteak beste oraindik froga gehiagoren bila dabiltzalako, eta ikerketak amaitu arte aukera guztiak irekita zedela esan zuten.

Remscheid hiriko erdialdean kokatuta dagoen hiru solairuko eraikuntza 41 turkiar, hiru alemaniar eta italiar bat bizi dira, baina atentatua bizilagun batzuk oporretan zedela gertatu zen.

Sutea goizeko hiru t'erdia aldera hasi zen eskaileretan, eta goiko solairuetako jendea goian harrapatuta gelditu ziren, suhiltzaileek bertatik atera zituzten arte. Gaisoak hartu zituzten ospitaleetako iturriek adierazi zuten, zauritutako hogeit laguneren artean ez dago inor larri, eta gehienak suteak eragindako kea arnasteagatik toxikatu ziren. Suhiltzaileak sutearen lekura garaiz iritsi izanak salbatu zituen goiko solairuetan harrapatutako bizila-

gun guztiak.

Duela bi urte, Remscheid aldameneko Solingen hirian, bost emakume eta bi haur turkiar hil ziren antzeko etxe batean nahita eginiko sutean. Hilketak horien inguruko epaiketa joan den astean hasi zen, eta hiri horretako lau gazte akusatuen aulkian eserita daude. Düsseldorf-eko Lurralde Entzuteagiko fiskalek zigorrik handienak eskatu zituzten joan den astean lau gazte horientzako.

Tour 95

SAILKAPENAK

Orokorra

1. M. Indurain (Ban) . 63.28.29
2. A. Zulle (ONCE) 2.46ra
3. L. Jalabert (ONCE) .. 4.28ra
4. B. Riis (Gew) 6.04ra
5. I. Gotti (Gew) 9.01era
6. M. Mauri (ONCE) ... 9.24ra
7. M. Pantani (Car) 10.07ra
8. T. Rominger (Map) . 12.03ra
9. F. Escartin (Map) ... 15.17ra
10. H. Buenahora (Kel) . 15.23ra
11. C. Chiappucci (Car) . 15.52ra
12. L. Madouas (Cas) ... 17.22ra
13. R. Virenque (Fes) .. 17.28ra
14. P. Lanfranchi (Bre) . 21.03ra
15. B. Cenghialta (Ge) . 23.50era
16. A. Mejia (Mot) 26.12ra
17. Hamburger (TVM) . 27.21era
18. E. Breukink (ONC) . 27.24ra
19. M. Rojas (ONCE) .. 32.22ra
20. V. Ekimov (Nov) ... 35.22ra

Igor Galdeano Euskadiko liderra izango da Tour de l'Avenir-en

BILBO

Bigarren urtez jarraian parte hartuko du Euskadi taldeak Tour de l'Avenirren. Txirrindulari gazteentzat mugatuta dagoen itzulia etorkizuneko izarrentzako lehen aproba garrantzitsua da. Indurainek behin irabazi zuen Itzuli hau eta iaz Banesto taldeko Caserok lortu zuen garaipena.

Tour de l'Avenir irailaren bian hasiko da. Euskadi taldeak aurkeztuko duen seikotean Roberto Laiseka eta Igor Gonzalez de Galdeano egongo dira. Bi gizon hauen gain itxaropen handiak jarriak dituzte Euskadi taldeko teknikoek. Beraz, Euskadik aldi berean Vuelta eta Tour de l'Avenir egingo ditu, baina Txomin Perurenak ez du afizionatuak igotzeko asmorik.

Podiumerako lagunaren zain

Sailkapeneko bigarren eta hirugarren postuak erabakiko dira Tourreko azken herenean

PELLO AIESTARAN / DONOSTIA

Dagoeneko hamalau etapa, bi atsedean egun eta hainbat egoera desberdin gainditu dituzte Tour honetan parte hartzen ari diren txirrindulariek. Gero eta gutxiago falta da Parisera iristeko, eta faborito gehienek egoera oraindik oso argi ez badago ere, Miguel Indurainek bere bosgarren Tourra eskuratuko duela inork ez du zalantzan jartzen.

Arrazoia, oso sinplea: ibilbide moeta guztietan, proba erabakigarri guztietan, nafarra garaile izan dela orain arte. Lehenengo astean ondo baino hobeto gainditu zuen Indurainek taldekako erlojupekoaren proba, baita banakako erlojupekoarena ere, Tour honetako bere lehen garaipena eskuratzeko. Egundik horretan, igandea eta lehen atsedean egunaren bezperan, lidergoa ere lortu zuen Banestokoak.

Momentu horretan, horrela zeuden sailkapeneko lehen postuak: Indurain lider, Riis bigarren (23 segundura), Bruyneel laugarren (2.20ra), Rominger bosgarren (2.32ra) eta Jalabert seigarren (2.47ra). Astebete gehiago pasa da, Alpeak gainditu dituzte txirrindulariek, baita Pirinioetako lehen jardunaldia ere. Eta Miguel Indurainek Huy-Se-

Miguel Indurainek ez zuen lasaitasunerako une askorik izan atsedean egunean ere.

EFE

raing erlojupekoan lortutako maillot horiarekin segitzen du. Momentu honetan, bigarren atsedean eguna igaro denean, horrela dago sailkapena: Indurain lider, Zulle bigarren (2.46ra), Jalabert hirugarren (4.28ra), Riis laugarren (6.04ra), Gotti bosgarren (9.01era) eta Mauri seigarren (9.24ra).

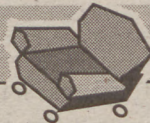
Ikus daitekeenez, gero eta alde

handiagoak ditu Indurainek, eta bere aurkariak aldiz gero eta denbora eta aukera gutxiago nafarrari erasotzeko. Marco Pantani alde batera utzita, inork ez du mendia Indurainek baino hobeto gainditu, inork ez du hor erasorik jotzeko asmorik edo indarririk erakutsi. Larunbateko erlojupekoan ere, Indurain bera da faborito, beraz hor ere ezingo diote

denbora murriztu. Guzti hau kontutan hartuta, gauza bakarra geratzen da argitzeko: nor igoko ote dira Pariseko podium-era Indurainekin batera? Banestoko masajista batek (erdi azitia ere ba omen da), bere pronostikoa egin zuen Tourra hasi aurretik: Indurain lehena, Riis bigarrena eta Zulle edo Pantani hirugarrena. Bestelako pronostikorik bai?

Nere butakatxotik

EDORTA JIMENEZ

Rominger

Iazko Le Tour hura amaitu zenez geroztik, eta aurtengoa hasi arterakoan, Indurainen markeri Romingerrenak alderatu izan dizkiete kritikoek. Suitzarrak orduko errekorra hobetu zion nafarrari, denon ezusteko batean. Harrez gero handiago egin zen lehenaren itzala. Itzal hori Eguzki Errege Berriak ezaba ez dezan, Le Tour hau amaitu beharra du Romingerrek. Zaletuok nahiko genuke Parisen izan ledin Tony. Nik neuk poz handia hartuko nuke etaparen bat eskuratuko balu, hala txirrindulariak berak, nola taldekideek eta zuzendariak, hori eta gehiago ere merezi dute eta.

Txirrindularitza hain berezi egiten duena Etikaren aldea da. Kirol honetan dialektika sotila da, beste ezeinetan izaten ez dena bezalakoa, bakar-kako lana eta taldearen zereginaren artean, hain zuzen. Gero, alorrek ere hortxe dira. Honetan ezinezko bihurtzen da Hoberena nor den erabakitzea. Hoberena nor zertan den zehaztu behar izaten da. Horretara, Indurain Le Tour guztietako Handien artean dugu jagotik. Besteak ere handiak

dira, dela Klasiketan, dela hotza nagusi den aroan, dela dena delakoan. Rominger Handia da.

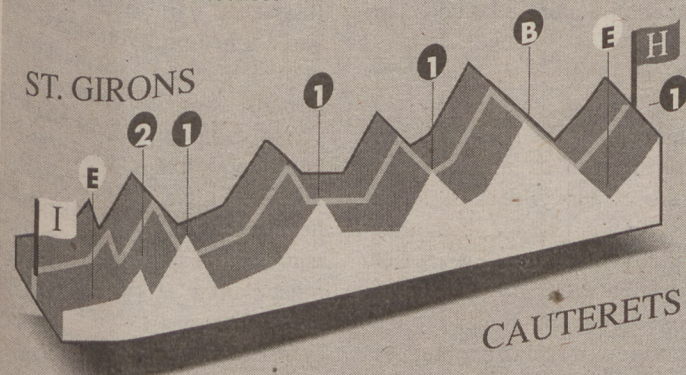
Romingerrek mina eragin digu askori Le Tour honetan, beragatik barik taldeagatik, hor diren gure herikideen lana hutsean geratzekotan baita. Tamalgarria litzateke etxera eskutsik itzultzea Juan Fernandez eta beronen mutilak. Ez beza zuzengabekeriak lekuri egin zaletuen bihotzetan. Oraindio sei etapa egin beharko dute gertzen diren diganteek. Edozer gerta liteke, baita Indurainek Horia galtzea ere. Eta zer, hala baledi ere? Ez al da nahikoa eginik duena?

Arrantzaleen hizkeran 'etxegun egin' deritza itsasora irten barik geratzeari. Bada, bigarren etxegun honetan gogoetarako astia hartu dugu teleikusleok, txirrindulariek bezalaxe. Pena bat dut bihotzean gaur, hala ere: Xabier Amuriza Rominger kantatzen entzutetik ez izatea. Etxanoak, nire moduan, haren aldeko apostua egin baitzuen. Igandean Rominger Parisen bada, Xabierrek ezingo ditu bertso sortatxo bat ukatu. Arran.

15. etapa : St. Giron - Cauterets

Uztailak 18 asteartea

206

Gaur etapa erabakiorrena

Saint-Giron eta Cauterets-en arteko gaurko etapa da Pirineotako nagusia eta Tour honi geratzen zaizkionetatik erabakiorrena. Tourreko historian hainbeste esanahi duen Tourmalet mendate beldurgarria gainditu beharko dute. Gaur erabakiko da neurri handi batean nor izango den Parisen Indurainen alboan. Etapa garaipenari begira, Pantani italiarra izan beharko dugu kontutan, baina ezin ahaztu Indurainek etapa bat irabazteko dituen gogoak.

FUTBOLA

PSV Eindhoven
izango du aurkari
Athleticek
aurkezpenean

RAMON BASALDUA / BILBO

Holandako PSV Eindhoven taldea izango du aurkari Athleticek datorren abuztuaren 21ean San Mamesen, 1995-1996 denboraldirako taldearen aurkezpen partiduan. Jokalari zuri-gorriek atsedean egun gutxi batzuk besterik ez zaizkie geratzen, asteburuan azterketa fisikoak egin beharko baitituzte.

Athleticen aurkezpena datorren astelehenean izango da, Lezaman, goizeko hamarretatik aurrera. Oraingo zehaztapenak, Dragoslav Stepanovic eta Joseba Etxeberria izango dira beritasun nagusiak. Euren batera, Athletic B-ko jokalariek batzuek lehen taldearekin egingo dute denboraldi-aurrea. Gero, entrenatzaileak erabakiko du plantilan sartzen dituen ala ez.

Zuri-gorriek astebete besterik ez dute egingo Lezaman. Izan ere, hilaren 28an Alemaniako bidea hartuko dute, bertan hamabi eguneko stage-a egiteko. Dragoslav Stepanovicen taldeak adiskidantzako lau partidu jokatu ditu Alemanian. Mannheim izango du aurreneko aurkaria hilaren 29an. Abuztuaren 1ean Bundesliga Stuttgart taldearen aurka jokatu dute zuri-gorriek, abuztuaren 5ean Friburgoren aurka ariko dira eta etxerako bidea hartu aurretik oraindik zehaztu barik dagoen talde batekin lehiatuko dira.

REALAREN AURKA SAN MAMESEN Joseba Etxeberriak bere kide ohien aurka jokatzeko aukera izango du abuztuaren 12an, Athleticek Real izango baitu aurkari San Mamesen Asegarce txapelketaren barruan. Biharamunean, Jorge Valdanan Real Madriden kontra ariko dira zuri-gorriak Katedralean.

Beste hiru partidu jokatu ditu Athleticek 95-96 denboraldia hasi aurretik. Abuztuaren 17an Lleidan ariko dira zuri-gorriak bertako taldearen aurka. Lau egunen buruan aurkezpen partidu ekingo dio Athleticek San Mamesen, PSV Eindhoven talde holandarraren aurka. Errioxako Haron izango dute zuri-gorriek denboraldi aurreko azken zita, Luis De la Fuente, Athleticeko jokalaria ohia, omenezko partiduan. Liga irailaren 3an hasiko da eta Futbol federazioak gaur bertan jakinaraziko du denboraldiko egutegia.

Purk Donostiara iritsi da

Rapid eta Realeko ordezkariak atzo bildu ziren akordioa zehazteko

Marcus Purk aurrelari austriarrak atzo zapaldu zuen lehen aldiz Euskal Herria. Vienako Rapideko eta bere ordezkariarekin batera bildu zen Realeko agintariekin eta operazioari azken ukituak eman zizkieten. Purk Donostiako taldeko laugarren atzerritarra izango da.

JON OLASKOAGA / DONOSTIA

Azken astean zehar behin eta berriz aipatu du Marcus Purkek Realean jokatzeko bere helburu nagusia zela. Rapideko entrenatzailearekin dituen arazoak direla eta, donostiarrak egindako eskaintza begi onez ikusi zuen hasieratik. Izan duen lehenengo aukera Donostiara etorri da Realeko ordezkariarekin biltzeko. Purkekin batera Christian Flick bere ordezkaria eta Vienako taldearen presidentea iritsi ziren Donostiara. Purken eta Donostiako taldearen arteko akordioa erdi-itxita zegoen. Zenbait klausula zehaztu behar zuten austriarrak Realak aurkeztutako kontratua onartzeko.

Realaren eta Rapiden arteko negoziazioak Donostian amaitzekoak ziren atzo bertan. Vienakoek etekina atera nahi diote etorkizun handia duen jokalariei austriarraren fitxaketari. 100 milioi pezetatik gora (4 milioi liberra) eskatu dute Rapidekoek. Gipuzkoarrek, ordea, ez dute inolaz ere kopuru horietara iritsi nahi. Hogei milioirengatik ez dirudi

Purk austriarra atzo arratsaldean iritsi zen Donostiara. ANDER GILLENEA

operazioa bertan behera geratu denik.

Marcus Purkek bi urterako fitxatu ondoren Realak lehen aldiz lau atzerritar izango ditu lehen taldean. Hortaz, Craioveanu, Jaw, Purk eta Karpinen artean jokalariek bat utzi beharko du igandero aulkian Salva Iriartek. Austriarraren posizioa Craioveanu errumaniarraren antzekoa da.

Biak ezkerak dira eta biek golak egiteko erraztasuna dute.

Atzoko hartu-emanen ostean ezustekorik gertatzen ez bada, Purki gaur bertan egingo diote azterketa medikoa eta komunikabideen aurrean aurkeztuko dute. Era horretan Realak 22 gizonarekin ekingo dio bihar goizean Anoetan egingo duen aurkezpen ofizialari.

PSG eta Nantesen arteko lehia berriz

J. O. / DONOSTIA

Bastia-PSG partiduarekin gaur hasiko da Frantziako Liga. Aurtun ere hogeitaz ariko dira nor baino nor, baina titulua lortzeko bi faborito nagusi daude: PSG eta Nantes. Fitxaketak izan dira uda honetako albisteak, eta zalaparta handia egon da batez ere Loko eta Ginolaren kasuetan. Guingamp eta Gueugnonek beren debuta egingo dute lehen mailan.

Europako Ligatik kanpo gelditu ondoren PSGk aro berriari ekin dio. Horretarako iazko hamakako titularrak goitik behera aldatu du. Ginolak Ingalaterrako bidea hartu du (Newcastle), Valdo eta Ricardo barasildarrak Portugalera joan dira (Benfica), Kambouare Suitzara eta Weah Italiara (Milan AC). Luis Fernandez eskeman gizon garantzitsuak ziren, baina egindako bost fitxaketen ondoren ha-

maikakoaren maila ez da asko jaitsiko. Ngotty jokatu du Ricardoren postuan, Fournier eta Djorkaeff Kambouare eta Valdoren postuetan ariko dira eta aurrerako bikote berria erabiliko du Fernandezek. Weah eta Ginolaren ordezkariak, Lokok eta Dely Valdes panamarrak bere gain hartuko dute golak egiteko erantzukizuna. PSGk talde sendoa osatu du.

Nantesek, aurreko denboraldiko txapelketa, ez du aldaketa handirik egin. Jarraian 32 partidu galdu gabe egin eta txapelketa erraz samar irabazi ondoren, erronka handia dute bretoiek. Loko eta Karembeuk taldea uzteko asmoa azaldu zuten eta horrela egin dute. Loko goleatzaile taldean mantentzen saiatu dira Nanteseko agintariak, nahiz eta azkenengan aurrelariak Parisera bidea hartu duen. Beste golegile baten atzetik dabilta, eta beharbada Montenegroko

Becanovicek beteko du postu hori.

Lyon, Auxerre eta Monacok titulua lortzeko borrokan sartu nahi dute. Printzerrikoek Jean Tigana kontratatatu dute entrenatzaile posturako. Lyon iaz lortutako bigarren postua gutxienez berdintzera joango da, eta Auxerre, bajak izan baditu ere, Guy Rouxen lanarekin berriz ere aurrean egon daitezke.

Mugimendu handia egon da uda honetan Frantzia eta jokalariek asko taldez aldatu dira. Batez ere jokalariek frantziarrak fitxatu dira, baina atzeritarrentzako lekua ere utzi da. Aurtengoan ere Jugoslavia ohiko merkaturak egingo dute arrantza bitartekariak. Bestalde, futbol profesioanlari itzuli da Jean Jacques Eydelie erdilaria. OM-Valenciennes afera izan zuen partaidetzagatik jarri zitzaion zigorraren ondoren, Bastian ariko da Marseillako jokalaririk ohia.

LABURREAN

MATTHAEUS sei
hilabete egongo
da jokatu gabe

Lothar Matthaeus futbolari alemaniarra lau edo sei hilabete izango da jokatu gabe, atzo 'Aquilese' tendoiaren bigarren aldiz ebakuntza egin ondoren. Joan den urtarrilaren 25ean 1990eko munduko txapelketa 'Aquilese' tendoiaren hautsi zuen eta ordutik jokatu gabe izan da. Matthaeusek abuztuaren 12an hasiko den 'Bundesligako' ia lehen itzulia galduko du.

SOTOMAYOR,
Powell eta
Pedroso izango
dira Salamancan

Gaur Salamancan egingo diren Atletismo probetan, Javier Sotomayor, Troy Kemp, Ivan Pedroso eta Mike Powell izango dira izar nagusiak. Sotomayor joan den asteazkenean Kempen aurrean galdu ondoren, Salamancako pistak saiatuko da mendekua hartzen. Pedrosok eta Powellek, berriz, urte osoan izan duten lehia errepikatuko dute, gaur egun onena zein den erabakitzeko.

DARKO Pancevek
Dusseldorf
jokatuko du

Darko Pancev aurrelari mazedoniarra Fortuna Dusseldorf Alemaniako taldean jokatu du hurrengo bi denboraldietan. 29 urteko jokalaria Milango Interren aritu da orain arte, eta gaur sinatuko du 'Bundesligako' lehen mailara igo berria den Fortuna taldearekin. Talde honetako entrenatzailea den Risticen adierazi duenez, 1,4 milioi dolar ordainduko dute jokalarientzat.

AMERIKAK munduko
selekzio baten
aurka jokatu du

Amerikako selekzioak eta munduko beste selekzio batek futbol partidu bat jokatu dute, Robeko (Japonia) lurrikaran izandako kaltetuei laguntzeko, Japoniako Futbol Federazioak adierazi duenez. Amerikako selekzioan Jorginho, Leonardo, Dunga eta Zinho brasildarrak izango dira Parreiraren zuzendaritzapean.

Iñaki Añua: «Aurtengo jazzaldia ere bikaina izan da musikari dagokionez»

Antolatzaileek espero zuten moduan, entzuleen aldetik ez du iazko kopurua gainditu

Iñaki Añua Gasteizko Jazzaldiko antolatzailearen ustez espero zena lortu da, oraindik kontuak egin gabe badaude ere. Berak adierazitakoaren arabera, XIX. Jazzaldi honetako balorazioa oso positiboa izan da, «urte zaila izango zela bagenekien arren».

IÑIGO BIAIN / GASTEIZ

Bukatu da Gasteizko XIX. Nazioarteko Jazzaldia, eta Iñaki Añuari, bere lankideekin batera, kontuak egiteko ordua heldu zaio. «Oraindik, ulertuko duzun moduan, diruari dagokion guztia airean dago, baina badakigu jendearen jakinmina ase dugula aurtun ere». Denetarik izan da bere ustez XIX. Jazzaldi honetan, baina oro har balorazioa benetan oso ona izan dela dio: «Badakigu, eta aurretik ere bagenekien, iazko ekitaldia ezingo genuela gainditu, baina iazkoa gainditu ahal izateko urte de-xente pasa beharko dira».

Añuaren ustez, aurtengo jazzaldiko hainbat momentu nekez ahaztuko ditu entzuleak, «hala nola Tete Montoliu eta Chick Coreak elkarrekin jo zituzten abestiak; inoiz ikusi al du norbaitek Corea horren pozik? Edo

Roy Hargrove izan da Gasteizera etorri diren belaunaldi berriko jazzlarietako bat.

OLAIDE

Winton Marsalisek haurrentzako egin zuen kontzertua, edo Roy Hargrove eta Tonny Bennet elkarrekin jotzen ikustea... Momentu hunkigarriak izan dira, ez ahazteko modukoak». Arazoak ere izan ditu Añuak, batez ere hilaren 13an izandakoarekin: «Bagenekien kontzertu honekin —Dr. John eta Chuck Berry— jendeak primeran pasatuko zuela, baina Chuck Berry bezalako artista batekin lana egitea oso zaila suerta daiteke». Izan ere,

Gasteizen ibiltzeko Mercedes bat, aire egokitua duena eta luzuzko seriekoa eskatzen duena ez da nolanahikoa.

Jazzaldiko sail ofizialaz gain, beste sailek ere arrakasta izan dute, «batez ere XIX. Mendeko Jazza sailak. Inoiz baino jende gehiago bildu du sail honek, eta hau guretzako benetan garrantzitsua da. Kaleko jazzak ere arreta handia jaso du, eta jendeak Gasteizen zehar ibili den New Orleans Olympia Brass Bandari es-

ker jakin du benetako *marching band* bat zer den».

Iñaki Añuak musiko gazteek erakutsi duten maila bikaina ere azpimarratu nahi izan du; eta, bide batez, aipatu musikoen maila tekniko bikaina baina *feeling* eza dela-eta sortutako kritikak ukatu: «Ez dut uste gazteek sentimendurik erakusten ez dutenik. Aurtengo Jazzaldian hori garbi gelditu da. Musikari batek, gaztea edo zaharra izan, musika bikaina egin dezake, bihotzetik aterea».

IÑAKI IRAZABAL

TETE MONTOLIU & CHICK COREA THE FREE SPIRITS

Fitxa

Gasteizko XIX. Jazzaldia. **Taldea:** Tete Montoliu eta Chick Corea. John McLaughlin, Dennis Chambers eta Josey DeFrancesco. **Eguna:** Uztailaren 15a. **Tokia:** Mendizorrotza kiroldegia.

Eskerrik asko guztiagatik, Tete

Gasteizko XIX. Jazzaldiaren azkenengo saiora bildutako entzuleriak Tete Montoliuri dion begiramen handia erakutsi zion, eszenatokira Iñaki Añuaren besotik azaldu zenean entzun zen txalo zaparradaz. Musikari handi honen prestutasuna, zintzotasuna eta jazzarekiko konprometua goratzen zuen Mendizorrotzako kiroldegian hedatu zen txaloaldiak. Berak, ordea, jatoriasun horren ordaina azaldu zigun: «Aspalditxo, mania moduko batek hartu ninduen. Ez da-

kit, bada... zeozer psikologikoa. Eta... Thelonius Monke konposatutako musika besterik ezin nuen jo. Ezin nuen beste ezer jo. Guztiz ez bada ere, iragan zait aldi hori. Baina zuentzat Thelonius Monken doinu bat». Orduan, Monken doinuekin osatutako omenezko suite alai eta kilikagarria zabaldu zuen kiroldegiko aidera. Isiluneetan eta akordeetan girotutako nota-jauzi garbiak behin eta berriz erortzen ziren alaitasunezko ibilaldira. Bere biziko saioa izan ez bazen ere,

jendeak gogoz txalotu zuen, bakarrean lehenez egindako saioa amaituta, eszenatokitik erretiratu zenean. Ondoren, pianoa gozatzaren zuen bitartean, atsedean luzea izan zen, Chick Corea atera aurretik. Egoera tamalgarri hau berriro errepikatuko zen Chick Corea eta Tete Montoliuk elkarrekin jo aurretik. Horrek, dudarik gabe, hoztu egin zituen entzuleak eta emanaldia.

Imajina ezazu, udako sargorian, bide ondoko zuhaitzek ehundutako hostozko zerupetik zoazela, txoriñoen kantuak handik eta hemendik entzuten dituzula; hala bada, Chick Korearen doinuetan abiatu zara. Bera danbortxo bat joz hurbildu zen pianora. Pianoko hariak ere jo zituen. Baina, batez ere, bere betiko maitasunaz jo zuen.

Beste atsedenaldira bat eta gaueko unerik handiena iritsi zen, Tete Montoliu eta Chick Corea el-

karren aurrean, hostozko zero berde horretan elkarren zain, bata bestearen soinuaren erantzule, soinuaren dirdiren arteko ur tantak bailiran. Ikusleen txaloen artean joan ziren, berriro agurtzera azaltzeko eta, azkenik, eszenatokia uzteko, besterik jo gabe.

John McLaughlin, Dennis Chambers eta Joey DeFrancesco organo jolearekin etorri zen. Dennis Chambers, Brecker anaiekin ibilitako fusio-bateria jolea, gauza izan zen taldeari oinarri erritmiko kementsua emateko, Joey DeFrancescoren kidetasunarekin, McLaughlinek bere bat-bateko nahasi amaigabeekin aspertzen gintuen artean. Amaiera aldera gitarra jole ospetsua ulergarriago egin bazen ere, eta zertxobait animatu kontzertua, aurtengo honetan ohikoa izan den grina gabeko giroan amaitu zen Gasteizko XIX. Jazzaldi hau.

PUNTUZ PUNTU

XXI. mendeko jazz

Gasteizko Jazzaldiko atal honetako Atlantikoaren alde bietako musikari interesgarriak entzuteko aukera ezin hobea eskaintzen digu.

- **KURT ELLING:** Ahots-erregistro mugatua gora-behera, bat-batekotasunaren harian arriskuak hartzeko prest dagoela erakutsi zigun Chicagoko ibilitako abeslari honek, bertan egindako *scat* aipagarriekin.
- **BEN MONDER-EN HIRUKOTEA:** Bil Friseell-en soinuak edan duen gitarrak jole honek nabarduraz eta keinuz betetako saio interesgarria egin zuen. Batzuetan, musikaren berezko jarioa geldituz, bere aurkikuntzekin liluratzaren bazen ere, gitarra jole honek edozertara moldatzeko duen gaitasuna ongi erakutsi zuen eskaintako emanaldian.
- **JUNK GENIUS:** Banda honek eskaintako saioa ederra izan zen oso. John Zorn-ekin ibilitako Ben Golberg klarinete jolearen eta John Schott gitarrak jolearen itzalpetik, taldeak, askatasunaren galbaretatik pasatutako bop-standarrak eskaini zituen.
- **PETER DELANO QUARTET:** Hau izan zen, agian, den artean kontzerturik ahaltsuena. Peter Delanoren jokararen distiratsuari sakontasuna faltaziz zaitzaion saxo jolearen bat-bateko arrunten artean. Baita teke musikari honengan antzeman daitezkeen dohainak inoiz gozatzeko parada izateko.
- **THE LINDA SHARROCK GROUP** Taldeko musikariak Gasteizerako bidean galdu zirenez, Linda Sharrock abeslariak eta bere senar Wolfgang Puschning saxo joleak Joe Zawinulen taldeko Arto Tucboyaciyan perkusio jolearekin ustegabeko saioa burutu behar izan zuten. Soin-kolore etniko eta irudikatzaileen artean, Linda Sharrocken *feeling*-ez betetako emanaldi ezin hobea pasatu zuen.
- **DJANGO BATES CHAIN** Django Batesek, berak konposatutako erritmoko saioa eklektiko harrigarriak airtzen zituen Gasteizko kultur aretoan. Michael Modesir baxuaren jokera funky zehatzak eta Martin France baterariaren lan isilak bide ematen zioten teklatuarekin sortutako soinu-uholdeak narratzen zuten zaila suertatu zen arren, gustagarria izan zen.

Baionako Harresietako

6. jazzaldia

Petruciani eta Louissen txanda

Amaitzear dagoelarik entzule anitzen beha daude antolatzaileak

Ohiturari jarraikiz, izen famatu eta ospetsuek erakartzen dute publikoa eta Baionako jaialdiko ekitaldi jendetsuena igande arratsean iragan zen, Chuck Berryren kontzertuarekin. Hala ere, jende anitz espero duten antolatzaileek arratseko ezohiko elkarretaratzea entzuteko baita biharko gualdi latinorako ere.

LUTXI FOURCADE / BAIONA

Festibala erritmo lasaia dauka eta euriak, antolatzaileen etsai nagusiak, bakean utzi dituzten mementukotz. Igandeko ekitaldirako eguzkia Baionako zerran atxikitzea espero zuten, Chuck Berryren kontzerturako aulki guztiak saldu baitzituzten. Hots, arratseko 8etarik 3.000 lagun Harresietatik hurbildu ziren, bizirik dagoen leienda entzuteko asmoz. Capumorez beterik eman ondoren, Berry kantaldi paregabekoa eskaini zuen, nahiz eta gehienak kexatu ziren emanaldiaren laburtasunaz. Hots, ordu baten buruan, kontratuak dioenez, Berry jaitzi zen eszenatik, nehor abisatu gabe eta gitarraren doinuak entzunaraziz. Publikoa kaxalo beroak eskaintzen ari zela, autoko gakoak hartu zituen eta hotelaren bidea hartu.

Artista joan, artistak jin, festak jarraitzen du eta jazz 'arruntak' entzun ondoren bart, Kevin Mahogany Band eta Warren

Eddy Louis eta Michel Petrucciani elkarrekin ariko dira gaur.

Vache tronpeta jolearekin, festibalari segida emanen diote gaur artista ospetsuek. Hala nola, lehen zatian Hank Jones Quartet entzuteko ordez, Mulgrew Muller piano jolea izanen da eta berarekin ariko dira Luigi Trussardi kontrabaxua, Karrim Riddins bateria eta Jesse Davis saxofonoa. Davis musikari gaztea 1965ean sortu zen New Orleansen eta ikasketa musikalak egin zituen hango Center for Creative Arts eskolan, besteak beste Ellis Marsalisekin. Nahiz eta ez dituen maite etiketak, Charlie Parker, Cannonbal Ad-

derley eta Sonny Stitten eraginak nabargarria dira bere musikan.

Gaualdiaren bigarren zatian ezohizko bikotea entzuteko parada izanen da, Michel Petrucciani eta Eddy Louiss, jazz teklaren bi munstro sakratuak eszenatoki batean elkartuko baitira. Kontzertuak eskaini zituzten batera 1994ko ekainean Parisen eta ondotik 'Prentsaurrekoa' diskoa grabatu zuten elkarretzaren oroimena atxikitzeko. Gaualdia amaituko dute La Portefa Jazz Band eta Pat Giraud Simple 4 taldeek.

Pianoa da arratsaldeetako erregea

L.F. / BAIONA

Urtero Baionako festibalaren antolatzaileek beritasunak sartzen dituzte antolakuntzan, jende gehiago hunkitzeko asmoz eta musika zabaltzeko plazan. Aurtengo berezitasunen artean, aspimarragarriak dira Poissonerie karrikaren alboko plazan egiten diren ekitaldiak, batez ere dituzten kalitate eta giroa-tingatik.

Lehen aldikotz 'Arratsaldeko pianoa' ekitaldian egunero piano jole bati gomita berezia luzatzen diote Eszena Nazionalako arduradunek, errezitara eskainzeko bakarrik. Gune ederra eta lasaia aurkitu dute jazzaren oinarriko tresnarentzat eta iturri baten ondoan, 300 aulki jarri dituzte musika entzuteko giro osoa honetan. Lehen egunean, entzule gutxi hurbildu bala-

de gehiago etorri da eta Kenny Barron piano joleak argiki abiapena eman dio ekitaldiaren arrakastari. Ospe handiko bakarlariaren notak aireratu ziren arbolan artean, piano jolearen trebetasuna eta musika tresnaren aberastasuna erakutsiz.

Arratsalde horiei esker, musika tresnaren istorioa jazz munduan zeharkatzen dugu, aldizkatzen diren musikariek oinarri eta iturri musikak desberdinak baitituzte. Hala nola, Pierre Calligaris 'stride' estiloan ditu sustrai anitz, Kenny Barron gehienbat ezagutu denean estilista eta asmatzaile gisa. Igandean, Baionan arduraz jotzen duen Bob Sellers arratsaldeko gomita zen, Earl Hines-Erroll Garner estiloaren adierazpena eskainiz. Atzo arratsaldean musika estilo ugari jotzen duen Philippe Milantak

ihardoki zion deiari eta ausente handia izanen da gaur, Hank Jonesen ordez Mulgrew Miller ariko baita, Jones gaixorik dela eta, ez baitu eginen programatutako itzulia.

Errezitalak bihar arratsaldean amaituko dira, hots jaialdiarekin batera, eta Philippe Duchemin birtuoso eta *swingman*-ak ohorea izanen du azken notak jotzeko plaza honetan. Tolosan sortutako piano jole gaztea, piano klasikoa luzaz ikasi ondoren, jazzari dedi- katu zen Fats Waller, Erroll Garner edo Oscar Petersonen eraginei esker. Kenny Clarke bateria joleak kontratatu zuen 1980an eta ondotik musikari frantses eta amerikar ugariekin elkartu da. Hiru disko grabatu ditu eta hirugarrena atera zuten Oscar Peterson eta Martial Solalen zorianak ukan zituen.

Eolo taldeak antzezlan berria estreinatuko du Barakaldon

R. B. / BILBO

'Flash Bang' antzezlan izango da ikusgai gaurtik aurrera Barakaldo Antzokian Eolo taldearen eskutik. Hilaren 23ra arte egongo da bertan Donostia eta Gasteizera joan aurretik. Paco Obregon da lanaren egilea eta Carlos Vides zuzendaria. Pedro Luke, Gurene Unibaso, Maite Jimenez, Luis Blazquez, Mario Zorrila eta Paco Obregon ariko dira antzezle lanetan. Ikuskizun honek emango dio amaiera Barakaldoko Antzoki denboraldiari.

Paco Obregonek duela lau urte inguru idatzi zuen 'Flash Bang' lana. Hala ere, gaur egun Espainia bizitzen ari den egokaren islada izan daiteke. «Zinema beltzeko pertsonaia tipikoak hartu ditut lan hau egiteko. Mafioso, ileori ederra, polizia, politiko ustela, detektibea eta abar. Horrek ez du esan nahi, ordea, imitatu nahi ditudanik. Eurekin jolasten dut.

Hamasei zatitan banatutako jostailua dela uste dut. Egungo egoerarekin antza handia du», esan zuen atzo Paco Obregon egileak. Izenburuak berak dioenez, hilketa eta argazkia dira kontakizunaren ardatzak.

Eolo antzerki taldea 1993. urtean sortu zen, Joan Casasen 'desNUDOS' lana estreinatu zuen egunean hain zuzen. Hor- tik aurrera sari ugari jaso du. Datozen hamabi hilabeteetan hiru lan estreinatzeko asmoa dute, Eoloko arduradunek. 'Flash Bang', 'Los Dioses y los

Cuernos' eta 'El culo de la luna' hain zuzen. «Hurbileko ikuslearen bila gabiltza komediaren bitartez. Era berean, ikusle exigenteagoak lortu nahi ditugu 'Donde estás Ulalume' bezala- ko lanekin. Dena den, lan guz- tiek kalitatea dute ezaugarritzat», azaldu zuen Paco Obregonek. Antzerki talde honek irailean Kairoko Nazioarteko Antzerki Esperimentalaren Jaialdian parte hartzeko gonbi- tea jaso du.

'Flash Bang'-eko pertso- naiak ezagunak dira oso. «Ohi- koa ez den toki batean jarri di- tugu pertsonaia hauek, esena- toki batean hain zuzen. Hortxe ikusten ditugu euren ibiliak, mixeriak eta handinahiak. Per- tsonaia hauek ez dute inolako etikarik eta dirua irabaztea da beren helburu nagusi eta baka- rra. Ikusleak barre egiteko au- kera handia izango du. Inor ez da deseroso edo pertsonaiekin identifikatuta sentituko», ze- haztu zuen lan berri honen egi- leak.

Carlos Vides zuzendariaren- tzat oso erraza izan da Obrego- nek idatzitako lana taularatzea. «Obregonek egin zidan propo- samena begi onez ikusi nuen eta lanari ekin nion. Egia esateko zinema beltzaren *touch* horrek erakarri ninduen, zuzeneko umorearekin aberastua, kolpe- ren bat edo beste ematen duen arren», azaldu zuen El Salva- dorren jaiotako zuzendariak. 'Flash Bang' lanaren estreinua gaur arratsal- deko hamar t'er- dietan izango da Barakaldoko Antzokian.

Eoloren lanak zinema beltzaren ezaugarriak bereganatu ditu.

X.S.

Maisu zaharraren lezioa

Bilboko zezenplaza jendez gainezka zela, kontzertua eskaini zuen Bob Dylanek igandean

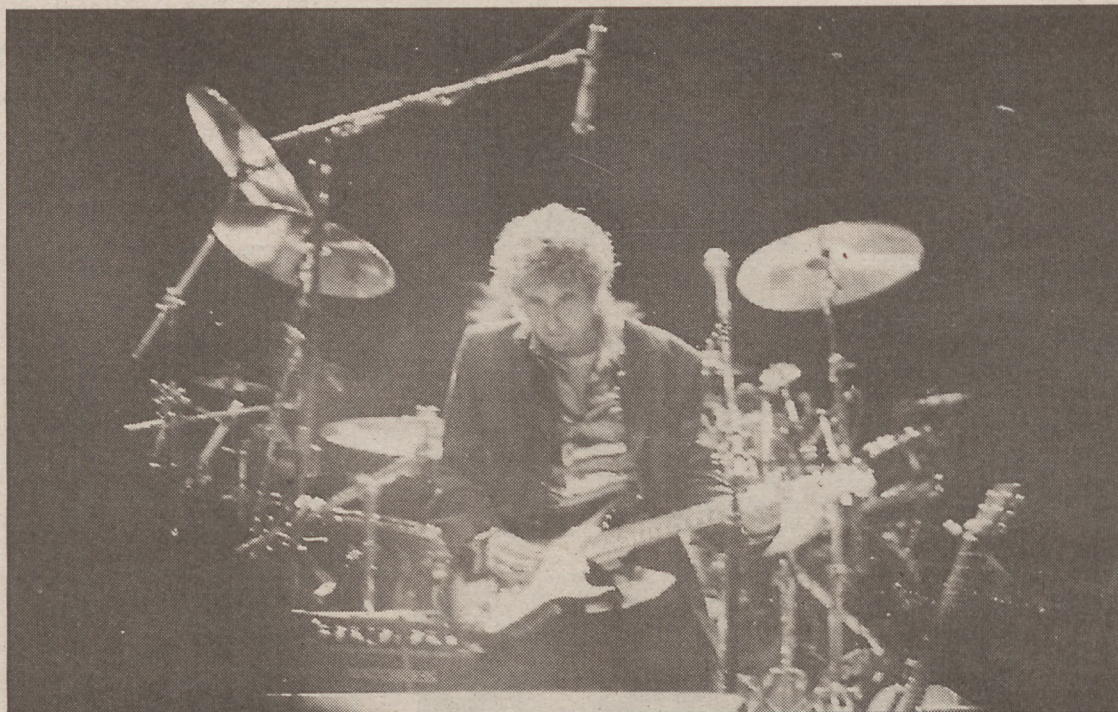
Bob Dylanek, laukote sendoa lagun zuela, kontzertu bikaina eman zuen Bilboko zezenplazan. Hamar milatik gora lagunuen aurrean bere kantuen bertsio aberats eta 'berriak' eginez eman zituen bi ordu luze. Sasoiko dagoela eta zer eskainirik baduela argi utzi zuen, kontzertu aratz, indartsu eta oinarritzko honekin.

LOREA AGIRRE / BILBO

To. Horixe da rock and rolla. Singlea, aratza eta oinarritzkoa. Benetakoa alegia; zintzoa. Artifizioen babes antzutik urruti aritu zen herenegun Bob Dylan Bilboko zezenplazan eskaini zuen kontzertu bikainean. Horixe da rock and roll kontzertu bat, pentsatu genuen geure artean. Horixe da rockaren indarra: estilo eta jeneroez gaindi, musikaren ederra azken finean. Hots, musika espresabide eta gainerako apaingarriak soberan. Eszenategia erdi biluzik, behar adina argi eta soinu zolia.

Maisu zaharrak bere lezioa irakatsi zuen. Argi utzi zuen izan denaren itzalaren gainetik dagoela gaur egun ere. Itzala ez dela zutik irautea eragozten dion zama jasanezina. Eta hori ez da oso ohiko izaten; Dylan legez, 60 eta 70eko hamarkadetan musikaren errege izandako askoren artean bada, arrakasta errazaren atzetik orain hogeit edo hogeita hamar urte eginikoen errentatik bizi denik oraino lotsa gutxierekin, berriki ikusi dugun moduan.

Ezin esan Dylan izan denik. Dylan da. Besteak beste merkaturaren legeen morrontzatik nahiko aise libratzen asmatu duelako. Baita oraingoan ere. Iraganeko loria sentitzeko asmoz-edo, eta Estatu Batuetako eta Europako plaza handiak berreskuratu nahian-edo, grabatu duen *unplugged* diskoaren aitzakiaz antolatuturiko nazioarteko birako kontzertuek duintasuna eta profesionaltasuna soberan dute eta ez da publikoaren konplazentzia edota bere buruarekiko autopa-

Bob Dylan igandean Bilbon emandako kontzertuan.

EFE

rodietan erortzen. Dekadentzia guzti hau gerta zitekeela pentsatzeak baditu bere aurriritziak, baina rocka and rollaren negozio basatian, gaztea, ederra eta momentuan-momentuko izatea indarreango merituak direnean, ez ei da zaila musikari zaharra arrakastaren zurrumbiloan sartzeko, gazte usteko musikari saldua bihurtzeko tentaldian erortzea.

KONTZERTU ELEKTRIKOAREN INDARRA

Talde berriek bere kantuen bertsioekin lortu arrakastak ere animatuko zuen Dylan berriro errepidean jartzera. Guztia itzultzen den seinale. Edota 80-90eko hamarkadan, etekinik emango duen musikaren kreatibitate krisiaren adierazgarri. Edota, rock and rollak, izan denaren aurrean txiekiegitasun konplexua gainditzeko duen beharraren ispilu.

Desentxufaturiko diskoa aurkeztu beharrean, kontzertua hein handi batean hiperlektrikoa izan zen. Dylan leun eta malenkolikoena eta klasiko baino erreserki bihurtu diren hainbat eta hainbat kanturen zain zegoenak igoal etsiko zuen herenegun. Dylan neurritsu, dotore, indartsu eta eraginkor agertu zen taula gainera. Bi ordu luzez —gaur egun horrelakorik espero izatea

inozokeria omen da— eta taldearen laguntza paregabeaz, sasoiko dagoela agertu zuen Dylanek. Gustuz jo zuen eta hori bistako zen bere jarreraren. Ez zen (zorionez) hala ere ikuslearen berehalako sinpatiarene bila abiatu eta nekez esan zituen kontzertu amaieran bi hitz. Dylan musika jotzera etorri zen, ez hitz zaharren ondorengo txalo errazak jasotzera.

Kontzertua hamarretan puntuan hasi zen jendez gainezka zegoen zezenplazan. Berrogei minutuz kantu zaharren bertsio elektriko eta sendoena eman zuen. Ondoren akustikoa etorri zen, ordu erdi ingurukoa. Barnerakoiagoa baina aurreko zatia bezain sendoa. Bisetan hirutan agertu zen eta bakoitzean kantu elektrikoak eta akustikoak tartekatut zituen. Gitarra, aho-soinua eta kantua, hiruretan neurrian agertu zen. Ez du bere trebezien izpirik galdu; aitzitik, aberastu egin da, ondutako ardoa nekez galtzen den moduan, beteraniaren tenpleak finkotu egiten baitu bere musika proposamena.

William Temple eta John Stigler gitarra joleekin, Anthony Martin baxu jolearekin eta Winston Augustus bateria jolearekin batera, Dylanek sarritan hartu zuen gitarra eramateko zama.

Taldearen lana ezin hobea izan zen, gustu ona eta elegantziaren mugetan ibili zena, apaingarri gutxi eta kontzesio gutxiagorekin.

ALDATU ETA BERAZ BERRITU

Kantu guztiak originalaren bertsioak ziren. Eta hau da, dudarik gabe, Dylan indarrean mantentzen duten ezaugarrietariko bat bere zuzeneko disko anitzetan nabarmena den lege. Minesotako musikariak behin eta berriz aldatu, eta beraz berritu, egiten ditu bere kantuak, identifikatzea ere zaila gertatzen dela. Beti egiten du koxka bat estuago eta hori eskertzekoa da, errepikapen huts eta errazetik urrun eramaten baikaitu. Bigarren ezaugarria bere kantuetan dago: 20 urte zituela idatzitako kantuek 54 dituela kantatuta gaurkotasan erabatekoa du.

Intuizio handiko musikaria da. Horra bere musika. Singletan singlena. Esan beharrekoa oinarritzko lau legeetan adierazten duena. Hori ez da formula jakin bat. Berezko musika senaren ondorio eta baita gaztentandik iturri izan duen folk amerikarra bere galbahe propiotik igaro izanaren emaitza. Kontzertu bikaina ikusi ahal izan genuen. Maisuak lezioa argi utzi zuen.

Kultur proiektu eta egoitza berriak ditu Ikasbide Elkarteak

A.O. / DONOSTIA

Donostiako Amara Berri auzoko Ikasbide Kultur Elkarteak egoitza berria du atzodanik, eta, horrenbestez, auzoko biztanleek izango dute non elkarte aurrerantzean. Egoitza berriarekin batera, ekitaldi anitz bultzatzea du xede elkarteak.

Elkarteak Isabel II.a kalean duen egoitza ofizialki inauguratu zen atzo, eguerdiko 12.30ak pasatxo zirela. Kultur elkarte dantza taldeko gazte batek aurrekua dantzatu zuen, eta, ondoren, egoitza aurrean zegoen zinta moztu zuten Ramon Etxezarreta Donostiako Udaleko alkateordeak, Beatriz Otaegi Hezkuntza zinegotziak eta Jose Ramon Amilibia Ikasbide Kultur Elkartearen lehendakariak.

Ekitaldia amaitutakoan, egoitza berria aurkeztu zuten kultur elkarte ordezkariak, eta elkarteak gerora begira dituen erronkak argitu zituzten.

Euskara eta euskal kultura dira elkartearen ardatzak, eta hori abiapuntutzat hartuta, auzoak kultur arloan dituen hutsuneak betetzen ahaleginduko da Ikasbide. Hirurehun familia dira bazkide, baina elkarteak ez direnei ere zuzenduta antolatuko dira ekitaldi guztiak.

Olatz Dorronsoro elkarteak idazkariak zehaztu zuenez, lau alor jorratu dira lan egiteko: kultura, kirola, gizarte eta ospakizunak. Kulturaren hainbat proiektu abian dago gaur egun; hala nola 'Sorginlore' aldizkaria (hiru ale plazaratu dira dagoeneko), liburutegia, buruhandiak eta erraldoiak, Euskaraz Bizi proiektua, eta euskal dantza eta musika (txistulariak eta abesbatza). Geroko beste hainbat proiektu martxan jartzeko asmoa du elkarteak.

Era berean, «kirol ekitaldi ugari antolatzen ditugu, gizarte eta euskararen alorreko elkarte antzekin harremanetan gaudela eta beste askorekin hartu-emanetan jartzekotan gara; eta ospakizunak nahiz jaiak bultzatuko ditugu», nabarmendu zuen.

Ikasbide ikastolak iraganeko eskolak eman zituen egoitzan kokatu da kultur elkarte. Bostehun metro karratu eta bi solairu ditu.

Ikasmusika ikastaroak sona handiko irakasleak ekarri ditu

MONIKA BELASTEGI / BILBO

Atzo hasi zen Deustuan Ikasmusika 95, Musika Ikastaroen VII. edizioa. Ikastaro hauek Bizkaiko Foru Aldundiko Kultura Sailak antolatu ditu Deustuko Unibertsitatearen laguntzaz, eta hilaren 28ra arte iraungo dute.

Ikastaro hauek musikari gazteentzako lagungarri eta eraginkor izan nahi dute, bai ahozko teknika bai teknika instru-

mentala hobetzeko, eta gerora musika arloan aurreratzen laguntzeko.

Aurtengo edizioan, hainbat musika irakasle ezagunek eta interpretatzailek hartuko dute parte. Horietako bat Isabel Penagos da. Emakume honek Amerika eta Europan zehar 25 urte eman ditu interpretazio lanetan, eta gaur egun irakaskuntzan aritzen da Atlantikoaren bi aldeetan. Horren adibide dira Portugalgo Matus Fundazioa

Nazioarteko Musika Ikastaroak eta Pittsburgheko Dugueshe Unibertsitateko Ikastaroak.

Beste irakasleetako batzuk Galina Egiazarova eta Bartosz Bryla dira. Galina Egiazarova pedagogiaren arloan da ezaguna, bere ikasleek lortu duten arrakasta profesionala dela eta. Bartosz Brylak biolina eta biola jotzen ditu, eta instrumentu horiekin zenbait sari jaso ditu nazioarteko hainbat lehiaketatan. Gaur egun, Poznango (Polonia) Musika Es-

kola Nagusian ematen ditu biolin eskolak.

Aurtengo Ikasmusikan 73 ikasle hartzen dute parte, eta horietatik 56 Euskal Autonomi Elkarteak dira. Ikastaroetan zehar hainbat entzunaldi egongo dira. Hilaren 21, 24 eta 27an ikasleak izango dira entzunaldiaren protagonista, Unibertsitateko Auditoriumean arratsaldeko sei etan; 25ean, berriz, irakasleak, Bakioko Andra Mariaren Parrokian, iluntzeko zortzietan.

BERTSOAREN MINTZOA

■ Bertsolari elkarteak eta ETB ez dira ados jartzen bertso programa egiteko. ■ ETB 'Bertsoz bertso' programa emititzen hasi zen, lehen emandako bertsoekin. ■ Bertsolaritzaren inguruan dabilzanek ez dute begi onez ikusten.

Bertso saioa nola eta zenbatetan igorri ez dira ados jartzen bi aldeak.

Telebista eta bertsolarien auzia

INIGO OLABARRI / BILBO

Bertsolaritza telebistara hel-
tea urrats garrantzitsua izan zen
bere garaian. Gero ete jende ge-
hiagorengana heltzen ari zen
euskal kulturaren alor hau are
gehiago hedatzen lagunduko
zuen. Benetan arrakastatsua izan
zen hasiera. Ikusleen aldetik
erantzun paregabea jaso zuen
'Hitzetik hortzera' programak,
eta etxe askotan, bertso doinu-
z betetzen ziren iganderoko baz-
kalosteak.

Azken boladan desadostasun-
ak nabarmendu dira Euskal
Herriko Bertsolari Elkartearen
eta Euskal Telebistaren artean.
Hasiera batean urritik aurrera

berriz ere 'Hitzetik hortzera'
emititzeko ados zeuden arren,
gauzak ez ziren behar bezala
joan. Programa kopurua eta igor-
pen maiztasunak ekarri zituen
arazoak eta orain arte ez dira izan
horiek gaiztatzeko gai.

Ordutik hona hainbat eta
hainbat aldiz azaldu da gai hau
bertso jaialdi, plaza eta komuni-
kabideetan. Bertso asko eta asko
izan dira afera hau aipatu dute-
nak, baina ez da aldaketa handi-
rik izan funtsean. ETB bere alde-
tik beste programa bat emititzen
hasi da: 'Bertsoz-bertso'. Lehen
ere 'Hitzetik hortzera' eman-
dako bertsoz osatzen den pro-
grama da hau eta udan ere tele-
bistako pantailan izango da.

Jose Mari Otermin ETBko
produktzio buruak ez du lehen ka-
leratu zuten idatzian aipatzen
denaz gain beste ezer adierazte-
ko asmorik. Jadanik nekatuta
daude gai hoiei buruzko eran-
tzunak emateaz. Hala ere, udan
bertso programa berriak jarraitu
egingo duela dirudi. Auzia ez
doa Euskal Herriko Bertsolari
elkarteak nahiko zukeen bidetik,
baina badirudi alde horretatik ez
dituela desadostasun horrek asko
ardurutzen.

'Bertsoz bertso' programaren
inguruan bertsolaritzaren mun-
dun dabilzanek zer pentsatzen
duten jakiteko asmotan hiru per-
sonak hiru galdera erantzun di-
tuzte.

Galderak

- 1.— Zein da 'Bertsoz bertso' programari buruz daukazu iritzia?
- 2.— Bertsolaritzari kalterik egiten al dio programa honek?
- 3.— Zein izango litzateke honelako programa batentzat formula egokia?

NATXI ARANBURU

Bizkaiko Bertsolari Elkartearen lehendakaria

- 1.— Gastatutako produktu bat da hori. Tokiz kanpo agertzen dira bertsoak. Erretako produktu baten usaina dario.
- 2.— Kaltegarri ez dakit den, baina gustua galdutako fruitua jaten ari zarela ematen du. Beste aldetik, erakunde publiko baten

eta herri ekimen baten artean gauzak behar den moduan egi-
teko aukera galdu dela uste dut.
3.— Bertsolariek esan dute zein den egokiena, honelako sorme-
nezko eta bat-bateko produktu
batek bertsolarien onarpena izan
behar duela.

IÑAKI MURUA

Bertsolaria

- 1.— Niri iruditzen zait lekuz kanpo, desfasatuta eta gaurkotu-
sunik ez duen programa bat dela.
- 2.— Bai materiala eta bai lehen hainbat aldiz entzundako ber-
tsoak eta abar, gogogabetu egiten duela bertsozalea ezta? eta az-
kenean material bat erre egiten du, pertsona bat, irudi bat ere bai,
eta programa bat bera ere bai. Erabat kaltegarria da.

3.— Nire ustez bide egokia le-
hengoari heltzea litzateke. 'Hi-
tztetik hortzera-k' izan zuen filo-
sofiari jarraitzea eta ahalik eta
gehien zabaltzea programa ho-
rretatik pasatu daitezkeen ber-
tsolarien zerrenda eta eduki di-
daktikoa nire ustez gordetzea
neurri handi batean, agian lehen
baino gehiago. Bertso kopurua
lehen ondo zegoela uste dut.

RUFINO IRAOLA

Idazlea eta bertsozalea

- 1.— Polemikaren tartean sortu da ezta? Horren ondorioz lehen-
go bertso jarrien programa be-
zala eta alde horretatik errepika-
pen guztiek duten alde txarra dauka.
- 2.— Bertsoaren erakuntza al-
detik ez dakit hain kaltegarria
izan daitekeen. Ez dakit nik kal-
tegarria izan daitekeen ala ez.

Orain nik ez dakidana egokia den ala ez den hain egokia. Kaltega-
rria baino gehiago desegokia
dela esango nuke.
3.— Nire iritziz, formula ego-
kiena izango litzateke hor dau-
den bi aldeek, Euskal Herriko
Bertsolari elkarteak eta Euskal
Telebistak, nolabaiteko adosta-
suna lortuko balute.

IRAGARKI MERKEAK (943) 300222

BIDAIAK

PORT AVENTURA ASTE HONETAKO ABENTURA

LITERADUN AUTOBUSEAN

ASTEBURUKO IRTEERAK, GASTEIZ, BILBO,
DONOSTIA ETA IRUÑETIK.....11.575Pztatik
aurrera

BARNE: LITERADUN AUTOBUSA
KANPINA DUTXATZEKO ERABILTZEA
PORT AVENTURARA BI EGUNETAN
JOATEKO SARRERAK
BI GOSARI KANPINEAN

Erreserbak telefonoz: **46 16 08**
Urbietan, 59 San Martzial, 1
Tel.: 46 06 88 - DONOSTIA - Tel.: 42 00 71

SORT "NOGUERA PALLARESA"

LARUNBATETIK LARUNBATERA

(UZTAIL ETA ABUZTUAN).....50.600pzt.

BARNE: OSTATUA ETA OTORDU GUZTIAK
● AUTOBUSA + GIDARI LAGUNTZAILEA
● EKINTZETARAKO MONITOREA
● EKINTZETARAKO MATERIALA
● TRASLADOAK
● GELA MULTIPLEAK
● «EL VIASEG» ASEGURUA

EKINTZAK: RAFTING 2 EGUNETAN, ARROILA
JAITSIERA, HYDROSPEED, ZALDIZ EGINDA-
KO TXANGOA ETA ARKO TIRAKETA

E.H. SUKARRA

Tel.: 12 14 01

E I B A R

TRIKITIXA KONTRAIRO

Tel.: 27 47 49

GASTEIZ

ARKAITZ

DANTZA TALDEA

Alexander Fleming, 1-1B ☎ 51 57 51 EPI

ERRETERIA

31 x 10 mm

EGUN BAT 580 pta/18 l
ASTEBETE 2.890 pta/91 l
BI ASTE 4.830 pta/154 l
HILABETE 7.510 pta/238 l

31 x 15 mm

EGUN BAT 1.155 pta/36 l.
ASTEBETE 5.670 pta/179 l.
BI ASTE 9.870 pta/315 l.
HILABETE 13.755 pta/438 l.

31 x 33ko
BI MODULO

EGUN BAT 4.620 pta/147 l
ASTEBETE 22.470 pta/714 l
BI ASTE 39.690 pta/1.260 l
HILABETE 55.125 pta/1.750 l

IRAUNKORRAK

TXARANGA (Tolosa)

67 48 64 (Mikel)
67 17 11 (Ibon)
(943) 65 21 53 (Jabi)

Baserrira salgai:
Bidarian (Gipuzkoa)
Tel.: (943) 28 62 35

TRIKITI ESKOLA

Tel.: 79 84 80
ARRASATE

SEBASTOPOLEKO TITIRITEROAK

TF: 908 77 23 47

UDAGIROA

Santamañak OTXANDION

Otxandiokoek ondo dakite jaiegunak aukeratzen. Inguruko herrietan Karmenak amaitu eta besteetan Santioak hasteke daudenean, Santamañak han. Ez da giro izango!

Kaixo, Santamaña

MONIKA BELASTEGI

Pozik daude otxandioarrak Santa Mariña jaiak hasi direla eta. Sinesten ez didanak, atzo gaueko hamarretan Otxandioko enparantzan egotea baino ez zeukan, eta udaletxetik botatako txupinazoarekin batera bertako aurpegi irribarretsua ikusi.

Euskaldunok berbenetan dantza egitea oso gustoko dugularik, otxandioarrak ezin izan gutxiago, eta Arkaitz taldeak lagunduta hantxe aritu ziren beren dohaiak erakusten, gauak aurrera jotzen zuen ahala.

Gaur goizean, etxera goiz erretiratu ziren txintxoek, goizeko zortzietako sokamuturrean korrika egiteko aukera izango dute.

Eguerdian, meza gustoko duena Santa Mañaren omenezko Meza Nagusia joan daiteke hamabi terdian, eta atsegin ez duenak, poteoan ibiltzea dauka, bide batez enparantzan dantzan egingo duen Urduri taldearen saioa ikusiz. Gaueko hamaika terdian, su artifizialak ikusi ahal izango dira Zeanuriko Astondoa pirotekniaren eskutik. Eta ostean, Akelarre taldearekin dantzaldia.

Biharko eguna lasaiagoa

Biharko eguna lasaiagoa dator. Umeek goizean hasi eta arratsaldera bitartean jolasak izango dituzte plazan, eta herriko artisten lanak gozatu nahi dituztenen-

Gaur gauean Akelarre taldeak jarriko ditu dantzan otxandioarrak.

EGITARAUA

GAUR

- 08.00 Sokamuturra plazan.
- 12.30 Meza nagusia, Santa Mañaren omenez.
- 01.30 Urduri dantza taldearen saioa plazan.
- 18.00 Pilota partiduak plazako pilotalekuan.
- 20.00 Fanfarreak herriko kaleetan zehar.
- 23.30 Su festa, Zeanuriko Astondoa etxearen eskutik.
- 24.30 Akelarre taldea.

tzako, berriz, Pintura eta Eskularten Ikastarotan zehar eginda-koak egongo dira ikusgai Andresa Landa Ikastolan. Eta gero ohera, biharamunean lan egin behar baita.

Dena den, ez pentsa asteazkenean amaitzen direnik jaiak, ostegun eta ostiralean atsedean hartu ostean, larunbatean jarraitu egingo baitute. Eta ondo jarraitu gainera, eguerdian herri bazkaria egongo baita San Martingo zuhaitzian.

Penaz izan arren, jaiak agur egiteko eguna ere heltzen da, eta otxandioarrei igandean tokatuko zaie. Hala ere, egun osoa daukate

ondo pasatzeko eta hainbat gauza ikusteko. Ikusteko, adibidez, Otxandioko argazki zaharrak, gehien bat nekazaritza munduko tresnak, eta Arratia-Nerbioiko 5-B herrietako erakusketa ibiltaria udaletxean. Ordu bata eta erdiak aldera, Andikonan gerra garaian hildakoei omenaldia egingo zaie, kanta eta aurrekuarekin. Eta egarria piztuz gero, limoi-ura emango da plazan.

Ordu bi eta erdian agur esan beharko diete jaiak. Nahiz eta norbaitek agurrak tristeak direla esan, hauek esarari buelta eman eta kantuz agurtzen dituzte jaiak, Agur Santa Mariña kantatuz.

Jaiak dira gainera.

ZORNOTZAN

22.00 Iparraldeko kantak izango dira plazan Erramun Martikorena eta Altxikitarrekin.

AÑORGAN

19.30 'Estropadak' ikus-entzunezkoa izango da. Javier Juanesek egina.

UZTARITZEN

12.00 Aperitibo orduko dantzaldia Arretz tabernan.

17.00 Oihala altxatzea.

18.00 Joko garbi partiduak herriko frontoian.

19.00 Aperitibo kontzertua pilotalekuko jatetxean.

24.00 Zezen suzkoa.

ZALDIBARKO GOIERRI AUZOAN

12.00 Meza hildako auzokoen omenez.

20.00 Sardina jana, kofradiak gonbidatuta.

HERRIKO TABERNA

Jaietan ere, eutsi

Artekale, 15

OTXANDIO

OTXANDIOKO UDALAK

Jai zoriontsuak opa dizkizue!

Jai zoriontsuak opa dizkizuegu

Egunkaria

HAITZ TABERNA

ARTEKALE, 32 - OTXANDIO - 45.01.56 tel.

GOIKOETXEA TABERNA

OLETA / ARABA / (945) 45 01 71 tel.

LASTRA JATETXEA

Eguneroko Menua ♦ Babarrunak

OLETA (ARABA) - Tel.: (945) 45 03 63

Gure Etxea

JATETXEA

Karta

Eguneko Menua

Urigoiena, 17 - OTXANDIO - 45.02.00 tel.

LUKI HARATEGIA

Artekale, 29

Tel.: 945 - 45 00 69

OTXANDIO

MUSIKA

■ BAKIO

Oleg Marshhev pianojolea Andra Mari elizan 20.00etan, IX. Musika Astearen barruan.

■ BARAKALDO

Urramak eta Suga folk taldeak txosnak dauden inguruan 22.00etan.

Trabuko taldearekin dantzaldia txosnak dauden inguruan 00.00etan.

Deskarridos Katrena aretoan 20.00etan.

■ GASTEIZ

Udal Musika Bandaren emanaldia Musikaetxean 20.00etan.

■ OTXANDIO

Akelarre taldearekin erromeria plazan 23.00etan, jaien barruan.

■ SANTURTZI

Tapia eta Leturia Band plazan 23.00etan, jaien barruan.

■ ZORNOTZA

Eramun Martikorena eta Altxikitarrek plazan 22.00etan.

DANTZA

■ OTXANDIO

Urduri taldearen dantza saioa plazan 13.30etan, jaien barruan.

BESTELAKOAK

■ MIARRITZE

Yannick Jaulin kontalaria kasinoan 21.30etan.

ZINEMA-BIDEOA

■ BILBO

'Les Dames du Bois de Boulogne' filmea Arte Ederretako museoan 17.00etan, jatorrizko bertsoan. Zuzendaria: Robert Bresson.

'Niño Leon' filmea Foruen plazan euskaraz 22.30etan, Aire Libreko Zinemaldiaren barruan. Zuzendaria: Patrick Grandperret.

■ SEGURA

'Gipuzkoa 1915-1940' diapositiba emanaldia plazan 23.00etan. Diapositiba horien egileak: Gema Arrugaeta eta Kepa Gonzalez.

HITZALDIAK

■ GASTEIZ

'Munduko II. Gerrate handia' hitzaldia Ricardo Artola historialariaren eskutik Araba aretoan 10.00etan, 'Gerra eta oroitzapena: Munduko II. Gerratea 50 urte ondoren' jardunaldien barruan.

'II. Gerrate handia: geostategia eta hiritarren arteko gatazka artean' hitzaldia Juan Pablo Fusi Madrilgo Unibertsitate Complutenseko irakaslearen eskutik Araba aretoan 12.00etan, 'Gerra eta oroitzapena: Munduko II. Gerratea 50 urte ondoren' jardunaldien barruan.

■ ZUMAIA

'Zumaia antzerkilariak' mahaingurua Preofesional

Zaharrean 20.00etan. Par-taideak: Jontxu Alzibar, Karmen Balentziaga, Abelin Lizazisoro, Inazio Tolosa eta Kandido Uranga.

ANTZERKIA

■ BARAKALDO

Paco Obregonen 'Flash-Bang' obra antzeztuko dute Carlos Videsen zuzendaritzapean Barakaldo antzokian 22.30etan. Uztailaren 23ra arte.

■ DONOSTIA

Tantaka konpainiak 'Todas culpables' obra antzeztuko du Victoria Eugenia antzokian 20.00etan, Pere Sagristaren zuzendaritzapean.

■ SANTURTZI

Gaitzerdi Antzerkia taldeak 'Impresiones' muntaia eskainiko du txosnak dauden inguruan 21.00etan eta 22.00etan, jaien barruan.

LEHIAKETAK

■ ARETXABALETA

Jose Maria Arizmendiarrera X. Lehiaketa antolatuko du Gizabide fundazioak. Euskal Herriaren Irakaskuntza Ertainean ari den edozein ikasleak har dezake parte. Lehiaketako oinarriak nor berak bere ikastetxean eskatu. Lanak azaroaren 7rako aurkeztu behar dira Fundazioaren egoitzan: Larrin Plaza, Aretxabaleta —Gipuzkoa— 20.550 (943) 79 31 32 — 79 79 22).

■ ARRASATE

'Gazteok Bizikletan' VII. Argazki Lehiaketa antolatuko du Udaleko Gazte Zerbitzuak. Gaia 'Gazteon bizikletan' da. Zuri-beltz edo koloredun argazkiak aurkeztu behar dira. Kategoria bi bereiztuko dira: alde batetik Deba Garaiko 14-18 urte bitarteko gazteak, eta bestalde, 19-35 urte bitarteko edozein. Lehen kategoriakoek nahi dituzten neurriko lanak aurkeztu ditzakete. Bigarren kategoriakoek, berriz, gutxienez 18x24 zentimetrokoa eta gehienez 30x40 zentimetrokoa. Lanak aurkezteko epea urriaren 11n amaituko da. Lanak Arrasateko Udaletxean aurkeztu behar dira, Gazte Zerbitzuan. Informazio gehiago nahi izanez gero, (943) 77 00 65 telefono zenbakira deitu.

■ ARRIGORRIAGA

Haur-liburu Lehiaketa Santa Maria Fundazioak antolatuta. Idazlanak 35 foliotako izan beharko du gutxienez, biko tarteak utziz betetzen direlarik folioak eta alde batetik bakarrik. Idazlanek argitaragabeak izan behar dute eta euskaraz idatziak. Lanak helbide honetara bidali behar dira: Santa Maria Fundazioa (Haur-Liburu Lehiaketa), Txako auzoa, 3, Arrigorriaga, 48480 (Bizkaia). Lanak aurkezteko epea irailaren 15ean amaituko da. Informazio gehiago nahi izanez

Gaitzerdi taldea Santurtzin

Gaitzerdi antzerki taldeak 'Impresiones' muntaia interpretatuko du gaur Santurtzin (Bizkaia). Muntaia hori birritan eskainiko dute gainera; lehenbizi gaueko bederatzietan, eta, ondoren, gaueko hamarretan. Biak ere toki berean, jaietako txosnak ipinita dauden inguruan, hain zuzen.

gero, (94) 671 17 54 telefono zenbakira deitu.

VIII. Argazki Lehiaketa Udalak antolatuta. Nahi duten guztiak har dezake parte. Zuri-beltzeko lanak aurkeztu behar dira. Gaia librea da. Lanak kultur etxean aurkeztu behar dira (Urgoiti ibilbidea, 8). Lanak aurkezteko epea abenduaren 1ean amaituko da.

■ AZKOITIA

Bizenta Mogel 14. Ipuin Lehiaketa antolatuko du Azkoitiko kultur elkarteak. Lehiaketan parte hartzeko baldintzak: hemezortzi urtetik gora izatea, lanak euskaraz idaztea, orriaren alde bate-tik bakarrik eta tarte bikoitzez mekanografiatua izatea, eta gutxienez lau orri eta gehienez hamar orri izatea. Lanak Udaletxean aurkeztu behar dira eta epea urriaren 31n amaituko da. Informazio gehiago Udaletxean bertan.

■ BASAURI

'San Fausto Jaiak' Kartel Lehiaketa antolatuko du Udalak. Interesa duen pertsona orok har dezake parte.

Lanak aurkezteko epea irailaren 6an amaituko da. Informazio gehiago nahi izanez gero, (94) 449 16 50 - 449 90 08 telefono zenbakietara deitu.

■ BEASAIN

II. Igartza, Abentura eta Misteriozko Nobela Lehiaketa antolatuko du Udalak CAFen babesarekin. Nonnahiko edonork har dezake parte. Jatorriz euskaraz idatzia behar du izan lanak eta inoiz argitaratu gabea. Idazlanen gaia librea den arren, guztien ardatzak abentura edo misteriozko kontakizuna behar du izan. Lanak gutxienez 50 foliotako behar du izan, makinaz eta lerro artean bi tarte utzita. Lanak irailaren 15erako aurkeztu behar dira, Beasaingo Udaletxeko Euskara zerbitzuan: Euskara zerbitzua, Igartza saria, Beasaingo Udaletxea, Loinazko San Martin plaza z/g, 20200 Beasain, Gipuzkoa. Informazio gehiago nahi izanez gero Udaletxera jo.

■ BILBO

Mamiki txosna apaintzeko

ideien lehiaketa antolatuko du Mamiki konpartsak. Lanak aurkezteko epea uztailaren 20an amaituko da. Lehiaketan parte hartzeko oinarriak La Bolsa gizarte etxean hartu behar dira (Alde Zaharreko Pilota kalea, 10) asteleheneetik ostegunera bitartean, 16.00etatik 20.00etara.

Txomin Agirre Eleberri Saria antolatuko dute Euskaltzaindiak eta Bilbo Bizkaia Kutzak. Euskaraz idatzitako edozein eleberri aurkeztu daiteke. Sortzailearen adina, bizilekua edo nazionalitate ere edozein izan daiteke. Aurkeztutako lanak originala eta inoiz argitaratu gabea izan behar du. Tarte bikoitza eta orrialdearen alde batetik mekanografiaturik aurkeztu behar da lana. Milioi bat pezetako sari bakarra emango da. Urriaren 16rako aurkeztu behar dira lanak, Bilbon, Bilbao Bizkaia Kutzaren kultur aretoan (Elkano 20).

Mikel Zarate Saio Saria antolatuko dute Euskaltzaindiak eta Bilbo Bizkaia Kutzak. Euskaraz idatzitako edozein

saio aurkeztu daiteke, baina inoiz argitaratu gabea eta originala. Sortzailearen adina, bizilekua eta nazionalitatea ere edozein izan daiteke. Tarte bikoitzean eta orrialdearen alde batetik mekanografiaturik aurkeztu behar da lana. Urriaren 16a baino lehen aurkeztu behar dira lanak, Bilbon, Bilbao Bizkaia Kutzaren kultur aretoan (Elkano, 20).

Felipe Arrese Beitia Olerki Saria antolatuko dute Euskaltzaindiak eta Bilbao Bizkaia Kutzak. Euskaraz idatzitako edozein olerki aurkeztu daiteke, baina inoiz argitaratu gabea eta originala behar du izan. Sortzailearen adina, bizilekua eta nazionalitatea edozein izan daiteke. Lerro bikoitzean eta orrialdearen alde batetik mekanografiaturik aurkeztu behar da lana. Urriaren 16an amaituko da lanak aurkezteko epea. Bilbon aurkeztu behar dira lanak, Bilbao Bizkaia Kutzaren kultur aretoan (Elkano 20).

Toribio Alzaga Antzerki Saria antolatuko dute Euskaltzaindiak eta Bilbao Bizkaia Kutzak. Euskaraz idatzitako edozein antzerki lan aurkeztu daiteke, baina inoiz argitaratu gabea eta originala behar du izan. Tarte bikoitzean eta orrialdearen alde batetik mekanografiaturik aurkeztu behar da lana. Urriaren 16rako aurkeztu behar dira lanak, Bilbon, Bilbao Bizkaia Kutzaren kultur aretoan (Elkano, 20).

R. M. Azkue Gazteentzako Saria antolatuko dute Euskaltzaindiak eta Bilbao Bizkaia Kutzak. Euskaraz idatzitako edozein narrazio edo olerki-lan aurkeztu daiteke, baina originala eta inoiz argitaratu gabea. Egilearen bizilekua edo nazionalitatea edozein izan daiteke, baina maila bi bereiztuko dira adinaren arabera: 1982tik 1985era bitartean jaiotakoak eta 1978tik 1981era bitartean jaiotakoak. Tarte bikoitzean eta orrialde bakoitza mekanografiaturik aurkeztu behar da lana, Bilbon, Bilbao Bizkaia Kutzaren kultur aretoan (Elkano 20). Urriaren 16an amaituko da lanak aurkezteko epea.

■ DEBA

Tene Mujika Narrazio Laburren Literatur Sariaren XIII. Deialdia. Gaia librea da. Lanak folioetan eta alde batetik mekanografiaturik aurkeztu behar dira, lerro biko tarteak utziz. Gutxienez 6 folio eta gehienez 30. Idazleak Debakoa den eta 18 urte baino gehiago edo gutxiago dituen zehaztu behar du kartazalaren barruan jarritako datuetan. Lanak Debako udaletxera bidali behar dira azaroaren 28a baino lehen. Informazio gehiago Debako Udaletxean bertan.

■ DONOSTIA

'Imagina ezazu Euskadi' Pintura, Argazki, POesia eta Ipuin Lehiaketa antolatuko du Central Hispano Bankuak (Askatasunaren Etorbidea, 17). Interesa duen orok har dezake parte. Lanak aurkezteko epea irailaren 30ean amaituko da.

JAKIN BEHARREKOAK: Ekitaldien berri emateko bidali MAKINAZ IDATZIRIKO mezuak (943) 30 02 55 fax zenbakira edo honako helbide honetara: Gudarien Etorbidea z/g 20140 Andoain, Gipuzkoa. Mezuak gure eskuetara ekitaldia baino BI EGUN lehenago helaraztea eskertuko genizueke. Agenda sailean JENDE GUZTIARI ZUZENDUTAKO HITZALDIAK, KONTZERTUAK, ERAKUSKETAK, IKASTARO EZ AKADEMIKOAK, ANTZEZ-LANAK, BERTSO SAIOAK, ZINEMA nahiz IKUS-ENTZUNEZKO EMANALDIAK eta kulturarekin zerikusia duten LEHIAKETAK argitaratzen ditugu; dena den, leku aldetik arazoak izan daitezkeenez, JASOTAKO MEZUEN IRAGARTZEA EZIN DUGU ZIURTATU.

ZINEMATOKIAK

ARABA

■ GASTEIZ

- AZUL 1. 'La casa de la colina'. Akt: Helen Slater 17.30 - 20.00 - 22.30.
- AZUL 2. 'Las aventuras de Bastian'. 17.30. 'Historias del Kronen'. Zuz: Montxo Armendariz 20.00 - 22.30.
- GURIDI. 'La princesa Cisne'. Zuz: Richard Rich 17.30 - 20.00 - 22.30.
- GURIDI. 'Un indio en Paris'. Zuz: Herve Palud. Akt: Thierry Lhermitte, Patrick Timsit 17.30 - 20.00 - 22.30.
- GURIDI. 'Batman Forever'. Zuz: Joel Schumacher. Akt: Val Kilmer, Tommy Lee Jones, Jim Carrey, Nicole Kidman 17.30 - 20.00 - 22.30, 13 gorak.
- GURIDI. 'El jardín mágico de Stanley'. Zuz: Don Bluth, Gary Oldman 17.30 - 20.00 - 22.30.
- GURIDI. 'Sola en la penumbra'. Zuz: Michael Apted. Akt: Madeleine Stowe, Aidan Quinn 17.30 - 20.00 - 22.30.
- GURIDI. 'Círculo de amigos'. Zuz: Pat O'Connor. Akt: Chris O'Donnell, Minnie Driver 17.30 - 20.00 - 22.30, 13 gorak.
- MIKELDI. 'Casper'. Zuz: B. Silberling. Akt: Christina Ricci 17.15 - 19.45 - 22.15.
- MIKELDI. 'La bella durmiente'. Walt Disney 17.30. 'La hija del Puma'. Zuz: Ulf Hultberg 20.00 - 22.30.
- MIKELDI. 'Sin Piel'. Zuz: Alessandro D'Alatri 17.30 - 20.00 - 22.30.
- MIKELDI. 'El regreso de Lassie'. Zuz: Daniel Petrie 17.30 - 20.00 - 22.30.
- MIKELDI. 'Casper'. Zuz: B. Silberling 17.30 - 20.00 - 22.30.
- MIKELDI. 'Batman Forever'. Zuz: Joel Schumacher. Akt: Val Kilmer, Tommy Lee Jones 17.30 - 20.00 - 22.30.
- SAMANIEGO. 'El libro de la selva'. Zuz: Stephen Sommers. Akt: Jason Scott Lee 17.30. 'Rápida y mortal'. Zuz: Sam Raimi. Akt: Sharon Stone, Gene Hackman 20.00 - 22.30, 13 gorak.
- SAMANIEGO. 'El guardián de las palabras'. Akt: Macaulay Culkin, Christopher Lloyd 17.30 - 20.00 - 22.30.
- SAMANIEGO. 'Angeles'. Zuz: William Dear. Akt: Danny Glover, Brenda Fricker 17.30. 'Doble Dragón'. Zuz: James Yurich. Akt: Robert Patrick, Mark Dacascos, Scott Wolf 20.00 - 22.30.
- SAMANIEGO. 'Elisa'. Zuz: Joan Becker. Akt: Gerard Depardieu, Vanessa Paradis 17.30 - 20.00 - 22.30, 18 gorak.

BIZKAIA

■ BILBO

- ABRA. Ez dago emankizunik.
- ASTORIA. 'Batman Forever'. Zuz: Joel Schumacher. Akt: Tommy Lee Jones, Jim Carrey 17.15 - 19.45 - 22.15, 13 gorak.
- AVENIDA. 'El jardín mágico de Stanley'. Zuz: Don Bluth, Gary Oldman 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.00.
- AVENIDA. 'Batman Forever'. Zuz: Joel Schumacher. Akt: Tommy Lee Jones, Jim Carrey 11.15 - 17.15 - 19.45 - 22.00, 13 gorak.
- AVENIDA. 'Angeles'. Akt: Danny Glover, Christopher Lloyd 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.00.
- AVENIDA. 'El regreso de Lassie'. Zuz: Daniel Petrie 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.00.
- AVENIDA. 'Casper'. Zuz: Brad Silberling. Akt: Christina Ricci 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.00.
- AVENIDA. 'El libro de la selva'. Akt: Jason Scott Lee 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.00.
- AYALA. 'La mascara'. Akt: Jim Carrey 17.30. 'Pulp Fiction'. Zuz: Quentin Tarantino 19.45 - 22.30.
- CAPITOL. 'Historias del Bronx'. Zuz: Robert de Niro 17.15 - 19.45 - 22.30, 13 gorak.
- CAPITOL. 'Un indio en Paris'. Zuz: Herve Palud 17.30 - 20.00 - 22.30.
- CAPITOL. 'Batman Forever'. Zuz: Joel Schumacher 17.00 - 19.45 - 22.30.
- CAPITOL. 'El guardián de las palabras'. Akt: Macaulay Culkin 17.30. 'Rápida y mortal'. Akt: Sharon Stone, Gene Hackman 20.00 - 22.30, 13 gorak.
- CONSULADO. 'Major League II'. 17.30 - 20.00 - 22.15.
- IDEALES 1. 'El regreso de Lassie'. Zuz: Daniel Petrie 17.30 - 20.00 - 22.30.
- IDEALES 2. 'La princesa Cisne'. Zuz: Richard Rich 17.30 - 20.00 - 22.30.
- IDEALES 3. 'Círculo de amigos'. Akt: Pat O'Connor 17.30 - 20.00 - 22.30, 13 gorak.
- IDEALES 4. 'Antes de amanecer'. Akt: Ethan Hawke, Julie Delpy 17.30 - 20.00 - 22.30.
- IDEALES 5. 'Major League II'. Akt: Charlie Sheen, Tom Berenger 17.30 - 20.00 - 22.30.
- IDEALES 6. 'El jardín mágico de Stanley'. Zuz: Don Bluth, Gary Oldman 17.30 - 20.00 - 22.30.
- IDEALES 7. 'La hija del puma'. 17.30 - 20.00 - 22.30.
- IDEALES 8. 'Doble Dragón'. Zuz: James Yurich 17.30 - 20.00 - 22.30, 13 gorak.
- MIKELDI. 'Casper'. Zuz: Brad Silberling.

Clevelandekoak irabazi nahian

Beisbola maite dutenentzat 'Major League II' komedia estreinatu berri da. 1989. urtean aurkeztu zen filme horren lehenengo zatian bezalaxe, honetan ere Clevelandeko Indioak dira protagonistak. Gainera, aktore taldea ia ez dute aldatu filmearen arduradunek. Bertan lan egin duten aktoreen artean Tom Berenger, Charlie Sheen, Corbin Bernsen eta Omar Epps topatuko dituzue.

- Akt: Christina Ricci 17.30 - 20.00 - 22.30.
- MIKELDI. 'Una pandilla de pillos'. Zuz: Penelope Spheeris 17.30. 'Elisa'. Akt: Gerard Depardieu, Vanessa Paradis 20.00 - 22.30, 18 gorak.
- MIKELDI. 'Rob Roy'. Zuz: Michael Caton-Jones. Akt: Liam Neeson, Jessica Lange 17.00 - 19.45 - 22.30, 13 gorak.
- MULTI 1. 'Ed Wood'. Zuz: Tim Burton 11.15 - 17.30 - 19.45 - 22.30, (Jatorrizko bertsoan).
- MULTI 2. 'El libro de la selva'. Akt: Jason Scott Lee 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30.
- MULTI 3. 'Historias del Kronen'. Zuz: Montxo Armendariz 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30, 18 gorak.
- MULTI 4. 'Rápida y mortal'. Akt: Sharon Stone, Gene Hackman 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30, 13 gorak.
- MULTI 5. 'La bella durmiente'. 11.15 - 17.30. 'Águilas no cazan moscas'. 19.45 - 22.30.
- MULTI 6. 'El balneario de Battle Creek'. Zuz: Alan Parker 11.00 - 17.15 - 19.45 - 22.15, 13 gorak.
- MULTI 7. 'Comer, beber, amar'. 11.15 - 17.15 - 19.45 - 22.15.
- MULTI 8. 'Kalifornia'. 11.15 - 17.30 - 20.00 - 22.30.

■ ALGORTA

- GUREA. 'Dos tontos muy tontos' 18.00 - 20.00.

■ AREETA

- GRAN CINEMA. 'Casper' 17.30 - 22.00. (Etenik gabeko emankizuna).

■ BARAKALDO

- DUPLEX A. 'Un indio en Paris'. Zuz: Herve Palud 17.30 - 20.00 - 22.30.
- DUPLEX B. 'Casper'. Zuz: Brad Silberling 17.15 - 19.45 - 22.30.
- MAX CENTER. 'El regreso Lassie'. Zuz: Daniel Petrie 17.30 - 20.00 - 22.30.
- MAX CENTER. 'La princesa Cisne'. Zuz: Richard Rich 17.30 - 20.00 - 22.30.
- MAX CENTER. 'Casper'. Zuz: Brad Silberling 17.30 - 20.00 - 22.30.
- MAX CENTER. 'Rob Roy'. Akt: Liam Neeson, Jessica Lange. 17.00 - 19.45 - 22.30.
- MAX CENTER. 'Doble Dragón'. Zuz: James Yurich 17.30 - 20.00 - 22.30.
- MAX CENTER. 'Angeles'. Akt: Danny Glover 17.30 - 20.00 - 22.30.
- MAX CENTER. 'Major League II'. Akt: Tom Berenger 17.30 - 20.00 - 22.30.
- MAX CENTER. 'Historias del Bronx'. Zuz: Robert de Niro 17.00 - 19.45 - 22.30, 13 gorak.
- MAX CENTER. 'Batman Forever'. Zuz: Joel Schumacher 17.00 - 19.45 - 22.30.
- MAX CENTER. 'El jardín mágico de

- Stanley'. Zuz: Don Bluth, Gary Oldman 17.30 - 20.00 - 22.30.
- MAX CENTER. 'Un indio en Paris'. Zuz: Herve Palud 17.30 - 20.00 - 22.30.
- MAX CENTER. 'Círculo de amigos'. Zuz: Pat O'Connor 17.30 - 20.00 - 22.30.

■ BASAURI

- SOCIAL ANTZOKIA. 'Rápida y mortal' 20.00 - 22.30.

■ ELORRIO

- ARRIOLA. Ez dago emankizunik.

■ GERNIKA

- GERNIKA. Ez dago emankizunik.

■ LEKEITIO

- ANTZOKI. Ez dago emankizunik.

■ ONDARROA

- BIDE ONERA. 'La muerte y la doncella' 19.00 - 22.15.

■ PORTUGALETE

- COLISEO JAVA. 'Batman Forever' 17.30 - 19.45 - 22.00.

■ SANTURTZI

- SERANTES. Ez dago emankizunik.
- SERANTES. 'Batman forever' 17.15 - 19.45 - 22.15, 13 gorak.
- SERANTES. 'Casper' 17.30 - 19.45 - 22.15.

■ SESTAO

- AMEZAGA. 'Rob Roy' 20.00.

■ ZORNOTZA

- ZORNOTZA ARETOA. Ez dago emankizunik.

GIPUZKOA

■ DONOSTIA

- ASTORIA 1. 'Batman Forever'. Zuz: Joel Schumacher. Akt: Val Kilmer, Tommy Lee Jones 17.00 - 19.30 - 22.15.
- ASTORIA 2. 'Major League II'. Zuz: David S. Ward. Akt: Charlie Sheen, Tom Berenger 17.00 - 19.30 - 22.15, 13 gorak.
- ASTORIA 3. 'Casper'. Zuz: Brad Silberling. Akt: Christina Ricci 17.30 - 20.00 - 22.45.
- ASTORIA 4. 'Antes de amanecer'. Zuz: Richard Linklater. Akt: Ethan Hawke, Julie Delpy 17.30 - 20.00 - 22.45.
- ASTORIA 5. 'La princesa Cisne'. Zuz: Richard Rich 17.00 - 19.30. 'Kalifornia'. Zuz: Dominic Sena. Akt: Brad Pitt, Juliette Lewis 22.15 - 18 gorak.
- ASTORIA 6. 'Una historia del Bronx'. Zuz: Robert de Niro. Akt: Robert de Niro, Chazz Palminteri 17.00 - 19.30 - 22.15, 13 gorak.

- ASTORIA 7. 'El Guardián de las Palabras'. Zuz: Jose Johnston, Maurice Hunt. Akt: Macaulay Culkin, Christopher Lloyd 17.30 - 20.00 - 22.45.

- PETIT CASINO 1. 'El regreso de Lassie'. Zuz: Daniel Petrie 17.15 - 19.45 - 22.30.

- PETIT CASINO 2. 'El perfume de Yvonne'. Zuz: Patrice Leconte 17.15 - 19.45 - 22.30, 13 gorak.

- PETIT CASINO 3. 'El jardín mágico de Stanley'. Zuz: Don Bluth, Gary Oldman 17.00 - 19.30. 'Rob Roy'. Zuz: Michael Caton Jones. Akt: Liam Neeson, Jessica Lange 22.15, 13 gorak.

- TRUEBA 1. 'Casper'. Zuz: Brad Silberling. Akt: Christina Ricci 17.00 - 19.30 - 22.15.

- TRUEBA 2. 'Hombres de acero'. Zuz: Perry Lang. Akt: Dolph Lundgren 17.15 - 19.45 - 22.30, 18 gorak.

- ANTZOKI ZAHARRA. 'Ed Wood'. Zuz: Tim Burton. Akt: Johnny Depp, Martin Landau, Sarah Jessica Parker 17.15 - 19.45 - 22.30, (Jatorrizko bertsoan).

- VICTORIA EUGENIA. Ikus antzerkia.

- SAVOY. 'Maldito Nick'. Zuz: Michael Stenberg. Akt: Bridget Fonda, Phoebe Cates 17.15 - 19.45 - 22.30.

■ ARRASATE

- ALAI. 'Rápida y mortal' 19.00 - 21.30.

■ AZKOITIA

- BAZTARTXO. Ez dago emankizunik.

■ AZPEITIA

- SOREASU. Ez dago emankizunik.
- ZELAITXO. Ez dago emankizunik.

■ BEASAIN

- USURBE. Ez dago emankizunik.

■ BERGARA

- NOVEDADES. Ez dago emankizunik.

■ BILLABONA

- GUREA. Ez dago emankizunik.

■ DEBA

- ZUBELTZU. Ez dago emankizunik.

■ EIBAR

- RIALTO. 'Casper' 19.30 - 22.15.

- UNZAGA. 'Batman Forever' 19.30 - 22.15.

■ ELGOIBAR

- HERRIKO ANTZOKIA. Ez dago emankizunik.

TENTACIONES

- Jason James Richter, Melody Kay 14.30 - 19.45 - 22.15.
- MARINE. 'Dum et Dumber'. Zuz: Peter Farelly. Akt: Jim Carrey, Jeff Daniels 14.30 - 19.45 - 22.15.

■ MIARRITZE

- COLISEE. Ez dago emankizunik.
- ROYAL. 'Batman Forever'. Zuz: Joel Schumacher 14.30 - 19.45. 'Bad Boys: flic de choc'. Zuz: Michael Bay. Akt: Martin Lawrence, Will Smith 17.00 - 22.15.
- ROYAL. 'Adultere mode d'emploi'. Zuz: Christine Pascale 14.30 - 19.45. 'Boarding Zone'. Zuz: Gerald D'Ugan 17.00 - 22.15.
- ROYAL. 'La Belle au bois dormant'. Walt Disney 14.30. 'Les 101 dalmatiens'. Walt Disney 17.00. 'Gazon maudit'. 19.45. 'Pulp Fiction'. Zuz: Quentin Tarantino. Akt: Uma Thurman, Harvey Keitel 22.15.

NAFARROA

■ IRUÑEA

- GOLEM. 'Casper'. Zuz: Brad Silberling. Akt: Christina Ricci, Bill Pullman 17.30 - 20.10 - 22.45.
- GOLEM. 'Batman Forever'. Zuz: Joel Schumacher. Akt: Val Kilmer, Nicole Kidman 17.15 - 20.00 - 22.30.
- GOLEM. 'Kalifornia'. Zuz: Dominic Sena. Akt: Brad Pitt, Juliette Lewis 17.15 - 20.00 - 22.30, 13 gorak.
- GOLEM. 'Flamenco'. Zuz: Carlos Saura 22.45.
- GOLEM. 'Rob Roy'. Zuz: Michael Caton Jones. Akt: Liam Neeson, Jessica Lange 22.30, 18 gorak.
- GOLEM. 'Historias del Kronen'. Zuz: Montxo Armendariz 17.30 - 20.10.
- GOLEM. 'El regreso de Lassie'. Zuz: Daniel Petrie 17.15 - 20.00.
- GOLEM. 'Un indio en Paris'. Zuz: Herve Palud 17.30 - 20.10 - 22.45.
- ITURRAMA. 'Dos tontos muy tontos'. Zuz: Peter Farelly 17.30. 'La boda de Muriel'. Zuz: P. J. Hogan 20.00 - 22.30, 13 gorak.
- ITURRAMA. 'Asterix en America'. 17.30. 'El Profesional'. Zuz: Luc Besson 20.00 - 22.30, 18 gorak.

- ITURRAMA. 'Mujercitas'. Zuz: Gillian Armstrong. Akt: Winona Ryder, Gabriel Byrne 17.30 - 20.00. 'Exótica'. Zuz: Atom Egoyan 22.30, 13 gorak.
- ITURRAMA. 'Velocidad terminal'. Zuz: Deran Sarafian. Akt: Charlie Sheen, Massajia Kinski 17.30 - 20.00 - 22.30, 13 gorak.

- ITURRAMA. 'Shopping'. Zuz: Paul Anderson 17.30 - 20.00 - 22.30, (Jatorrizko bertsoan).

- CARLOS III. 'Casper'. Zuz: Brad Silberling. Akt: Christina Ricci, Bill Pullman 17.30 - 20.00 - 22.30.

- PRINCIPE DE VIANA 1. 'Una historia del Bronx'. Zuz: Robert de Niro. Akt: Robert de Niro 17.30 - 20.00 - 22.30, 18 gorak.

- PRINCIPE DE VIANA 2. 'Doble Dragón'. Akt: Robert Patrick, Mark Dacascos 17.30 - 20.00 - 22.30.

- PRINCIPE DE VIANA 3. 'La princesa Cisne'. Zuz: Richard Rich 17.30 - 20.00. 'Rápida y mortal'. Akt: Sharon Stone 22.30.

- OLITE. 'La bella durmiente'. Walt Disney 17.30 - 20.00 - 22.30.

- OLITE. 'Batman Forever'. Zuz: Joel Schumacher. Akt: Val Kilmer, Jim Carrey 17.30 - 20.00 - 22.30.

- OLITE. 'Angeles'. Zuz: William Dear. Akt: Danny Glover, Brenda Fricker 17.30. 'El balneario de Battle Creek'. Zuz: Alan Parker. Akt: Anthony Hopkins, Bridget Fonda 20.00 - 22.30.

- OLITE. 'El guardián de las palabras'. Zuz: Joe Johnson, Maurice Hunt. Akt: Macaulay Culkin 17.30. 'Pulp Fiction'. Zuz: Quentin Tarantino. Akt: John Travolta, Uma Thurman, Bruce Willis 19.45 - 22.30, 18 gorak, (Jatorrizko bertsoan).

- OLITE. 'El jardín mágico de Stanley'. Zuz: Don Bluth, Gary Oldman 17.30 - 20.00 - 22.30.

- OLITE. 'Casper'. Zuz: Brad Silberling 17.15 - 19.45 - 22.30.

- OLITE. 'El regreso de Lassie'. Zuz: Daniel Petrie 17.30 - 20.00 - 22.30.

- OLITE. 'La princesa Cisne'. Zuz: Richard Rich 17.30 - 20.00 - 22.30.

- OLITE. 'Casper'. Zuz: Brad Silberling 17.15 - 19.45 - 22.30.

- OLITE. 'Rob Roy'. Akt: Liam Neeson, Jessica Lange. 17.00 - 19.45 - 22.30.

- OLITE. 'Doble Dragón'. Zuz: James Yurich 17.30 - 20.00 - 22.30.

- OLITE. 'Angeles'. Akt: Danny Glover 17.30 - 20.00 - 22.30.

- OLITE. 'Major League II'. Akt: Tom Berenger 17.30 - 20.00 - 22.30.

- OLITE. 'Historias del Bronx'. Zuz: Robert de Niro 17.00 - 19.45 - 22.30, 13 gorak.

- OLITE. 'Batman Forever'. Zuz: Joel Schumacher 17.00 - 19.45 - 22.30.

- OLITE. 'El jardín mágico de Stanley'. Zuz: Don Bluth, Gary Oldman 17.30 - 20.00 - 22.30.

- OLITE. 'Casper'. Zuz: Brad Silberling.

- OLITE. 'El regreso de Lassie'. Zuz: Daniel Petrie 17.30 - 20.00 - 22.30.

- OLITE. 'La princesa Cisne'. Zuz: Richard Rich 17.30 - 20.00 - 22.30.

- OLITE. 'Rápida y mortal'. Akt: Sharon Stone 22.30.

- OLITE. 'La bella durmiente'. Walt Disney 17.30 - 20.00 - 22.30.

- OLITE. 'Batman Forever'. Zuz: Joel Schumacher. Akt: Val Kilmer, Jim Carrey 17.30 - 20.00 - 22.30.

- OLITE. 'Angeles'. Zuz: William Dear. Akt: Danny Glover, Brenda Fricker 17.30. 'El balneario de Battle Creek'. Zuz: Alan Parker. Akt: Anthony Hopkins, Bridget Fonda 20.00 - 22.30.

- OLITE. 'El guardián de las palabras'. Zuz: Joe Johnson, Maurice Hunt. Akt: Macaulay Culkin 17.30. 'Pulp Fiction'. Zuz: Quentin Tarantino. Akt: John Travolta, Uma Thurman, Bruce Willis 19.45 - 22.30, 18 gorak, (Jatorrizko bertsoan).

- OLITE. 'El jardín mágico de Stanley'. Zuz: Don Bluth, Gary Oldman 17.30 - 20.00 - 22.30.

- OLITE. 'Casper'. Zuz: Brad Silberling 17.15 - 19.45 - 22.30.

- OLITE. 'El regreso de Lassie'. Zuz: Daniel Petrie 17.30 - 20.00 - 22.30.

- OLITE. 'La princesa Cisne'. Zuz: Richard Rich 17.30 - 20.00 - 22.30.

- OLITE. 'Rápida y mortal'. Akt: Sharon Stone 22.30.

- OLITE. 'La bella durmiente'. Walt Disney 17.30 - 20.00 - 22.30.

- OLITE. 'Batman Forever'. Zuz: Joel Schumacher. Akt: Val Kilmer, Jim Carrey 17.30 - 20.00 - 22.30.

- OLITE. 'Angeles'. Zuz: William Dear. Akt: Danny Glover, Brenda Fricker 17.30. 'El balneario de Battle Creek'. Zuz: Alan Parker. Akt: Anthony Hopkins, Bridget Fonda 20.00 - 22.30.

- OLITE. 'El guardián de las palabras'. Zuz: Joe Johnson, Maurice Hunt. Akt: Macaulay Culkin 17.30. 'Pulp Fiction'. Zuz: Quentin Tarantino. Akt: John Travolta, Uma Thurman, Bruce Willis 19.45 - 22.30, 18 gorak, (Jatorrizko bertsoan).

- OLITE. 'El jardín mágico de Stanley'. Zuz: Don Bluth, Gary Oldman 17.30 - 20.00 - 22.30.

- OLITE. 'Casper'. Zuz: Brad Silberling 17.15 - 19.45 - 22.30.

- OLITE. 'El regreso de Lassie'. Zuz: Daniel Petrie 17.30 - 20.00 - 22.30.

- OLITE. 'La princesa Cisne'. Zuz: Richard Rich 17.30 - 20.00 - 22.30.

- OLITE. 'Rápida y mortal'. Akt: Sharon Stone 22.30.

- OLITE. 'La bella durmiente'. Walt Disney 17.30 - 20.00 - 22.30.

- OLITE. 'Batman Forever'. Zuz: Joel Schumacher. Akt: Val Kilmer, Jim Carrey 17.30 - 20.00 - 22.30.

- OLITE. 'Angeles'. Zuz: William Dear. Akt: Danny Glover, Brenda Fricker 17.30. 'El balneario de Battle Creek'. Zuz: Alan Parker. Akt: Anthony Hopkins, Bridget Fonda 20.00 - 22.30.

- OLITE. 'El guardián de las palabras'. Zuz: Joe Johnson, Maurice Hunt. Akt: Macaulay Culkin 17.30. 'Pulp Fiction'. Zuz: Quentin Tarantino. Akt: John Travolta, Uma Thurman, Bruce Willis 19.45 - 22.30, 18 gorak, (Jatorrizko bertsoan).

- OLITE. 'El jardín mágico de Stanley'. Zuz: Don Bluth, Gary Oldman

Sortu
06.59

Gorde
21.42

UZTAILA
18
ASTEARTEA

Bihar
ilbehera

HOROSKOPOA

UXUE AGIRRE

ARIES
martxoak 21 — apirilak 20
Zure xarma ikusita, eulien moduan erriko dira.

TAURUS
apirilak 21 — maiatzak 20
Orkatilarainoko bainu-jantzia? Uretara sartzen bazara, ezin izango zara irten.

GEMINI
maiatzak 21 — ekainak 20
Eguzkiak gehiagi berotzen duela, euria nazkagarria dela... Zer nahi duzu?

CANCER
ekainak 21 — uztailak 21
Belarrietan agujetak? Normala. Besteen hizketaldiak entzun nahi dituenari...

LÉO
uztailak 21 — abuztuak 23
Telefono gorria? Zure hizketaldiak entzun ostean, ez nau harritzen gorritu izanak.

VIRGO
abuztuak 24 — irailak 23
Erabakia hartu baduzu, aurpegia eman eta ez ezkutatu!

LIBRA
irailak 24 — urriak 23
Keinuka? Komunikatzeko modu berria? Komunikatzeko era bai, baina berria ez.

SCORPIUS
urriak 24 — azaroak 23
Zer dira bizkarrean irten zaizkizun tontor-txo bi horiek? Hegoak dira!

SAGITARIUS
azaroak 23 — abenduak 23
Sanferminak amaitu direlako triste? Atean dira Gasteizko Andre Mari Zuriak...

CAPRICORNIUS
abenduak 24 — urtarrilak 20
Ipurdia ezin sekula geldi izan. Ipurterrea zara gero!

AQUARIUS
urtarrilak 21 — otsailak 18
Ez iezaiozu buelta gehiago eman. Zorabiatuta amaituko duzu eta ez du merezi.

PISCIS
otsailak 19 — martxoak 20
Alferrik da. Ez zaitez buelta ematen saiatu; tortila erdia lurrera eroriko baitzaizu.

EFEMERIDEAK

'Euskal-erria' aldizkariaren sorrera

1880. urteko uztailaren 18an 'Euskal-erria' euskal aldizkariaren lehendabiziko alea kaleratu zen. Jose Manterolak sortu zuen, Donostian. Euskal Herriko bizimodu, kultura, ohitura eta hizkuntzaren inguruko berri ematen zuen. Manterolaren ondoren, A. Arzak, F. Lopez Alen eta T. Alzaga izan ziren zuzendari. Hogeita hamasei urte iraun zuen 'Euskal-erria' aldizkariak; hau da, 1918an desagertu zen.

1833. Bere kontura herrietan hainbat eskola eraiki zituen Pedro Biteri jaio zen Arrasaten. (Gipuzkoa).

1946. Ikurrina jartzeagatik Joseba Elozegi espetxera eraman zuten. **SANTUAK.** Marina, Emiliano.

TELEFONOAK

Hegoaldetik Iparraldera
hots egiteko: 07-33-
aurrezenbakia.

Iparraldetik Hegoaldera:
19-34- (eta 45, 4, 43 edota 48,
Araba, Bizkaia, Gipuzkoa edo
Nafarroara deituz gero).

Hegoaldeko herrialdeen
artean:
Araba: 945-
Bizkaia: 94-
Gipuzkoa: 943-
Nafarroa: 948-

IPARRALDEA	
Kostaldeko ospitalea	59 44 35 35
SAMU	15/ 59 63 33 33
Pozoindatze kasuetan	56 96 40 80
Suhiltzaileak	18
Suhiltzaileak BAmen	59 63 55 55
Polizia	17
Baionako Suprefetura	59 59 09 19
Elektrika-gas arazokak	14/59 52 10 18
Errepideetako berri	56 96 33 33
Kontseilu Orokorra	59 25 78 40
Miarrizko aireportua	59 23 90 66
SNCFko trenbideak	59 55 50 50
Laborantza Ganbara	59 29 50 43
Ordua telefonoz	36 99
Meteo agiria (grabatua)	59 22 03 30
Meteo zerbitzuak	59 23 84 15

HEGOALDEA	
SOS Deiak	088
Udaltzaingoa	092
Polizia Nazionala	091
Ordua telefonoz	093
Telefono argibideak	003

ARABA	
Suhiltzaileak	28 25 25
Gurutze Gorria	13 47 47

DYA	28 10 20
Errepidetako informazioa	25 42 00
Ertzaintza-Arkaute	28 20 00
Miñoiak	13 55 00
Goardia Zibila	25 61 00
Txagorritxuko Ospitalea	24 26 00
Santiagoko O. Orokorra	25 36 00
Ospitale Militarra	13 65 77
Poliklinikoa	22 33 00
Arana Eritexea	28 28 00
'N° S° Esperanza' klinika	25 25 00
Asepeyo klinika	27 46 55
Araba klinika	14 21 00
Forondako Aireportua	27 33 00
Gasteizko RENFE geltokia	23 20 30
Autobus geltokia	25 84 00
'Radio Taxi'	27 35 00
Elbarrituentzako taxiak	908870144 908870244

BIZKAIA	
Diputazioako suhiltzaileak	492 28 00
Bilboko suhiltzaileak	423 30 00
Gurutze Gorria	422 22 22
DYA	431 92 00
Ertzaintza	444 14 44
Larrialdiak (Osakidetza)	475 75 00
Basurtoko ospitalea	441 88 00
Galdakaoko eritexea	456 88 16
Santa Marina	446 20 66
Gurutzetako ospitalea	490 31 00
Sondikako aireportua	453 13 50
RENFE	423 86 33
ET/FV Atxuri	433 95 00
ET/FV San Nikolas	416 13 12
ET/FV Unamuno plaza	415 50 26
Bizkaia irratia taxiak	416 22 22
'Radio Taxi'	444 88 88
'Tele Taxi'	444 23 33
Naturgas	902-1234 56/900-40 05 23
Alkoholiko Anonimoak	4150751
HIESari aurre egiteko	
Hiritar Elkarte, T-4	422 12 40

GIPUZKOA	
DYA	46 46 22
Gurutze Gorria	22 22 22
Itsasoko Gurutze Gorria	27 22 22
Ospitale Probintziala	45 40 00
Erresidenzia	44 70 00
Gurutze Gorria (Donostia)	21 46 00
Gurutze Gorria (Irun)	61 12 03
Poliklinikoa	46 22 00
Deba Garaiko eritexea	79 53 00
Zumarragako ospitalea	72 39 01
Ertzaintza	28 88 88
Goardia Zibila	21 11 00
Hondarribiko aireportua	64 22 40
RENFEko geltokia	28 35 99
ET/FVko geltokia	45 01 31
Easo Taxiak	46 76 66
Santa Clara Taxiak	46 64 55
Radio Telefonoa	42 66 42
Suital Taxiak	39 80 18
Donosti Gas	45 02 00
Tolosagasa	65 07 82
Gas Hernani	33 09 28
Informazio sexuala	32 04 44
Donostiako suhiltzaileak	080
Gipuzkoako suhiltzaileak	088

NAFARROA	
SOS Deiak/Foruzaingoa	088
Iruñeko suhiltzaileak	22 22 22
DYA	17 17 17
Gurutze Gorria	088
Errepidetako informazioa	22 91 17
Goardia Zibila	22 11 00
Eguneko Psikiatri O.	27 38 12/61
Nafarroako Ospitalea	10 21 00
Bideko Ama Birjina O.	10 94 00
Noaingo aireportua	31 75 12/51
Iruñeko Autobus geltokia	22 38 54
RENFEko geltokia	12 69 81
Radio Taxi	21 00 00
Teletaxi	23 23 00
Goardiako Farmaziak	22 21 11

EGURALDIA

Ona

Pirinioetan laino multzo politak izango dira. Baina gainontzean laino gutxi edo bat bera ere ez da izango. Haizea aldakorra izango da; Nafarroan, hala ere, iparraldekoa izango da nagusi. Tenperaturak antzerakoak edo epalagoak izango dira. **Bihar:** gaurkoaren antzekoa. Mendi gailurretan lainoak izango dira, baina gainontzean ez da hodei asko izango. Haizeak batzuetan

hego-mendebaldetik joko du eta hegoalde-
detik beste batzuetan. Epeldu egingo du.

Itsasoa

Haizea: hegoalde-
detik joko du 2ko indarra-
rekin, arratsaldean iparralde-
detik joko du 3ko indarra-
rekin. Bisibilitatea: nahiko
ona. Itsas hondoa: mendebalde-
koa metro bateko olatuekin. Itsasoaren egoera: itsa-
kia.

Atzoko minimoak aireportuetan

Miarritze	17
Iruñea	15
Donostia	17
Gasteiz	12
Bilbo	14

DENBORAPASA

ENBIDO

GURUTZEGRAMA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												

EZKER ESKUIN: 1.- Elizako mahaiak. Deialdi. 2.- Gaitza. Kirol marka. 3.- Aitabitxia. 4.- Iparraldean, lau. Beso, hitz elkarrekin. Odolean. 5.- Praseodimioa. Esaten dugu. Esaten du. 6.- Itxura. Bizkaieraz, omen. Joaki da. 7.- Aginteran, nauk. Urteak. Bigarren bokala. 8.- Ergatibo singularraren marka. Maila, molusku mota ezaguna.

GOITIK BEHERA: 1.- Aurkezpena. 2.- Laiaketan ari diren langileak. 3.- Dauzka. Euskal fonema. 4.- Miliziaren erakustaldiak. 5.- Erritmo mota. Iodoa. Errepikatuz, gorotza. 6.- Bokala. Haizezko [E-1415]

musika tresna. Röentgen. 7.- Luzaideko herriaren ondoan dagoen herri bateko biztanle. 8.- Kez beterik. Dago. 9.- Suari dariona. Toka, du. 10.- Bizkaieraz, duk. Santu. 11.- Jausia. Berrogeita hamar. 12.- Euskaldun ugari bizi den Estatu Batuetako estatua Bizkaiko herri ospetsua.

AURREKOAREN SOLUZIOAK

A: 1. Sakelak. 2. Kaleak. 3. Lekak. 4. Keak.

5. EKA. 6. Ekai. 7. Eriak. 8. Hireak. 9. Herriak.

B: 1. Aztorea. 2. Aretoa. 3. Artoa. 4. Aroa.

5. Ora. 6. Gora! 7. Gorra. 8. Gorria. 9. Igorria.

ETE 1

TXORITXOARI MOKOKA

INES INTXAUSTI

Azken belaunaldia

Dokumentala.
'Bizitza giza gorputzean'.16.35: DUPLEX.
Telekomedia.

'Arriskuaren aurrean, bakarrik'.

17.05: FLAMINGO BERRIA.
Telekomedia.
'Flamingoren inauguraketa'.18.00: IPARRALDEAREN ORE-
NA. Albistegia.
(Errepikapena).18.05: TXURI BELTZ.
Eztabaida saioa.
'Tabernariak'.19.10: LEHENENGO MUSUAK.
Telesaila.
'Jeromeren lehengusua'.19.35: PARKER LEWISEK EZ DU
SEKULA GALTZEN.
Telesaila.20.00: NIRE BI AITAK.
Telesaila.
'Ume bakarra'.20.30: GAUR EGUN.
Albistegia.20.55: FRANTZIAKO TOURRA.
Etaparen laburpena. Saint
Girona - Cautereta.23.00: FUTBOLA: MEXIKO-EEBB.
Amerika Kopa.00.40: EUSKAL FUTBOLAREN
HISTORIA. Dokumentala.
'Athletic II: gerra ostetik Eu-
ropara'.

10.00: AURKEZPENA.

10.05: SUPERBAT KLUBA. Hau-
rrentzako saioa.Jetman. Marrazki bizidunak:
'Maitasun eraso'.Spiderman.
Marrazki bizidunak:
'Ehiztaria eta chizakia'.Dinosauroak. Marrazki bizi-
dunak: 'Izpi aldatzailea'.Beverly Hillseko gazteak. Ma-
rrazki bizidunak.Max Miresgarria. Marrazki bi-
zidunak: 'Kaixo, Kali anderea'.11.55: HOR DAGO KOSKA.
Lehiaketa.12.50: IPARRALDEAREN
ORENA.
Albistegia.13.00: GAUR EGUN.
Albistegia.13.55: EUSKAL HERRITIK.
Dokumentala.
'Antzerki herrikoia'.14.25: GOENKALE.
Telesaila.
'Pareak bai'.
'Santa Katalina, oiloak zirina'.
15.25: THALASSA ITSASOA.
Dokumentala.

16.05: BIZI ZENTZUMENAK. 01.10: AMAIERA.

Mundu berriaren eta zaha-
rraren arteko desorekari
erreparatzen ez badiogu, ez dugu
inoiz ulertuko hemen eta han une
berean gertatzen ari dena. Iparr-
merikan makina bat ikertzaile
dabil dantzan zahartzaroa luzatu,
hazkunde faktorea zabaldu eta
hau eta beste frogatu nahian,
geure bizitzak gehiago iraun de-
zan. Luis Mendizabal eta 'III
Milenio' saioko lan taldea, nola
ez bada, horretaz aritu ziren igan-
dean 'Zahartzaroaren etorkizuna'
izenburuko erreportaiaren
bitartez, beti bezain zehatz, sa-
kon eta zuzen. Europar ez da
gauza berbera gertatzen, he-
mengo ikertzaileak beste gauza
batzuetara bilduta bizi baitira.
Zuetako inork ez ditu behin ere
ahaztuko, ikusi bazenituzten be-
hintzat, Srebrenicaren asediotik
ihes egindako gizon zahar batek
isuritako malkoak. Hunkigarriak
izan ziren eta seguru nago mo-
mentu hartan telebista aurrean
geundenok ezin izan geniola pan-
tailari begiratu malkook geure
egin gabe.

Bizitzak zentzu oro galdu due-
nean, ez du inolako zentzurik be-
rauz luzatzeak. Gainera, iparra-
merikarrei ez zaizkie bizitza guz-
tiak luzatzea interesatzen, batez
ere beren interesen

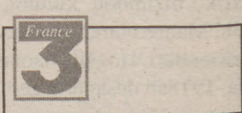
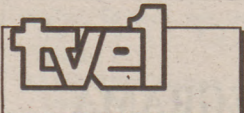

Luis Mendizabal.

zentzuaren kontra baldin badoaz.
Bere indarra eta boterea neurtu
zituenean aurkitu zuen gizakiak
bere rol unibertsala. Haatik, na-
turearen aurka jotzea izan da giza
jarrera, hemen ere bere indar be-
rriak neurtuz. Erromatarren batez
besteko adina edo biziraupen er-
taina 22 urtekoa zela gogorarazi
zigun gerontologo batek 'III Mi-
lenio' saioan; agian zikuta edaten

zutelako hiltzen ziren hain agu-
do. Mende honetako 50eko ha-
markadan, aldiz, 100 urteko be-
rrehun pertsona zeuden Fran-
tzian eta gaur egun kopuru hori
bikoiztu egin da. Hala ere, ser-
biarrek Srebrenicatik egotzitako
biztanleei ez zaie batere intere-
satuko seguraski ehun urtera hel-
tzea, Bosnia unifikatu gabe.

Iparramerikako lagunek arima
eta gorputza bat direla onartu du-
te eta, azken belaunaldia izanik,
zientziari saldu dizkiote biak, ko-
baia berriak bilakatu. Betiko
diskurtso maltzuraren kokatu
behar genituzke erreportaiaren
ikusitako proposamen teorikoak.
Gaur ez da umerik sortzen. Ez du
inork umerik ekarri nahi. Beno-
gero eta gutxiago ekartzen dira.
Beraz, jubilatuta eta pertsona eda-
detuek osatzen dute gizartearen ge-
ratzen den lan talde handiena. Eta
talde honentzako asmatu dituzte
burmuineko silikona, hazkuntza
faktorearen pilulak, neuronak
berreskuratzeko programak eta
zelula hilak berriro garatzen has-
daitezen tratamenduak. Estatu
Batuetan 60 urtetik gorako jende-
aren esku dago ondasunen
% 77. Hortaz, inork ez die esan
behar historiako zein atal prota-
gonizatzea egokitu zaien, noski.
A, Cioran berpiztuko balitz!

09.26: Aurkezpena.
09.30: Pasión y
prejuicio.
Telesaila.
10.00: Nafarroako
Parlamentua.
13.05: Cocina para todos.
Sukaldaritza saioa.
13.25: Rompecabezas.
Lehiaketa.
14.00: Teleberri.
Albistegia.
15.00: Roseanne.
Telekomedia.
15.30: Cine 2 doble sesión:
'Namu ballena salvaje'.
Filmea.
17.05: Cine 2
doble sesión:
'Historia de un romance'.
Filmea.
18.45: George.
Telesaila.
19.10: Ana.
Magazina.
20.25: Roseanne.
Telekomedia.
20.55: ¿Quién sabe más?
Lehiaketa.
21.30: Teleberri.
Albistegia.
22.05: Cine 2
western:
'Horizontes de grandeza'.
Filmea.
01.05: Teleberri.
Albistegia.
01.10: Los Beverly Ricos.
Telesaila.
01.35: Amaiera.

07.00: Umeen eskutik
gimnasia.
07.20: Los chicos de la
Bahia.
07.45: Estamos de
vacaciones.
09.30: Club Disney
verano. Haurrentzako
saioa.
10.25: Frantziako Tourra.
15. etapa: Saint
Girons - Cauterets Pont
D'Espagne..
13.55: Albistegia.
14.30: Blossom. Telesaila.
15.00: Telediarario-1.
Albistegia.
15.40: Frantziako Tourra.
Etaparen amaiera zuzenean.
18.55: Curro Jimenez.
Telesaila.
20.00: Albistegia.
20.05: Los
rompecabezones.
Telesaila.
21.00: Telediarario 2.
Albistegia.
21.35: Cine de primera:
'El cielo protector'.
Filmea.
00.10: Cine de verano: 'El
hombre del río Nevado'.
01.45: Telediarario 3.
02.15: Sin fronteras.
03.05: ¿Cómo lo veis?
03.35: ¿Cómo lo veis?
Errepikapena.
04.05: Testimonio.
04.10: Telediarario 4.
04.40: Amaiera.

07.00: La 2 Noticias.
09.10: Los desayunos de
Radio 1.
10.00: Otros Pueblos.
'Chinos'. Dokumentala.
11.00: Vacaciones de cine:
'La mujer fantasma'.
Filmea.
12.35: Carmen Sandiego.
13.05: Pinnic.
13.55: Frantziako Tourra.
15. etapa: Saint
Girons - Cauterets Pont
D'Espagne..
15.30: 'Pajaros de hielo'.
16.40: Tendido cero.
17.10: Cine de barrio: 'Fin
de semana'. Filmea.
19.00: Aquí hay negocio.
19.30: Atletismo.
Salamanca Diputazioaren
Sari Nagusia.
21.00: Lingo. Lehiaketa.
21.30: Albistegia.
21.40: La 2. Albistegia.
22.00: Tren de cercanías.
Elkarriketa.
23.05: Mujeres en las
historia. Dokumental
berria.
00.05: La ley de Los
Angeles. Telesaila.
01.00: Cine club. Ciclo
Joan Crawford: 'Los
condenados no lloran'.
(Jatorrizko bertsoan).
02.45: Cine club. 'El
extraño amor de Martha
Ivers'. Filmea.
04.45: Amaiera.

06.00: Côté cœur.
06.30: TF1 info.
07.10: A tout' spip.
07.25: Disney Club été.
08.30: Télé shopping.
09.00: Club Dorothée
vacances.
11.55: La roue de la
fortune. Lehiaketa.
12.25: Le juste prix.
12.50: A vrai dire.
13.00: Le journal de la une.
13.40: Les feux de l'amour.
14.30: Dallas.
15.25: Le vent des
moissons.
16.25: Une famille en or.
16.55: Club Dorothée
vacances.
17.25: Quelle galère!
18.00: Les nouvelles filles
d'a côté.
18.30: K2000.
19.20: Extrême limite.
20.00: Le journal.
20.45: 'Les
professionnels'. Filmea.
22.45: Les films dans les
salles.
22.35: 'Les pirates du
métro'. Filmea.
00.40: Histoires naturelles.
01.40: TF1 nuit.
01.50: Reportages.
02.25: Histoires naturelles.
03.35: Histoire des
inventions.
04.25: Côte cœur.
04.55: Musique.
05.05: Histoires naturelles.

05.35: Eurocops.
06.30: Télématin.
08.30: Les films lumière.
08.35: Amoureuement
vôtre.
09.00: Amour, gloire et
beauté. Foiletoia.
09.25: Animalement vôtre.
09.50: Les Schtroumpfs.
10.05: Hanna Barbera
Dingue Dong.
11.10: Flash info.
11.15: Motus.
11.45: Pyramide.
12.20: Les z'amours.
13.00: Journal. Albistegia.
13.45: Frantziako Tourra.
16.55: Vélo club.
17.30: Les premières fois.
18.00: Chez Boogie's.
18.25: Sauvés par le gong.
18.50: Un homme a
domicile.
19.20: Flash info.
19.25: Que le meilleur
gagne.
20.00: Journal.
20.35: L'image du tour.
20.50: 'L'hôtel de la
plage'. Filmea.
22.50: George et
Margaret. Antzerkia.
00.45: Les films lumière.
00.50: Journal. Albistegia.
01.15: Journal des courses.
01.20: Tatort.
02.40: Cousteau.
03.35: 24 heures d'info.
04.00: Coup de chien.
04.30: Tour de France.

06.00: Euronews.
07.15: Bonjour Babar.
Haurrentzako
saioa.
08.20: Les Minikeums.
10.25: Frantziako
Tourra.
Zuzenean.
12.45: Journal.
Albistegia.
13.05: Frantziako
Tourra.
Zuzenean.
13.50: Dynastie.
Telesaila.
14.40: Les défis de
la vie.
15.15: Simon et Simon.
16.05: Tiercé.
16.20: 40° a l'ombre.
18.20: Questions pour un
champion.
19.00: Le 19-20 de
l'information.
19.10: Actualités
régionales.
20.05: Fa, si, la... chanter!
20.30: Journal le sport.
20.35: Le journal du
Tour.
20.50: Keno.
20.55: Humour a
Montreux.
22.40: Le soir 3.
Albistegia.
23.00: La maison
hantée.
Telefilmea.
00.30: Histoire du jazz
français.

GAURKO FILMEAK

Luxuzko izar ugari argituko dute gaurko filme zerrenda

ANE MUÑOZ

11.00	LA2	OO	LA MUJER FANTASMA	1941	Roy Del Ruth	88 m.
11.00	T5	OO	SANDOKAN	1964	Umberto Lenzi	111 m.
15.30	ETB2	OO	NAMU BALLENA SALVAJE	1966	Laslo Benedek	89 m.
15.35	A3	OO	ILUSION MORTAL	1987	William Tannen, Larry Cohen	86 m.
17.05	ETB2	OO	HISTORIA DE UN ROMANCE	1981	Albert Brooks	94 m.
17.10	LA2	O	FIN DE SEMANA	1962	Pedro Lazaga	89 m.
20.45	TF1	OOOO	LES PROFESSIONNELS	1966	Richard Brooks	115 m.
20.50	F2	OO	L'HOTEL DE LA PLAGE	1977	Michel Lang	105 m.
21.35	TVE1	OOO	EL CIELO PROTECTOR	1989	Bernardo Bertolucci	138 m.
22.05	ETB2	OOOO	HORIZONTES DE GRANDEZA	1958	William Wyler	166 m.
22.55	TF1	OOO	LES PIRATES DU METRO	1974	Joseph Sargent	105 m.
23.00	C+(f)	OOO	EL REY DE LA COLINA	1993	Steven Soderbergh	89 m.
23.45	T5	O	LOCOS POR LAS CHICAS	1992	Peter Maris	82 m.
00.10	TVE1	OOO	EL HOMBRE DE RIO NEVADO	1981	George Miller	90 m.
01.00	LA2	OOO	LOS CONDENADOS NO LLORAN (J.B.A.)	1950	Vincent Sherman	103 m.
01.25	ARTE	OOOO	LA TRAGEDIE DE LA MINE (J.B.A.)	-	Georg Wilhelm Pabst	85 m.
01.45	A3	OO	ESTA ES NUESTRA TIERRA II	1990	Mike Robe	117 m.
02.00	T5	O	SENTENCIA DE MUERTE	1967	Mario Lafranchi	82 m.
02.45	LA2	OOOO	EL EXTRAÑO AMOR DE MARTHA IVERS (J.B.A.)	1946	Lewis Milestone	116 m.
05.00	A3	OO	EL PAJARO DE LAS PLUMAS DE CRISTAL	1968	Dario Argento	93 m.

O TXARRA

OO ESKASA

OOO BALEKOA

OOOO ONA

OOOOO BIKAINA

Asko dira gaurko zerrendako filmeetan topatuko ditugun luxuzko aktoreak. Mitomanoentzat, beraz, pantaila txikiaren aurrean gustora egoteko egun aproposa da, besteak beste Barbara Stanwyck, John Malkovich, Kirk Douglas, Joan Crawford, Walter Matthau eta Burt Lancaster bera ere azalduko baitzaizkigu gaur, zinta batean edo bestean. Joan Crawford mitikoa, adibidez, bere lanari buruzko zikloaren barruan ikus dezakegun 'Los condenados no lloran' dramagan agertuko da. Noski, protagonista bakarra bera izango da. Bestetik, Kirk Douglas ospetsua zerrendako bi filmetan azalduko zaigu gaur: Australiatik zuzenean datorkigun George Millerren 'El hombre del río Nevado' western polit eta ikusgarrian, batetik, eta bestetik Stanwyck izarraren alboan 'El extraño amor de Martha Ivers' drama beltzean, rol garrantzitsuan.

LES PROFESSIONNELS

Zuzendaria: Richard Brooks. **Aktoreak:** Burt Lancaster, Lee Marvin, Jack Palance, Claudia Cardinale.

la egunero izaten dugu 625 leroetan western-en bat

ikusteko aukera, eta askar askoren artean luxuzko bitxikeriei ere noizean behin txanda iristen zaie zorionez. Gaurko astearte honetan, adibidez, Richard Brooksek zuzendu eta ekoizturiko lan ederra datorkigu telebistara. Benetan interesgarria da, jeneroaren elementu guztiak behar bezain txukun erabiltzen dituzte errealizatzaileak

eta talde tekniko osoak ere bai; eta tira, banaketa are egokiagoari esker, hasieratik amaierara gustora jarraitzeko modukoa da.

Iraultzaile mexikar talde batek emaztea bahitu dion estatubatuarak, hura erreskata dezaten lau lagun kontratatuko ditu. El-karrizketa nahiko landuak kontuan hartzekoak ditu Maurice Jarrerren soinu

bandarekin ederki girotuta dagoen filme honek.

LES PIRATES DU METRO

Zuzendaria: Joseph Sargent. **Aktoreak:** Walter Matthau, Robert Shaw, Martin Balsam, Hector Elizondo.

Walter Matthau lodikotea

protagonista duen filme hau oso luzemetraia interesgarria da, benetan entretengarria. Kalitate aldetik ere nahiko txukuna dela ez dut dudarik. John Godeyren *best-seller*-aren egokitzapen zinematografikoa, Peter Stonek zinemarako egokitua, erritmo biziko thriller bitxia da, eta elkarizketa ederrez josia dago besteak beste.

EL EXTRAÑO AMOR DE MARTHA IVERS

(Strange love of Martha Ivers)

Zuzendaria: Lewis

Milestone. Aktoreak:

Barbara Stanwyck, Kirk Douglas, Van Heflin.

Grabagailua martxan jartzea merezi duen filme horietakoa da duadarik gabe Milestone ezagunaren zuri-beltzeko drama interesgarri hau. 40ko hamarkadako zinema beltza aztertzearakoan nahiko garrantzitsua da, estilo baten barruan oso esanguratsua, elementu guztiak behar bezala erabiltzeko gai izan baitzen zuzendaria.

EL CIELO PROTECTOR

(The sheltering sky)

uzendaria: Bernardo

Bertolucci. Aktoreak:

Debra Winger, Peter Malkovich.

Bertolucci arrakastatsua-aren azken lanetakoa, Paul Bowlesen eleberraren egokitzapena da. Jatorrizko istorioa guztiz errespetatzen ez badu ere, nahiko ongi ulertu zuen zuzendari italiarrak haren izpiritua, nire ustez. Argazki ederez filmaturiko irudiok aktore talde erakargarria aurkeztuko digute.

LA2

OTROS PUEBLOS
Txinarrak buruzko dokumentala 10.00

F3

HUMOUR A MONTREUX
Les Freres Taloché umoregileak... 20.55

LA2

MUJERES EN LA HISTORIA
Juana la Beltraneja 23.05

ETB1

EUSKAL FUTBOLAREN HISTORIA
Athletic: gerra ostean 00.40

6

05.50: Programmes du matin.
11.00: Le Saint. 12.00: Ma sorcière bien-aimée. 12.30: Les routes du paradis. 13.25: La revanche de Jennifer. 15.05: Le meilleur de fréquentstar. 16.05: Boulevard des clips. 17.00: Hit machine. 17.30: Classe mannequin. 18.00: Sonny Spoon. 19.00: Docteur Quinn, femme médecin. 20.00: Madame est servie. 20.45: La planète des singes. 22.35: Capital. 23.45: Les francophiles. 00.40: Boulevard des clips. 02.30: Le meilleur de fréquentstar. 03.25: Culture. 03.50: Jazz 6. 04.45: Capital.

CANAL+

07.00: CBS evening news. 07.25: Canaille peluche. 08.10: Insektors. 08.25: Surprises. 08.30: Les Simpson. 08.55: Double enquête à Hamelin. 10.25: L'art d'être lémurien. 10.50: 'Soupe de poissons'. 12.35: Une tragédie américaine: la guerre de sécession. 13.30: 'Vincent, François, Paul et les autres'. 15.25: L'homme le plus fort du monde. 16.15: 'L'extrême limite'. 17.50: Canaille peluche. 18.35: Les Simpson. 19.00: Nulle part ailleurs. 20.15: Futbola: Bastia-Paris Saint Germain. 22.35: Boxeo. 00.35: 'Les frissons de l'angoisse'. 02.10: Absolument fabuleux. 02.40: Surprises.

5

06.15: Le journal du temps. 06.20: Le magazine du temps.

06.25: Balades en France. 06.30: Langues. 07.00: Atout savoir. 07.30: Attention santé. 07.35: Région. 08.30: Jeunesse. 09.15: Le monde des animaux. 09.45: La preuve par cinq. 10.30: Les écrans du savoir. 12.00: Michel Strogoff. 13.30: Défi. 14.00: A la recherche d'un oiseau perdu. 15.00: Les grands châteaux d'Europe. 15.30: Ça déménage. 16.00: Océanes. 16.30: La dame de Monsoreau. 17.30: Rintintin. 18.00: Les enfants de John. 18.30: Le monde des...

arte

19.00: Confetti. 19.30: La Galicie: vous connaissez? 20.30: 8 1/2 journal. 20.40: Transit. 21.45: Un public pour demain. 22.05: Les pieds dans l'eau. 23.40: Ninetto le messenger. 00.10: L'odyssée du footsbarn. 00.30: J. L. Martinelli a la rencontre de Fassbinder. 01.00: Avignon a tout prix. 01.25: 'La tragédie de la mine'.

5

06.15: Entre hoy y mañana. 07.00: Albisteak. 08.00: Batman. 08.25: Alegre juventud. 08.50: Besame Licia. 09.15: Sonic. 09.40: Silvia. 10.10: La criatura del pantano. 10.35: He man. 11.00: 'Sandokan'. 12.55: Cobra. 13.50: Veredicto. 14.30: Las noticias. 15.00: Tarzan. 15.30: Los Forrester. 16.20: Retorno a Eden. 17.15: Macgiver. 18.00: Super boy. 18.30: Lupin. 18.55: Las noticias. 19.00: La ruleta. 19.35: Su media naranja. 20.30: Las noticias. 21.15: Telecupon. 21.25: Karaoke. 22.00: Melrose place. 23.45: 'Locos por las chicas'.

01.30: Entre hoy y mañana. 02.00: 'Sentencia de muerte'. 03.25: Novedades increíbles. 03.50: Señor presidente.

arte

07.30: La llamada del Oeste. 07.55: Club Megatrix. 10.40: Un robot en casa. 11.05: La tribu de los Brandy. 11.35: Punky Brewster. 12.00: Batman. 12.35: Los primeros de la clase. 13.00: Bonanza. 14.00: Alf. 14.30: Primos lejanos. 15.00: Albisteak. 15.35: 'Ilusion mortal'. 17.25: El equipo A. 18.20: Somos diez. 18.50: California Dreams. 19.20: Los vigilantes de la playa. 20.25: A toda pagina. 21.00: Noticias. 21.35: Por fin solos. 22.35: Un millón de gracias. 00.00: Refrescante 95. 01.15: Albisteak. 01.45: 'Esta es nuestra tierra'. 03.30: Televenta. 05.00: 'El pajarito de las plumas de cristal'.

CANAL+

08.00: Albisteak. 08.05: ABC world news. 08.30: Despierta peque y al loro. 08.55: Albisteak. 09.00: Buenos días, buenos clips. 09.25: Primer plano. 10.00: 'Fuerza excesiva'. 11.25: 'Blanco humano'. 13.02: Piezas. 13.35: Los 40 principales. 14.00: Buscate la vida. 14.30: Más deporte. 15.00: 'Corazones y almas'. 16.41: 'El último gran héroe'. 18.48: La llamada del agua. 19.35: Dog City. 20.05: EL club de medianoche. 20.30: Previa tenis. 21.00: Tenisa. 22.30: Albistegia. 23.00: 'La ley de la colina'. 00.40: 'Lloviendo piedras'. 02.08: Montserrat Caballé eta Marilyn Horne. 03.45: 'Fuegos infernos'. 05.09: 'Doppelgänger'.

IRRATIA

Arrate Irratia.	FM 87.7	Gure Irratia.	FM 106.6
Bizkaia Irratia.	FM 102.6	Irulegi Irratia.	FM 91.08
Egin Irratia.	FM 103.0 / 102.0	Segura Irratia.	FM 89.2
Euskadi Irratia.	OM 1.161	Xiberoko Botza.	FM 88.8
Euskalerria Irratia.	FM 91.4	Xorroxin Irratia.	FM 107.5
Herri Irra.	FM 99.8 / OM 1224	Iruñeko Herri Irratia.	FM 87.6

Arrate Irratia. Euskal musika eta entzuleen deiak tartekatuko dira goizeko zortzi t'erdietan hasiko den 'Kalejira' saioan. Jarraian meza eskainiko da Mutrikutik. Sukaldariaren tarte iritsiko da goizeko hamaikak eta eta laurdenetan. Arratsaldeko lauretan hasi eta zazpiak arte, 'Arratsaldea zuekin' saioa entzuteko aukera izango duzue. Iluntzeko bederatziatan, herri kirolak izango dira protagonistak.

Euskadi Irratia. Arantxa Arzak gidatutako 'Eguteran' magazinaren konpainia izango duzue goizeko bederatziatik hamabiak bitartean. 'Kostaldeko tren' arratsaldeko lauretan abiatuko da eta bertan Frantziako Tourraren gaurko etaparen amaiera zuzen-zuzenean eskainiko da.

Egin Irratia. Goizeko zortziatan 'Albistegin-1' saioa eskainiko da. Goizean zehar 'Udako Tenporan' saioa izango duzue entzungai. Eguraldi pronostikoaz eta eguneko gaiaren inguruko elkarriketaz gain, 'Festarik festa' eta 'Tira-biraka' tarteak izango dira bertan. Goiz parteko programazioari amaiera emanez, '33 jiratan' musika saioa entzuteko aukera izango duzue, hamabietatik ordu bata bitartean.

GANBARATIK

«Torero,
torero!»

JONE LARRAÑAGA

Tourmaletara igoera. Errepidean Marinoren nostalgikoek eta Miguelonen zaletu sutsuek zuriz idatzitako pintadak. Errepide bazterretatik jendea txirindularrakin batera lasterkan, eta ikurriak non-nahi. Seguru asko horixe bera izango da gaur telebistaren aurrean Tourreko etapa jarraitze-ko eseri eta jasoko dugun irudia, irudi hunkigarria askorentzat.

Oso bestelakoa izan zen, baina, duela astebate pasatxo zuzenetik jaso-nuena. Tourra Belgikatik pasatuko, eta hara non gu hantxe. Liejan. Badaezpada ikurrina erama-n genuen motxilan —telebistaren aurrean zeudenek hemendik ikus gintzaten edo— eta hura hartuta abiatu ginen «gure» txirindularrak gertutik animatza-za.

Liejarako autopistan Nafarroako matrikula zeraman autobusa pasatu genuen. Barruan jendea kantari, pozik, zapi gorria lepoan zutela. Sorterrik 1.300 kilometrorako horrelakorik ez da maiz ikusten, eta burua leihotik aterata eta bozina joka agurtu genituen geuk, xalau-xalau.

Biharamonean egin genuen topo haiekin. Huy-Seraing erlojupekoa zen, eta Indurainek maillot horia jantzi zuen haren amaieran. Izugarritzko beroa egin arren, etapa amaituta korrika batean joan ginen podium aldera. Baina han ez zegoen, gurea salbu, ikurrinik batere. Indurain animatza-za joandako guztiek bandera espainol izugarri handiak zabaldu zituzten, eta «torero, torero» oihukatuz agurtu zuten euren idoloa. Hark eskua altxatuta agurtu zituen jarraitzaileak. Gu Marinok agurtu izan baligu sikiera...

Josune Aranburu: «Estitxuren ahotsa eta estiloa eredugarriak izan dira niretzat»

AINHOA AZPIROZ / USURBIL

Josune Aranburu txiki-txikitatik murgildu zen kantu munduan. «Hamabi urte nituenean egin nuen nire lehenengo emanaldi ofiziala Usurbilgo plazan». Herriko jaien barruan 'Haga usted lo que sepa' ekitaldia antolatu zen. Josunek, bere anaia Jose Luis eta honen gitarra lagun zituela, Benito Lertxundiren 'Egun-sentia' kantatu zuen. «Oraindik ere oso ondo gogoratzen dut. Argazki bat ere badaukat. A ze dardara eta urduritasuna pasa nituen!».

Jendeaurreko bere azken ekitaldia, ostera, orain dela gutxi izan da. Euskadi Irratiak antolatutako 'Kantuz Goraintzi' lehiaketan hain zuzen ere. «Bederatzi kantutatik hiru aukeratu nituen eta haiek grabatu. Eta ondoren lehiaketan sartu nintzen». Aurkeztutakoen sailkapena jendeak irratira telefonoz deitu eta botoa emanez egin zen. Bi hilabete iraun zuen prozesua oso luzea egin zitzaion Josuneri. Baina lau finalisten artean geratu zen.

Finala Zornotzan egin zen eta ETBk zuzenean eskaini zuen. «Hura ikaragarria izan zen. Hasieran oso urduri nintzen, baina hirugarren abestirako nire etxean bezala nengoen». Luis Marianoren 'C'est magnifique' izan zen hirugarren abestia. Nahiz eta lehenengo saria ez eskuratu, esperientzia zoragarria iruditu zaio Josuneri eta beste lehiaketetan parte hartzeko asmoa du.

Lehen eta azken ekitaldien artean, dena den, Josune ez da isilik egon. «Kanta eta dantza betidanik izan dira nire zutabeak, baina batez ere kanta. Hamalau urte bete nituenean Antton Aizpurua bizilagunak gitarra

EDURNE KOCH

SOSLAIA

Gobernu Zibilaren zentsura

Josune abesten ibili zen garai hura beste garai bat zen. Ordura arteko pasodoble, tango eta balsei lekua kendu zien euskal kantagintzak, euskara aurrera ateratzeko helburuz. Baina zentsura hor izan zen. Kanta euskaldun guztiek Gobernu Zibilaren baimena behar zuten, protesta abestiak zirelako. Horrek guztiak halako beldur eta intriga sortzen zuen, baina tranpak askotan egiten omen ziren. Hots, kanta bat entregatu eta gero beste bat abestu. Eta 'Mendian lar artean' bezalako abesti kamuflatu asko ere arazorik gabe baimentzen omen zituzten horien sakoneko esanahiaz ohartu gabe.

bat erregalatu zidan eta nire kabuz hasi nintzen ikasten». Solfeorik jakin ez arren, belarri onaz baliaturik eta besteek so eginez, akorde eta erritmoak ikasi zituen.

15-16 urterekin Donostiako Belengo Kolegioan ikasten zegoelarik, urteroko Eskolarteko Lehiaketan hartu zuen parte. Lehenengo saria eskuratu zuen eskolan, bai eta ondoren Antzoki Zaharrean egin zen finalean ere. «Oso oroitzapen ona daukat. Estitxuren 'Negarrez' kantarekin irabazi nuen». Estitxu, honen boza eta estiloa zoragarriak eta eredugarriak izan dira beretzat.

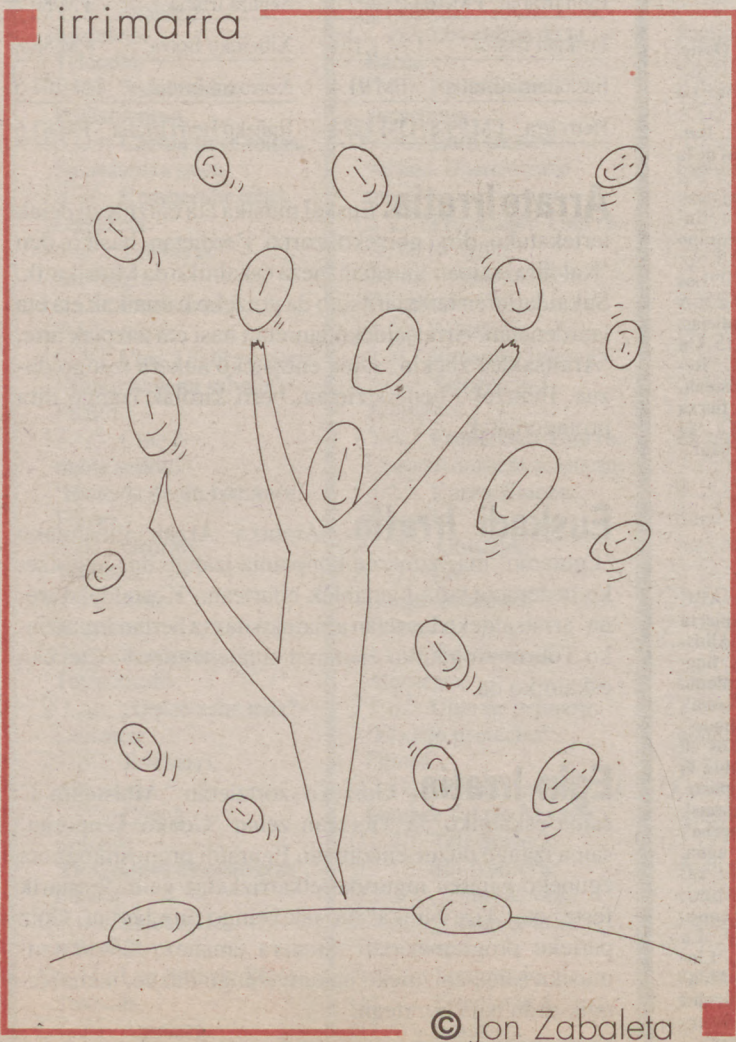
'Los noveles' mugimendua sortuz geroztik, herri herri ibili zen kantari, Gorka Knor, Jon Bergaretxe, Pantxoa eta Peio eta beste hainbat euskal abeslariarekin batera. «Herri dexente pasa nituen. Estitxu, Xabier Lete, Mikel Laboa eta Benitoren abestiak kantatzen nituen». Oialume, Aia eta Aginagako festetara dantzara joan eta makina bat aldiz bukatu du taula gainean kantari.

28-29 urte zituenean, Josuneren-gana jo zuten Bixente eta Juan Mari Beltranek, Azala talderako ahotsa behar zutela eta. «Iparraldean konpromezuko jaialdi bat zuten eta letrak eta kaseta eman eta hurrengo egunerako ikasteko eskatu zidaten. Mesede bat egiteagatik sartu eta urte t'erdia pasa nuen Azalan». Baina dedikazio izugarria eskatzen zion, eta erizain bezala lan egiten zuenez, utzi beharrean izan zen.

Hala ere, oraindik ere jarraitzen du Usurbilgo abesbatzan. «Izugarri gustatzen zait lau ahosetara abestea, izugarri». Eta familia arteko edozein bazkari-afaritan ere beti abesten bukatzen du.

LERRO GUTXITAN

irrimarra

© Jon Zabaleta

ESPAINIA ETA ALEMANIAREN ARTEKO GOI BILERA

egingo da gaur eta bihar Santiagon (Galizia). Felipe Gonzalez eta Helmut Kohl presidenteak bihar goizean iritsiko dira hara eta, aireportuan egingo dieten harrera ekitaldiaren ondoren, Manuel Fraga Xuntako buruaren bulegoan elkarrizketatuko dira, aurrez Komunitatearen Urrezko Liburuan sinatuta. Gerora, Hiriko urrezko giltzak jasoko ditu udaletxean Kohlek. Biher goi bileraren balantzea egingo dute bi agintariek komunikabideen aurrean.

EAE GAITZ KUTSAKORRAK DITUZTENEN ARTEAN

% 14,3k medikuen agindurik gabe hartzen dituzte botikak, Espainian botiken erabilera zein den ikertu duen Berbard Krief kabinete soziologikoaren arabera. Otsailean eta martxoan egin zuten galdeketa atez ate. EAEko etxeetan gaixorik aurkitu zituztenen artean, gripea zuten % 44k, katarroa % 28k, bronkitisa % 8, amigdalitisa % 4k eta faringitisa % 4k.

2.280 MILIOI PEZETAKO (92 MILIOI libera inguru) dirulaguntza jasoko du 1995ean Espainiako Gurutze Gorriak Gizarte Ara-

zoetarako Ministeriotik, aurreko urtean baino % 7,5 gehiago. Guztira 12.865 milioi pezeta banatuko ditu Administrazioak aberasteko asmorik gabeko 187 erakunderen artean. PFEZean 'interes sozialeko beste helburu batzuetara' zergadunek zuzendu duten 0,5a da zenbateko hori.

IRAGAN LABUNBATETIK ETXETIK falta zen Dimako gaztearen gorpua aurkitu zuten atzo. Dimako bertako Isusi auzoan zegoen, amildegi batean. Auto eta guzti erori zen I.A.B. 28 urtekoa, oraindik jakin ez diren arrazoiengatik.

Isunak European

Debekatutako lekuan aparkatzeagatik 166 dolarreko (20.750 bat pezeta, 865 libera) isuna ordain dezake gidariak Portugalen, eta 113 dolarrekoa Espainian. Atzo Alemaniako Automobilista Elkarteak aurkeztutako ranking-ak erakusten duenez, isunik garestienak Portugal eta Espainiakoak dira. Turkia dago beste muturrean; ez dira 6,6 dolar baino gehiago ordaindu behar.

ONCE

ASTELEHENA

92.775

ASTEARTEA
ASTEAZKENA
OSTEGUNA
OSTIRALA
KUPOITZARRA